

SERMAYE PİYASASI KURULU

2012 YILI FAALİYET RAPORU

2012

SERMAYE PİYASASI KURULU
2012 YILI FAALİYET RAPORU

ANKARA, Haziran 2013

İçindekiler

TABLolar	vii
GRAfİKLER	xiii
KISALTMALAR	ix
KURUL BAŞKANININ MESAJI	x
1. SERMAYE PİYASASI KURULU	14
1.1. MİSYON, VİZYON, GÖREV VE YETKİLERİ	16
1.2. KARAR ORGANI VE ORGANİZASYON	17
1.2.1. Karar Organı	17
1.2.2. Organizasyon	19
1.3. BÜTÇE	22
1.4. PERSONEL	22
2. DÜNYA EKONOMİSİ	24
2.1. GELİŞMİŞ EKONOMİLER	28
2.2. GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER	29
2.3. MALİ PİYASALAR	30
2.4. BORSALAR	33
3. TÜRKİYE EKONOMİSİ	36
4. TÜRK SERMAYE PİYASALARI	42
4.1. MENKUL KIYMET STOKLARI	45
4.2. KURUL KAYDINA ALINAN MENKUL KIYMET İHRAÇLARI	46
4.3. İSTANBUL MENKUL KIYMETLER BORSASI	48
4.3.1. İMKB Pay Piyasası Ulusal-100 Endeksi, İşlem Hacmi ve İşlem Miktarı	48

4.3.2.	Yabancı Yatırımcıların Pay Senedi İşlemleri	52
4.3.3.	Tahvil ve Bono İşlemleri	53
4.4.	KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI	54
4.4.1.	Yatırım Fonları	54
4.4.2.	Yatırım Ortaklıkları	60
4.5.	PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ	62
4.6.	VADELİ İŞLEM VE OPSİYON BORSASI A.Ş.	63
4.7.	MERKEZİ KAYIT KURULUŞU VE YATIRIMCILARI KORUMA FONU	66
4.8.	İSTANBUL ALTIN BORSASI	67
4.9.	İMKB TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.	68
4.10.	TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ	68
4.11.	ARACI KURULUŞLAR	69
5.	SERMAYE PİYASASI KURULU 2012 YILI FAALİYETLERİ	70
5.1.	DÜZENLEME	72
5.1.1.	Kanunlar	72
5.1.2.	Yönetmelikler	72
5.1.3.	Kurul Tebliğleri	73
5.1.4.	Kurul Kararları	74
5.2.	DEVAM EDEN DÜZENLEME VE DİĞER ÇALIŞMALAR	75
5.3.	KAYDA ALMA	77
5.4.	İZİN	78
5.4.1.	Aracı Kuruluşlara İlişkin İzinler	78
5.4.2.	Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler	79
5.4.3.	Halka Açık Anonim Ortaklıklara İlişkin İzinler	79
5.4.4.	Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler	80
5.4.5.	Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	80
5.4.6.	Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	80
5.5.	GÖZETİM	81
5.5.1.	Halka Açık Anonim Ortaklıkların Gözetimi	81
5.5.2.	Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi	82
5.5.3.	Aracı Kuruluşların Gözetimi	82
5.5.4.	Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi	82
5.5.5.	Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi	83

İçindekiler

5.5.6. Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi	83
5.5.7. Piyasa Gözetimi	83
5.6. DENETİM	84
5.7. MUHASEBE VE BAĞIMSIZ DENETİM STANDARTLARI	89
5.7.1. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları	89
5.7.2. Bağımsız Denetim Standartları	89
5.8. DAVALAR, SUÇ DUYURULARI VE İDARİ TEDBİRLER	89
5.8.1. Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan Davalar	90
5.8.2. Kurul Tarafından Açılan Davalar	91
5.9. AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYUM ÇALIŞMALARI	93
5.9.1. Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon	94
5.9.2. AB Fonlarından Yararlanmaya Yönelik Faaliyetler	95
5.10. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	95
5.10.1. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO) ile İlgili Çalışmalar	96
5.10.2. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ile İlgili Çalışmalar	98
5.10.3. ABD Menkul Kıymetler Borsa Komisyonu (SEC) ile İşbirliği	98
5.10.4. Kurulumuz Personelinin Uluslararası Örgüt ve Yabancı Kuruluşlar Nezdinde Geçici Personel (Secondee) Olarak Görevlendirilmesi	99
5.10.5. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile İlgili Çalışmalar	99
5.10.6. İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB) ile İlgili Çalışmalar	99
5.10.7. İslam Konferansı Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) ile İlgili Çalışmalar	100
5.10.8. Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Uluslararası Forumu (IFIAR) ile İlgili Çalışmalar	100
5.10.9. İkili İlişkiler ve İmzalanan Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU)	100
5.10.10. Kurulumuzca Düzenlenen Uluslararası Eğitim Programları	102
5.10.11. Diğer Uluslararası Faaliyetler	102
5.11. LİSANSLAMA FAALİYETLERİ	102
5.12. BİLGİLENDİRME	104
5.13. BİLGİ KAYNAKLARI	104
5.14. EĞİTİM, TANITIM, BİLGİLENDİRME FAALİYETLERİ	105
5.15. BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI ÇALIŞMALARI	107
5.15.1. Uygulama Geliştirme Çalışmaları	107
5.15.2. Kurumsal İnternet Sitesi	109
5.15.3. Sistem ve Ağ Alanındaki Çalışmalar	109
5.15.4. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi	110
5.15.5. Bilgi Sistemleri İncelemesi	110

Tablolar

TABLO 1.1. KURULUN 2012 YILI GELİR VE GİDERLERİ	22
TABLO 1.2. KURUL PERSONEL DURUMU	23
TABLO 2.1. DÜNYA EKONOMİSİ ÖZET VERİLERİ	27
TABLO 2.2. DÜNYA BORSALARININ PERFORMANSLARI (%)	34
TABLO 3.1. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER	41
TABLO 4.1. SERMAYE PİYASALARINA İLİŞKİN GÖSTERGELER	44
TABLO 4.2. MENKUL KIYMET STOKLARI	45
TABLO 4.3. KURUL KAYDINA ALINAN MENKUL KIYMET İHRAÇLARI (BİN₺)	47
TABLO 4.4. KURUL KAYDINA ALINAN MENKUL KIYMET İHRAÇLARI (BİN\$)	47
TABLO 4.5. İMKB PAY PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER	51
TABLO 4.6. PAY SENEDİ NEDENİYLE İMKB KOTUNDA BULUNAN ŞİRKETLERE İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER	51
TABLO 4.7. YABANCI YATIRIMCILARIN SAKLAMA BAKİYELERİ VE ALIM-SATIMLARI	53
TABLO 4.8. TAHVİL VE BONO PİYASASI İŞLEM HACİMLERİ	53
TABLO 4.9. A TİPİ YATIRIM FONLARININ PORTFÖY DAĞILIMI (%)	57
TABLO 4.10. B TİPİ YATIRIM FONLARININ PORTFÖY DAĞILIMI (%)	58
TABLO 4.11. A VE B TİPİ YATIRIM FONLARININ TOPLAM PORTFÖY DAĞILIMI (%)	58
TABLO 4.12. BORSA YATIRIM FONLARININ MEVCUT DURUMU	59
TABLO 4.13. FON SEPETİ FONLARININ MEVCUT DURUMU	58
TABLO 4.14. A VE B TİPİ YATIRIM ORTAKLIKLARININ MEVCUT DURUMU	61
TABLO 4.15. GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARININ MEVCUT DURUMU	61
TABLO 4.16. GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIKLARININ MEVCUT DURUMU	62
TABLO 4.17. PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN MEVCUT DURUMU	63
TABLO 4.18. VADELİ İŞLEM VE OPSİYON BORSASI HACİM BİLGİLERİ (2012)	64
TABLO 4.19. İSTANBUL ALTIN BORSASI İŞLEM HACMİ VE MİKTARI	67
TABLO 4.20. TAKASBANK A.Ş. ÖZET VERİLERİ (2012)	68
TABLO 4.21. ARACI KURULUŞLARIN FAALİYET BELGELERİ	69
TABLO 4.22. İKİNCİ EL PİYASA İŞLEMLERİNİN ARACI KURULUŞLAR BAZINDA DAĞILIMI	69
TABLO 5.1. KAYDA ALMA BAŞVURULARI VE SONUÇLARI	77
TABLO 5.2. SPK İZNİNE TABİ FAALİYETLER VE BU FAALİYETLERİ YÜRÜTEBİLECEK KURULUŞLAR	78
TABLO 5.3. ARACI KURULUŞ BAŞVURULARI	78
TABLO 5.4. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI BAŞVURULARI	79
TABLO 5.5. HALKA AÇIK ANONİM ORTAKLIKLARIN BAŞVURULARI	80
TABLO 5.6. DENETİM ÇALIŞMALARININ KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	86
TABLO 5.7. DENETİM SONUCUNDA UYGULANAN YAPTIRIMLAR	87
TABLO 5.8. İDARİ PARA CEZASI UYGULAMA NEDENLERİ VE TUTARLARI	88
TABLO 5.9. KURUL İŞLEMLERİNE KARŞI AÇILAN İDARİ DAVALAR	91

Tablolar

TABLO 5.10. KARARA BAĞLANAN İDARİ DAVALAR	91
TABLO 5.11. KURUL ALEYHİNE AÇILAN HUKUK DAVALARI	91
TABLO 5.12. KURUL TARAFINDAN YAPILAN SUÇ DUYURULARI VE AÇILAN KAMU DAVALARI	92
TABLO 5.13. KURULUN BAŞVURUSU ÜZERİNE AÇILAN VE KARARA BAĞLANAN DAVALARA İLİŞKİN BİLGİLER	92
TABLO 5.14. KURUL TARAFINDAN AÇILAN HUKUK DAVALARI	93
TABLO 5.15. KURULCA İMZALANAN İKİLİ MUTABAKATLAR	101
TABLO 5.16. HAK KAZANILAN LİSANS SAYILARI (2002-2012)	103
TABLO 5.17. BEB'E GELEN BAŞVURULAR	107
TABLO 5.18. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK EĞİTİM SEMİNERLERİ	106

Grafikler

GRAFİK 3.1. İÇ BORÇLANMADA ORTALAMA VADE YAPISI VE FAİZ ORANLARI	39
GRAFİK 4.1. MENKUL KIYMET STOKLARI	46
GRAFİK 4.2. KAMU VE ÖZEL SEKTÖR MENKUL KIYMET STOKLARININ PAYI	46
GRAFİK 4.3. İMKB-100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ (2002-2012)	49
GRAFİK 4.4. İMKB-100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ (2012 AYLIK BAZDA)	49
GRAFİK 4.5. PİYASA KAPİTALİZASYONU (MİLYAR \$)	51
GRAFİK 4.6. PİYASA KAPİTALİZASYONUNDAKİ YÜZDE DEĞİŞİM	51
GRAFİK 4.7. YABANCI YATIRIMCILARIN SAKLAMA BAKİYELERİ	52
GRAFİK 4.8. BORSA VE BORSA DIŞI TAHVİL VE BONO GÜNLÜK ORTALAMA İŞLEM HACMİ	54
GRAFİK 4.9. YATIRIM FONU TÜRLERİNİN SAYISAL DAĞILIMI	55
GRAFİK 4.10. A VE B TİPİ YATIRIM FONLARININ TÜRK LİRASI BAZLI PORTFÖY DEĞERİ	55
GRAFİK 4.11. A VE B TİPİ YATIRIM FONLARININ ABD DOLARI BAZLI PORTFÖY DEĞERİ	56
GRAFİK 4.12. A TİPİ YATIRIM FONU TÜRLERİNİN SAYISAL DAĞILIMI	56
GRAFİK 4.13. B TİPİ YATIRIM FONU TÜRLERİNİN SAYISAL DAĞILIMI	57
GRAFİK 4.14. EMEKLİLİK YATIRIM FONU TÜRLERİNİN SAYISAL DAĞILIMI	59
GRAFİK 4.15. VOB İŞLEM MİKTARI	64
GRAFİK 4.16. VOB İŞLEM HACMİ	65
GRAFİK 4.17. AÇIK POZİSYON SAYISININ GELİŞİMİ	65

Kısaltmalar

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
BRICS	: Brazil, Russia, India, China, South Africa - Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senetleri
ECB	: European Central Bank - Avrupa Merkez Bankası
EMBI	: Emerging Markets Bond Index - Gelişmekte Olan Ülkeler Tahvil Endeksi
EMC	: Emerging Markets Committee - Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi
ESMA	: European Securities and Markets Authority - Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi
FED	: Federal Reserve System - ABD Merkez Bankası
FSB	: Financial Stability Board - Finansal İstikrar Kurulu
GATS	: General Agreement on Trade in Services - Hizmet Ticareti Genel Anlaşması
GİP	: Gelişen İşletmeler Piyasası
GSYH	: Gayrisafi Yurtiçi Hasıla
HM	: Hazine Müsteşarlığı
IAASB	: International Auditing and Assurance Standards Board - Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu
İSEDAK	: İslam Konferansı Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi
İAB	: İstanbul Altın Borsası
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
IMF	: International Monetary Fund - Uluslararası Para Fonu
IOSCO	: International Organization of Securities Commissions - Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü
KAP	: Kamuyu Aydınlatma Platformu
KGK	: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KSS	: Kayıtlı Sermaye Sistemi
LIBOR	: London Interbank Offered Rate - Londra Bankalararası Faiz Oranı
MASAK	: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MKK	: Merkezi Kayıt Kuruluşu
MSCI	: Morgan Stanley Capital International - Morgan Stanley Sermaye Endeksi
NYSE	: New York Stock Exchange - New York Borsası
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
SPKn	: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
TAİEX	: Technical Assistance and Information Exchange - Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi
TAKASBANK	: İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TSPAKB	: Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği
TÜFE	: Fiyatları Endeksi
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UDS	: Uluslararası Denetim Standartları
UFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
UMS	: Uluslararası Muhasebe Standartları
VIX	: CBOE Volatility Index - Hisse Senedi Piyasası Oynaklık Endeksi
VOB	: Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş.
VDMK	: Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler
VTMK	: Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler
WFE	: World Federation of Exchanges - Dünya Borsalar Federasyonu
WTO	: World Trade Organization - Dünya Ticaret Örgütü

Kurul Başkanının Mesajı

Kurul

sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlemlerini sağlamak için, uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, objektif, sade ve anlaşılabilir yaklaşımlarla, hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmayı kendisine “MİSYON” edinmiş ve ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın olma “VİZYONU”nu üstlenmiştir.

1982 yılında kurulan Sermaye Piyasası Kurulu, 2012 yılı sonu itibarıyla, 1 milyonu aşkın hisse senedi, 2,7 milyon yatırım fonu, 3,1 milyon bireysel emeklilik ve 200 bine yakın özel sektör borçlanma aracı yatırımcısının ve bu yatırımcılara hizmet sunan 100 aracı kurumun, piyasa kapitalizasyonu 550 milyar TL'yi aşan 400'den fazla halka açık şirketin, 50 milyar TL'yi aşan menkul kıymeti yöneten 35 portföy yönetim şirketi ve 550'yi aşkın yatırım fonunun, yetkili 92 bağımsız denetim kuruluşunun, 123 gayrimenkul değerlendirme şirketi ve 10 derecelendirme kuruluşunun paydaş olduğu Türk Sermaye Piyasalarının, güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişi ve gelişiminin sağlanması ve yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için çalışan, Türkiye'nin ilk düzenleyici ve denetleyici otoritesidir.

Sermaye piyasaları yenilikçi, yüksek katma değerli ve uzun vadeli yatırımların hayata geçirilmesinde en etkin çözümleri sunan piyasalardır. Birbirlerini tamamlayan gelişmiş bankacılık ve sermaye piyasalarına sahip ülkeler daha yüksek ve sürdürülebilir büyüme oranlarına sahip olmakta, ekonomik krizlerden de daha az etkilenmektedir. Bu nedenle, Türkiye ekonomisinin son 10 yıllık süreçteki performansının sürdürülebilir kılınmasında ve 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisinden birisi haline getirilmesinde atılacak en önemli adımlardan birisi, Türk Sermaye Piyasalarının geliştirilmesi ve global anlamda rekabet edebilir hale getirilmesidir. Sermaye piyasalarımız, hedeflenen ekonomik büyümenin sağlanması ve bunun için gerekli yatırımlarının gerçekleştirilmesinde kamu ve özel sektörün ihtiyaç duyacağı finansman kaynaklarının temininde kilit rol üstlenecektir.

Sermaye Piyasası Kurulu faaliyetleri açısından 2012 yılının

en önemli gelişmesi kuşkusuz 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun yıl sonunda yürürlüğe girmesidir. Yeni Sermaye Piyasası Kanunu, 2008 küresel finansal krizi, krize yol açan süreç ve sonrasında yaşanan gelişmeler, Avrupa Birliği başta olmak üzere global düzenlemeler ve piyasaların ihtiyaçları dikkate alınarak, 2023 vizyonumuzun 30 yıllık tecrübemizle birleşimi sonucunda ortaya çıkmıştır. Yeni Sermaye Piyasası Kanunu, gelişmiş piyasalardaki modern uygulamaları içinde barındıran, global standartlarda bir Kanundur.

Yeni Sermaye Piyasası Kanunu'nun getirdiği değişim ve yeniliklerden bazıları şunlardır:

- Piyasaların her türlü finansal aracın tek çatı altında alınıp satılabilmesine imkan tanıyan, finansal süpermarket anlayışı altında faaliyet göstermelerine ilişkin hukuki altyapı hazırlanmış, merkezi takas ve saklama kuruluşlarına ve merkezi karşı taraf uygulamasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.
- Yatırım hizmetleri ve faaliyetleri yeniden tanımlanmış, aracı kurumların katma değeri yüksek faaliyetlerde bulunabilmelerine imkan tanınmıştır.
- Kurumsal yönetim ilkeleri Kanun düzeyinde düzenlenmiş, bu ilkelere ilişkin esasları belirleme, şirketlerin bu ilkelere uymalarını zorunlu tutma ve buna yönelik işlemleri re'sen yapma yetkisi Kurulumuza verilmiştir.
- Şirketlere kendi paylarını satın alma veya rehne konu etme hakkı verilmiş, birleşme, bölünme işlemleri, varlık devri, imtiyaz öngörülmesi veya imtiyazların değiştirilmesi gibi nitelikli

işlemler sonucunda yatırımcılara ayrılma hakkı tanınmıştır. Ayrıca, halka açık ortaklıklarda Kurulumuzca belirlenecek oranı aşan oy haklarına sahip pay sahipleri için azınlıkta kalan pay sahiplerini ortaklıktan çıkarma hakkı, azınlıkta kalan pay sahipleri için de paylarını satma hakkı tanınmıştır.

■ Kurumsal yatırım sektöründe rekabeti, performansı ve sisteme duyulan güveni ve kurumsal yatırımcıların piyasalarımızdaki ağırlığını artırmaya yönelik olarak; yatırım fonlarının kuruluşu ve yönetimi ayrı bir faaliyet konusu olarak belirlenmiş ve münhasıran bu faaliyeti yürütecek portföy yönetim şirketlerinin kuruluşu ve faaliyet esasları düzenlenmiş, portföy saklama ve yönetimi hizmetlerinin farklı şirketlerce yürütülmesi hükme bağlanmış ve değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının kuruluşuna imkan sağlanmıştır.

■ Ekonomik veya finansal gerekçeyle açıklanamayan ancak piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylem ve işlemleri, “piyasa bozucu nitelikte eylem” olarak belirleme ve bu eylemlere idari para cezası uygulama yetkisi Kurulumuza verilmiştir. Eski Sermaye Piyasası Kanunu’nda yer alan bilgi suiistimali ve piyasa dolandırıcılığı fiilleri daha detaylı biçimde tanımlanmış ve bu fiillere ilişkin yaptırımlar elde edilen menfaat ile ilişkilendirilerek, ekonomik suça ekonomik ceza anlayışı altında ağırlaştırılmıştır.

■ Yatırımcı Tazmin Merkezi kurularak yatırımcıların sermaye piyasası faaliyetlerinden doğan tüm sermaye piyasası aracı ve nakit alacaklarının 100.000 TL’na kadar olan kısmı güvence altına alınmıştır.

Yeni Sermaye Piyasası Kanunu’nun hazırlık ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde kabulü sürecinin yanı sıra 2012 yılında Kurulumuzca piyasaların düzenlenmesi, denetimi ve geliştirilmesine yönelik birçok işlem gerçekleştirilmiştir.

2011 yılında yasal altyapısı hazırlanarak bir sermaye piyasası faaliyeti olarak düzenlenen kaldıraçlı alım satım işlemlerinin yetkilendirilmesine yönelik yerinde inceleme ve denetim çalışmaları yürütülmüş, 24 adet aracı kuruma yetki belgesi verilerek; yatırımcıların, faaliyet ilke ve esasları belirli, denetim ve gözetim mekanizması sağlıklı işleyen bir piyasa yapısı altında işlem yapmaları sağlanmıştır.

Türev araçlara ilişkin olarak, yatırımcıların uzun süredir bekledikleri tek hisse senedine dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri yeni adıyla Borsa İstanbul bünyesinde işlem görmeye başlamıştır. Bunun yanı sıra repo işlemlerine konu olabilecek sermaye piyasası aracı türleri genişletilmiş ve hisse senetlerinin de repo işlemlerine konu olabilmesine imkân tanınmıştır.

Kurumsal yatırımcıların ağırlığının artması sermaye piyasalarımızın gelişimi açısından en çok önem verdiğimiz konulardan birisidir. Kurumsal yatırım araçlarının performanslarının geliştirilmesi ve tasarruf sahipleri açısından cazip kılınması amacıyla rekabet, maliyetler ve ürün çeşitliliğine yönelik çalışmalar yürütülerek, fon portföyüne alınabilecek varlıklar arasına kira sertifikaları dâhil edilmiş, garantili ve koruma amaçlı alt fonların portföyüne yoğunlaşma sınırı olmaksızın özel sektör borçlanma araçları alınması mümkün kılınmış, yatırım fonlarından karşılanan tüm giderler için bir “fon toplam gider oranı” hesaplanmasına ve bu oran için üst limit belirlenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Sermaye piyasalarımızın gelişim sürecinde önemli bir kilometre taşı olarak gördüğümüz kurumsal yönetim ilkelerinin piyasalarımızda benimsenmesi için düzenlemeler yapılarak, bağımsız yönetim kurulu üyelerinin sayı ve nitelikleri ile seçilme sürecine ilişkin esaslar belirlenmiş, zorunlu kurumsal yönetim ilkelerine aykırı durumlarda Kurulumuzun

ihtiyati tedbir kararı ile birlikte mevzuata aykırılığın tespiti ve işlemlerin iptalini mahkemelerden talep edebileceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Kurulumuz, global uygulamaların takibi ve piyasaların geliştirilmesi açısından büyük önem verdiği uluslararası işbirliği çalışmalarına 2012 yılında da devam etmiş ve başta Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü IOSCO ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD olmak üzere, çeşitli uluslararası kurum ve kuruluşlarla olan işbirliği yıl içerisinde devam ettirilmiştir. 2012 yılında OECD ile birlikte Kurumsal Yönetim, Değer Yaratma ve Ekonomik Büyüme adı altında, son on yılda dünya sermaye piyasalarında yaşanan gelişmelerin değerlendirildiği ve 2014 yılında yapılması planlanan OECD Kurumsal Yönetim İlkelerinin revizyonuna yönelik hazırlık çalışmalarının yapılacağı bir ortak proje başlatılmıştır. Proje kapsamında Kurulumuz, gelişmekte olan piyasaların kurumsal yönetim ilkelerinin yeniden yazılması sürecine liderlik edecektir.

Sermaye Piyasası Kurulu olarak içinde bulunduğumuz 2013 yılını Türk Sermaye Piyasaları açısından bir “değişim ve dönüşüm” yılı, 2014 ve sonrasındaki dönemi ise hızlı ve istikrarlı büyüme dönemi olarak görüyor, çalışmalarımızı buna yönelik yürütüyoruz. 2023 yılına kadarki 10 yıllık “Değişim, Dönüşüm ve Büyüme” sürecinde şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir sermaye piyasası tesis etmeyi, yatırımcılarımızı daha fazla bilgilendirmeyi, tasarrufların sermaye piyasalarında değerlendirilmesini sağlayacak araç ve kurumları geliştirmeyi, ülkemizde tasarruf oranının artışına katkı sağlamayı, şirketlerimiz için finansman imkânlarını çeşitlendirmeyi ve erişimini kolaylaştırmayı, bu yolla sürdürülebilir büyümeye katkı sağlamayı ve 2023 yılına kadar İstanbul’u dünyanın ilk on finans merkezinden birisi yapmayı hedefliyoruz. Şüphesiz bu hedefe sadece Sermaye Piyasası Kurulu ve Kurul çalışanlarının çabaları ile değil, sermaye piyasalarımızda faaliyette bulunan tüm paydaşlarımız ve diğer ilgili kişi ve kurumların katkılarıyla ulaşacağız.

Dr. Vahdettin Ertaş
Kurul Başkanı

Sermaye Piyasası Kurulu

1. Sermaye Piyasası Kurulu

Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasını düzenlemek ve denetlemek amacıyla Sermaye Piyasası Kanunu (SPKn) ve ilgili mevzuatla verilen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere kurulmuştur.

Kurul, idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir ve

yetkilerini kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak kullanır. Kurulun ilgili olduğu Bakan, Başbakan tarafından görevlendirilen Başbakan Yardımcısı veya Bakan'dır.

Kurul'un merkezi İstanbul'dadır. Ancak Kurul merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurul'un merkezi Ankara'dır.

1.1. Misyon, Vizyon, Görev ve Yetkileri

Kurul, sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlenmesini sağlamak için uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, objektif, sade ve anlaşılabilir yaklaşımlarla, hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmayı kendisine "MİSYON" edinmiş olup, faaliyetlerini ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın olma "VİZYONU" çerçevesinde yürütmektedir.

SPKn. kapsamında Kurulun temel görev ve yetkileri;

- SPKn'da verilen görevler ile SPKn.'nun emrettiği uygulamaların yerine getirilmesini ve öngörülen neticelerin sağlanmasını teminen gerekli olan iş ve işlemleri yapmak,
- Kamunun zamanında, yeterli ve doğru olarak aydınlatılmasını sağlamak amacıyla, genel ve özel nitelikte kararlar almak,
- Kanun kapsamına giren kurum ve ortaklıkların bağımsız denetim, derecelendirme, değerlendirme ve bilgi sistemleri denetimi faaliyetine ilişkin şartları ve çalışma esaslarını belirlemek ve bu şartları taşıyanları listeler hâlinde ilan etmek,
- Finansal istikrar ve ulusal veya uluslararası mevzuatın gereklerinin sağlanması amacıyla diğer finansal düzenleyici ve denetleyici kurumlarla her türlü iş birliği yapmak ve bilgi alışverişinde bulunmak,
- Sermaye piyasalarında düzenleme ve denetimle yetkili muadili yabancı kurumlar ile sermaye piyasalarıyla ilgili olarak karşılıklı ve mesleki sırrın korunması ilkeleri çerçevesinde karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmasına ve belge taleplerinin karşılanmasına, yabancı ülkelerdeki sermaye piyasalarında

faaliyet gösteren kuruluşların Türkiye'deki merkez, şube veya ortaklıkları ile yazılı bir sözleşme çerçevesinde dışarıdan hizmet aldıkları kurumlarda denetim yapılmasına ve gerekli idari tedbirlerin alınmasına, bu kapsamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin masrafların paylaşımına yönelik ikili veya çok taraflı mutabakat zabıtları imzalamak ve sermaye piyasalarıyla ilgili her türlü iş birliğini yapmak,

- Sermaye piyasasının gelişmesini teminen yeni sermaye piyasası kurumlarına ve araçlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bunları denetlemek,
- Halka açık ortaklıklarda görev alacaklar, sermaye piyasası kurumlarının yönetici ve diğer çalışanlarının mesleki eğitim, yeterlilik ve ehliyetlerini gösterir sertifikalar verilmesine ilişkin esasları belirlemek, bu amaçlarla merkez veya şirket kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasasında yatırımcı ve tasarruf sahiplerine yönelik olarak yatırım tavsiyesinde bulunacak kişiler ve kuruluşların uyacakları ilke ve esasları belirlemek,
- Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun işletim ve çalışma esasları ile bu Kanun kapsamında Kurula yapılacak bildirim ve başvuruların usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık şirketlerin, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların bilgi sistemlerinin işletimine ve Kanun çerçevesindeki denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Yerli veya yabancı akademisyen veya uygulamacılardan oluşan çalışma gruplarına veya kişilere, mevcut veya gelecekteki

düzenleme tercihlerinde esas teşkil etmek üzere sermaye piyasalarına ilişkin ulusal veya uluslararası nitelikli bilimsel araştırmalar yaptırmak,

■ Kurulun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlar, mali, iktisadi ve mesleki teşekküller ile Türkiye'nin doğrudan üyesi bulunduğu

uluslararası kuruluşların çalışmalarına katılmak, bu kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek ve projelerine katkıda bulunmak,

■ Kurulun görev alanı ile ilgili uluslararası kuruluşlara, mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere üye olmak, olarak belirlenmiştir.”

1.2. Karar Organı ve Organizasyon

1.2.1. Karar Organı

Kurul Başkanı ve üyelerinden oluşan Kurul Karar Organı'nın, SPKn ve diğer mevzuatta belirtilenlerin yanı sıra, Kurulun düzenlemek ve denetlemekle görevli olduğu alanla ve Kurul ile ilgili yönetmelik ve tebliğ taslaklarını, başvuru dosyalarını, Kurul personeline hazırlanan inceleme ve denetleme raporlarını görüşüp karara bağlamak gibi mesleki nitelikli

görevleri yanında idari nitelikli görev ve yetkileri de vardır. SPKn'ye göre Kurul Karar Organı, Bakanlar Kurulu Kararıyla atanan 7 üyeden oluşur. Bakanlar Kurulu, üyelerden birini Başkan olarak görevlendirir. Kurul Karar Organı, Kurul Başkanının teklifi ile üyelerden birini ikinci başkan ve birini başkan vekili olarak seçer.

Soldan sağa, Birol KÜLE, Himmet KARADAĞ, Nurullah GENÇ, Vahdettin ERTAŞ, Bekir Sıtkı ŞAFAK, Murat KOÇ, Bülent GÖKREM

Kurul Karar Organi

Dr. Vahdettin ERTAŞ
Kurul Başkanı

Bekir Sıtkı ŞAFAK
İkinci Başkan

Bülent GÖKREM
Başkan Vekili

Prof. Dr. Nurullah GENÇ
Kurul Üyesi

Birol KÜLE
Kurul Üyesi

Himmet KARADAĞ
Kurul Üyesi

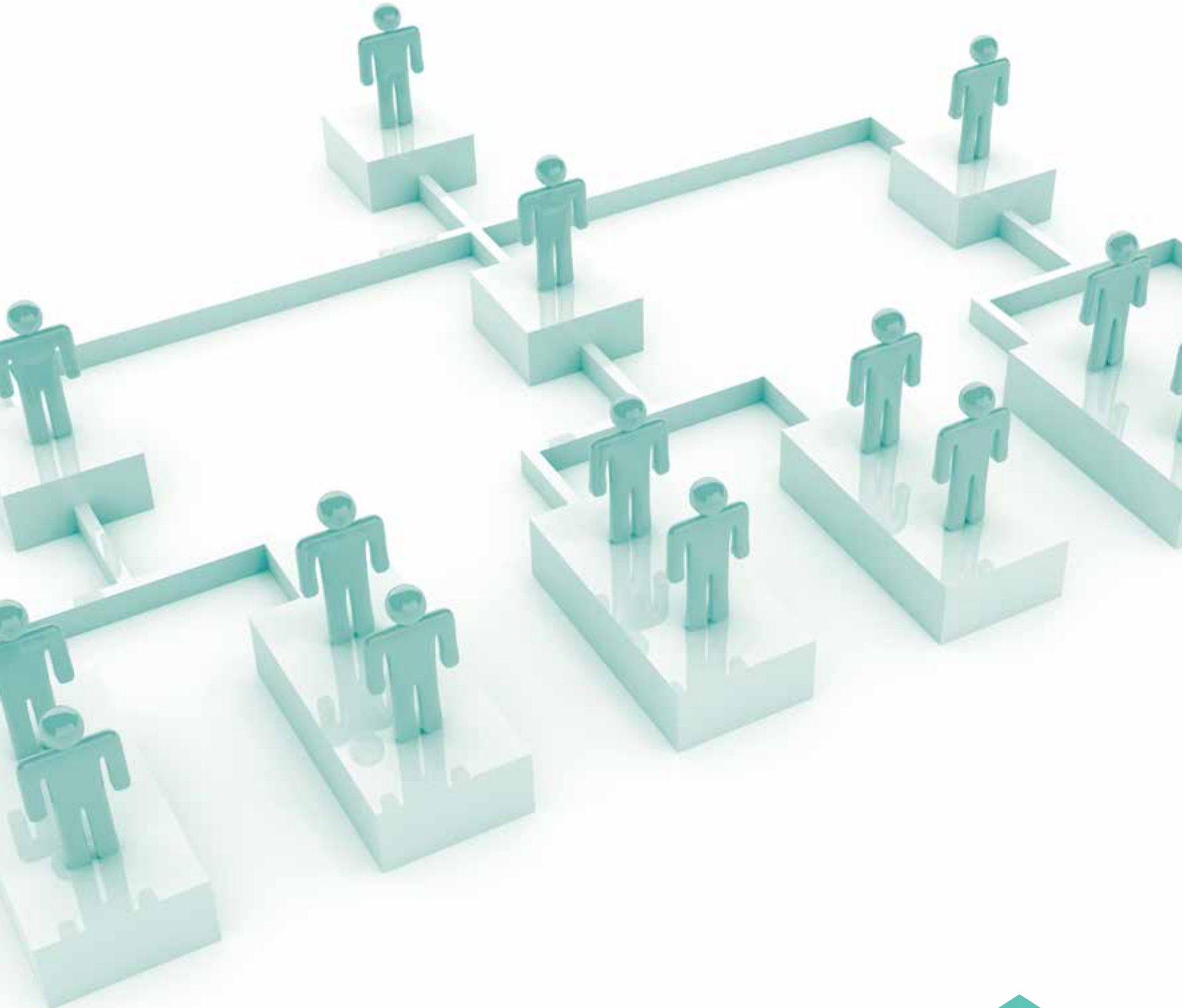
Murat KOÇ
Kurul Üyesi

1.2.2. Organizasyon

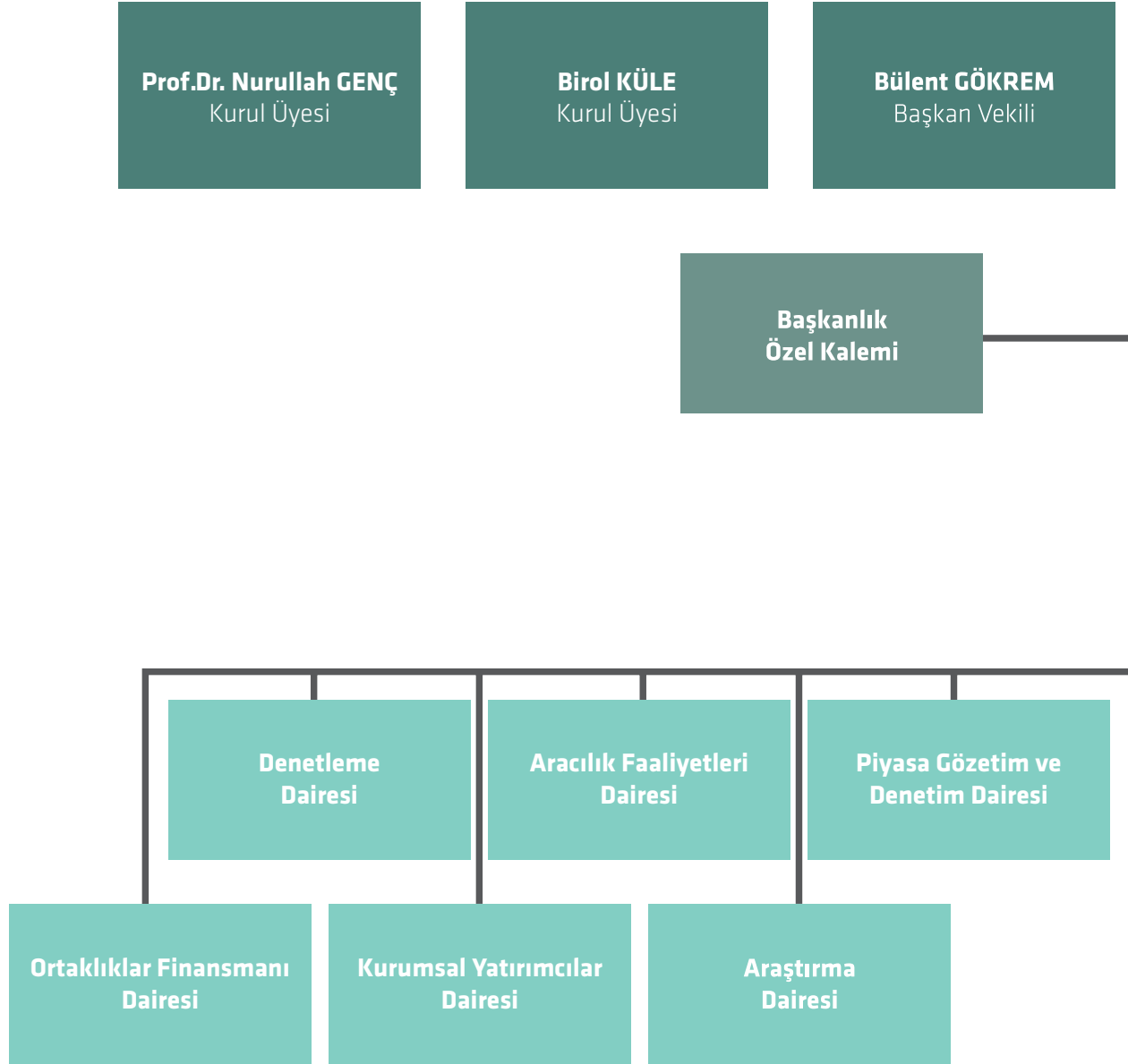
SPK, Kurul Başkanı ve Üyeleri (Kurul Karar Organı) ile Başkana bağlı olarak Kurul faaliyetlerini yürüten hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

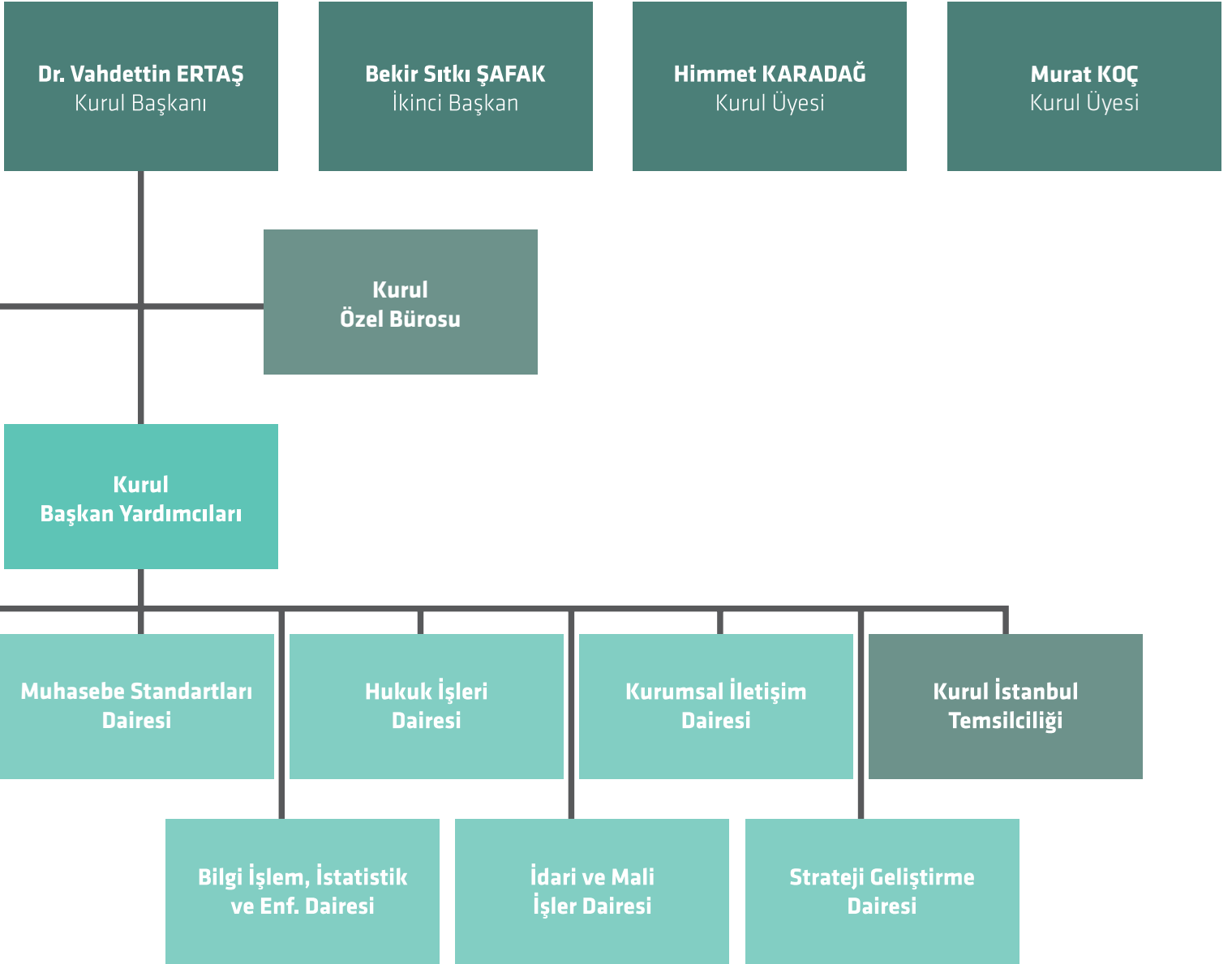
Kurul Başkanı, hem Karar Organı'nın hem de yürütmenin başıdır. Kurul Başkan Yardımcıları hizmet birimleri arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Kurulun temel hizmet

birimleri; Denetleme Dairesi, Ortaklıklar Finansmanı Dairesi, Aracılık Faaliyetleri Dairesi, Kurumsal Yatırımcılar Dairesi, Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi, Araştırma Dairesi, Muhasebe Standartları Dairesi, Bilgi İşlem İstatistik ve Enformasyon Dairesi, Hukuk İşleri Dairesi, Kurumsal İletişim Dairesi, Strateji Geliştirme Dairesi, İdari ve Mali İşler Dairesinden oluşmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu Organizasyon Şeması

1.3. Bütçe

Kurulumuzun 82.782.000 TL olarak kabul edilen 2012 Mali Yılı Bütçesine ilişkin olarak, yıl içerisinde 78.543.459 TL gider yapılmış ve 111.664.429 TL gelir elde edilmiştir. Kurulumuzun

2012 yılı gelir ve gider tahmin ve gerçekleştirmelerine ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 1.1.'de verilmiştir.

Tablo 1.1. Kurulun 2012 Yılı Gelir ve Giderleri

1-GELİRLER		
Gelirin Türü	Programlanan (TL)	Gerçekleşen (TL)
Sermaye Piyasası Araçları Kayıt Ücreti	62.169.000	108.136.667
Lojman Kira Gelirleri	350.000	352.093
Diğer Gayrimenkul Kira Gelirleri	530.000	608.270
Borsalardan Alınan Paylar	16.000.000	0
Faiz Gelirleri	2.803.000	1.701.856
Diğer Çeşitli Gelirler	930.000	865.543
TOPLAM	82.782.000	111.664.429
2-GİDERLER		
Giderin Türü	Programlanan (TL)	Gerçekleşen (TL)
Personel Giderleri	50.497.000	51.396.817
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Prim Giderleri	3.608.000	3.351.290
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	20.877.000	18.417.990
Cari Transferler	4.700.000	3.859.021
Sermaye Giderleri	3.100.000	1.518.341
TOPLAM	82.782.000	78.543.459
Kaynak: SPK		

Kurulun tüm giderleri, emrinde kurulan özel bir hesaptan karşılanmaktadır. İhraççılar veya halka arz edenler, satışı yapılacak sermaye piyasası araçlarının ihraç değerinin %0.3'üne kadar; yatırım fonlarının ve değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının üçer aylık dönemlerinin son iş gününde, net varlık değerlerinin %0.005'i tutarında bir ücreti bu hesaba yatırmaktadırlar. Kurul tarafından düzenlenen ve denetlenen borsaların ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, merkezi takas

kurumlarının, merkezi saklama kurumlarının ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami % 10'u Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilebilir. SPKn'da, Kurulun gelirleri giderlerini karşılamaya yetmediği takdirde, açığın genel bütçeden yapılacak Hazine yardımlarından karşılanması öngörülmüş olmasına karşın, 1992 yılından beri Hazine yardımı alınmamıştır.

1.4. Personel

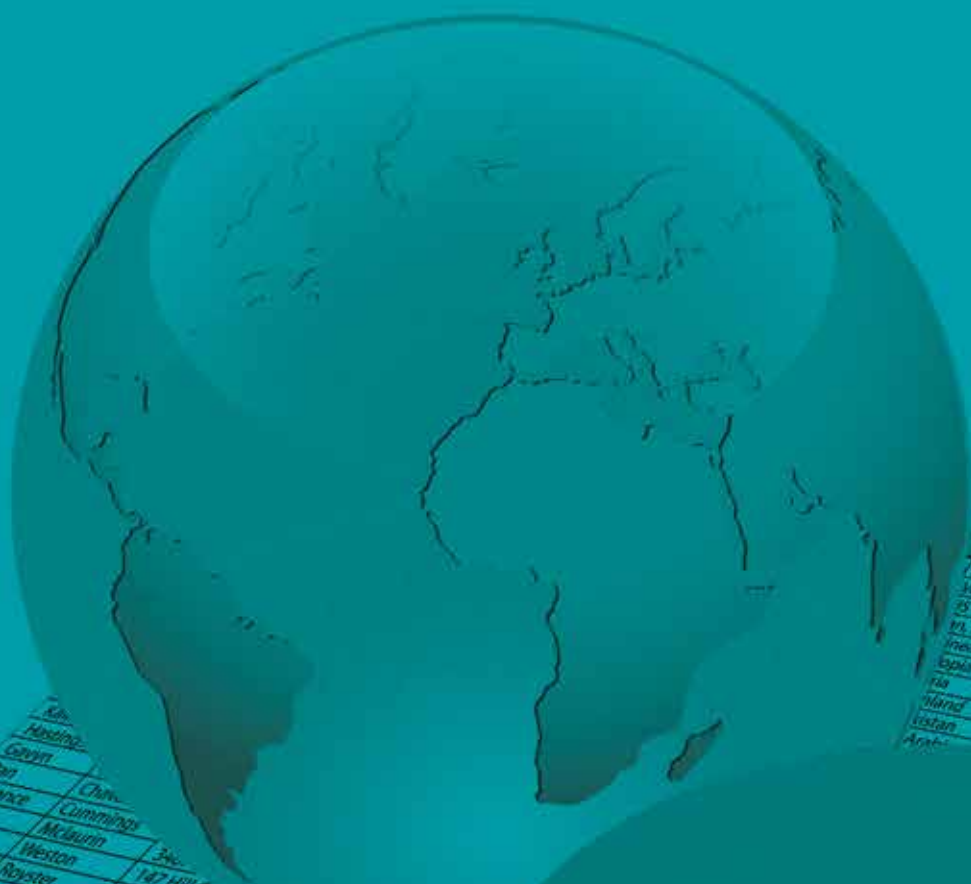
15/01/2012 tarihinde Kurul kadrolarında bulunan Kurul personelinin hak ve yükümlülükleri, Bakanlar Kurulunca 24 Ağustos 1982 tarih ve 17792 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sermaye Piyasası Kurulu Personel Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Kurul personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabidir. Kurul hizmetleri, yarışma sınavı ile mesleğe başlayan ve yeterlik sınavından sonra uzman unvanını alan meslek personeli ve idari personel eliyle yürütülmektedir.

2012 yılı faaliyet dönemi içinde emeklilik, vefat, nakil, istifa ve görev süresinin sona ermesi gibi sebeplerle 13 personel ayrılmış, buna karşılık, 1 üst yönetici naklen, 2 meslek personeli açıktan tekrar, 3 bilgi işlem personeli açıktan, 6 idari personel açıktan ve 3 idari personel naklen atanmıştır. Kurul'da 2012 yılı sonu itibarıyla 7'si karar organı, 44'ü üst yönetim, 287'si meslek personeli ve yardımcısı, 52'si bilişim personeli ve 186'sı idari personel olmak üzere 576 personel görev yapmaktadır (Tablo 1.2.).

Tablo 1.2. Kurul Personel Durumu

KURUL KARAR ORGANI	7
ÜST YÖNETİM	44
Kurul Başkanlık Müşaviri	4
Kurul Başkan Yardımcısı	3
Daire Başkanı	12
Kurul İstanbul Temsilcisi	1
Daire Başkan Yardımcısı	11
Kurul Başkanlık Danışmanı	13
MESLEK PERSONELİ	240
Başuzman	93
Uzman	110
Başuzman Hukukçu	16
Uzman Hukukçu	21
MESLEK PERSONELİ YARDIMCISI	47
Uzman Yardımcısı	42
Uzman Hukukçu Yardımcısı	5
BİLİŞİM PERSONELİ	52
İDARİ PERSONEL	186
GENEL TOPLAM	576
Kaynak: SPK	

Mr.	Holding	Govt.	Chw.
Clarence	147 Hill Circle		
Lavina	1085 Seventh Street		
Isidro	2468 First Street		
Alka	4616 Oak Road		
Julia	1168 First Circle		
Golden	1187 Pine Circle		
Hoff	3028 Hill Street		
Blackmon	2561 Sixth Blvd.		
Whiteside	1180 Oak Circle		
Temp	2574 View Street		
W	2761 View Road		
684 Park Street			
View Road			
aphth Circle			
Circle			
ld.			
e			
3.9.2009			
5.9.1968			
3.10.1967			
16.12.1947			
20.1.1974			

Country	25p	Telephone	1990	1991
Holy See (Vatican)	59127	868-176-7170	164,644	377,985
Venezuela	44240	498-260-9002	87,970	587,333
15 Minor Outlying Islands	48660	272-472-1430	827,857	654,239
Islamic Republic of	15948	267-852-2169	91,640	109,770
India	54313	279-171-4280	518,402	408,069
ia	22906	250-522-4312	328,218	714,180
land	62937	500-398-1033	564,241	919,401
istan	54791	939-549-3590	871,318	809,056
Arab	76267	733-440-7963	211,292	289,788
			201,152	543,601
			460,256	649,946
			923,301	774,933
			109,417	687,552
			582	957,660
				854,576
				401,447
				65,238
				9,066
				593
				283
				101
				101
				14
				5
				934,276
				950,775
				239,537
				789,130
				410,110
				490,081
				551,746
				971,657
				831,303
				900,011
				588,303
				790,584
				172,989
				877,574
				474,377
				221,511

10426	358-156-7037	478,414	64,425	565,851	953,107	692,082	126,269	900,011
14820	532-848-4363	982,351	319,516	248,661	397,428	403,632	745,603	588,303
56432	237-131-4747	873,881	176,847	428,134	554,615	621,167	941,144	790,584
76589	217-639-8145	51,184	233,240	928,767	517,396	621,167	758,726	172,989
93017	183-542-6358	716,490	397,257	639,356	924,654	739,455	474,377	877,574
77413	834-323-6462	495,924	922,954	77,856	879,788	739,455	474,377	877,574
40063	781-157-6047	472,000	260,000	67,795				

Küresel ekonomik büyüme 2012 yılında önceki yıla göre yavaşlamıştır. Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund - IMF) verilerine göre 2011 yılında %4 olan küresel ekonomik büyüme 2012 yılında %3,2'ye gerilemiştir.

IMF'nin verilerine göre 2012 yılında gelişmiş ülkeler %1,2, gelişmekte olan ülkeler ise %5,1 oranında büyümüştür. IMF verileri çerçevesinde 2012 yılında gelişmiş ülkeler arasında ABD ve Japonya ekonomileri sırasıyla %2,2 ve %2 büyürken, Euro Bölgesi ekonomisi %0,6 küçülmüştür. Gelişmekte olan ülkeler içinde, 2012 yılında en hızlı büyüyen bölge %6,6 ile yine Asya Bölgesi olurken, en düşük büyümenin gerçekleştiği

bölge ise %1,6 ile Orta ve Doğu Avrupa Bölgesi olmuştur.

IMF verilerine göre 2012 yılında tüketici bazlı enflasyon, gelişmiş ülkelerde %2, gelişmekte olan ülkelerde ise %5,9 olmuştur. Tablo 2.1'de yer alan verilere göre Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesi gelişmekte olan ülkeler arasında 2012 yılında en yüksek enflasyonun yaşandığı bölge olmuştur.

2012 yılında dünya mal ve hizmet ticaretindeki büyüme %2,5'e gerilemiştir. Gelişmekte olan ülkelerin ihracatı %4,2, gelişmiş ülkelerin ihracatı ise %1,8 artarken, gelişmekte olan ülkelerin ithalatı %4,6, gelişmiş ülkelerin ithalatı ise %0,6 artmıştır.

Tablo 2.1. Dünya Ekonomisi Özet Verileri

	2010	2011	2012
Yıllık Büyüme Oranı (%)			
Dünya Ekonomisi	5,2	4,0	3,2
Gelişmiş Ekonomiler	3,0	1,6	1,2
-ABD	2,4	1,8	2,2
-Euro Bölgesi	2,0	1,4	-0,6
-Japonya	4,7	-0,6	2,0
Gelişmekte Olan Ülkeler	7,6	6,4	5,1
-Orta ve Doğu Avrupa	4,6	5,2	1,6
-Asya	9,9	8,1	6,6
-Orta Doğu ve Kuzey Afrika	5,5	4,0	4,8
-Sahara Altı Afrika	5,4	5,3	4,8
-Güney Amerika ve Karayipler	6,1	4,6	3,0
Dünya Hasılası (Milyar ABD \$)			
Piyasa Kurları Üzerinden	63.468	70.221	71.707
Satın Alma Paritesi Üzerinden	74.879	79.286	83.140
Tüketici Enflasyonu (%)			
Gelişmiş Ekonomiler	1,5	2,7	2,0
-ABD	1,6	3,1	2,1
-Euro Bölgesi	1,6	2,7	2,5
-Japonya	-0,7	-0,3	0,0
Gelişmekte Olan Ülkeler	6,0	7,2	5,9
-Orta ve Doğu Avrupa	5,3	5,3	5,8
-Asya	5,6	6,4	4,5
-Orta Doğu ve Kuzey Afrika	6,5	9,2	10,7
-Sahara Altı Afrika	7,4	9,3	9,1
-Güney Amerika ve Karayipler	6,0	6,6	6,0
Dünya Ticaret Hacmi (%)			
Dünya Mal ve Hizmet Ticareti	12,5	6,0	2,5
-İhracat (Mal)			
-Gelişmiş Ekonomiler	14,1	5,9	1,8
-Gelişmekte Olan Ekonomiler	13,9	6,3	4,2
-İthalat (Mal)			
-Gelişmiş Ekonomiler	13,3	5,0	0,6
-Gelişmekte Olan Ekonomiler	15,4	9,5	4,6
Dünya Mal ve Servis İhracatı (Milyar ABD Doları)	18.904	22.276	22.413
Cari İşlemler Dengesi (Milyar ABD Doları)			
Gelişmiş Ekonomiler	-9,0	-77,3	-58,1
-ABD	-442,0	-465,9	-475,0
-Euro Bölgesi	64,5	78,4	221,4
-Japonya	204,0	119,3	59,0
Gelişmekte Olan Ülkeler	334,9	486,8	394,4
-Orta ve Doğu Avrupa	-82,9	-119,5	-79,3
-Asya	232,0	178,8	130,4
-Orta Doğu ve Kuzey Afrika	189,1	408,3	393,1
-Sahara Altı Afrika	-14,4	-17,6	-35,6
-Güney Amerika ve Karayipler	-60,7	-75,5	-99,5
Sermaye Akımları (Milyar ABD Doları)			
Gelişmekte Olan Ülkeler (Net toplam)	600,0	495,3	144,9
-Özel Doğrudan Yatırımlar (Net)	400,9	473,2	446,3
-Özel Portföy Yatırımları (Net)	224,5	96,7	164,9

Kaynak: IMF World Economic Outlook, April 2013.

2.1. Gelişmiş Ekonomiler

Dünyanın önde gelen merkez bankalarının ekonomiyi ve finans piyasalarını destekleyen önlemler almaları, finans piyasalarındaki dalgalanmaları azaltırken, gelişmiş ülkelerde ekonomik büyümenin 2012 yılında tatmin edici olmasa da devam etmesine büyük katkıda bulunmuştur. Avrupa Birliği'nin resesyona girmiş olması gelişmiş ülkelerin bir bütün olarak ekonomik büyüme performansını olumsuz etkilese de, ABD ekonomisi 2012 yılında önceki yıla göre daha iyi performans gösterirken, 2011 yılında küçülen Japonya ekonomisi %2 büyüme ile 2012 yılını parlak bir şekilde kapatmıştır.

2012 yılında gelişmiş ülkeler içinde en kötü ekonomik performans gösteren bölge Euro Bölgesi'dir. Artan mali disiplinin büyüme üzerindeki olumsuz etkisi ve problemlili üye ülkelerdeki yüksek işsizlik oranları Euro ekonomisinin olumsuz etkilenmesine yol açmıştır. Bu çerçevede 2012 yılı Euro Bölgesinde krizin olumsuz etkisinin daha fazla hissedildiği bir yıl olmuştur. Euro Bölgesi krizin devam ettiği 2011 yılında %1,4 oranında büyümeyi başarırken, 2012 yılına gelindiğinde %0,6 küçülmüştür. Avrupa ekonomisinin dinamosu konumunda olan Almanya ekonomisindeki büyüme hızının 2012 yılında %3,1'den %0,9'a düşmesi dikkat çekmektedir. 2012'de Euro Bölgesinin ikinci büyük ekonomisi olan Fransa'da ise büyüme hızı %1,7'den %0'a gerilemiştir. Euro Bölgesinin problemlili ülkelerinde ise ekonomik sorunların 2012 yılında daha da derinleştiği görülmektedir. 2011 yılında %0,4 büyüyen İtalyan ve İspanyol ekonomileri 2012 yılında sırasıyla %2,4 ve %1,4 küçülmüşlerdir. Yunanistan ekonomisindeki şiddetli daralma ise 2012 yılında %6,4 ile devam etmiştir. 2011 yılında %1'e yakın büyüyen İngiltere ekonomisindeki büyüme ise 2012 yılında durma noktasına gelmiştir.

Merkez bankaları 2012 yılına da damga vurmuşlardır. ABD Merkez Bankası (Fed) daha Ocak ayındaki toplantısında 2014 yılı sonuna kadar politika faizini %0 seviyesine yakın tutacağını garanti etmiş ve ayrıca yeni tahvil alımları yapabileceği sinyali vermiştir. Fed, Haziran ayında yaptığı toplantıda ise, "operation twist" adı verilen ve kısa vadeli tahvillerin uzun vadeli olanlarla değiştirildiği tahvil değiş tokuşunu yılın sonuna kadar uzatmıştır. Ağustos ayında Fed tutanakları ve Başkan Bernanke'nin Jackson Hole'da yaptığı konuşma piyasalarda bankanın faizleri

düşünüldüğünden daha uzun süre düşük seviyelerde tutacağı algısının oluşmasına yol açmıştır. Ardından Fed, Eylül ortasında gerçekleştirdiği toplantısında açık uçlu olarak her ay 40 milyar dolarlık ipotek teminatlı menkul kıymet satın alacağını açıklamış ve faiz oranlarını sıfıra yakın seviyelerde tutma taahhüdünü 2015 yılı ortasına kadar uzatmıştır.

Fed, Aralık ayında da bu defa aylık 45 milyar dolarlık Amerikan hazine tahvili satın alacağını açıklamıştır. Bu çerçevede Fed'in 2012'de açıkladığı açık uçlu tahvil alımlarının miktarı aylık olarak 85 milyar dolara ulaşmıştır. Buna ek olarak Fed, piyasalara ekonomik hedef koyarak, %2 olarak hedeflenen enflasyon oranının %2,5'i aşmaması koşuluyla, işsizlik oranı %6,5 seviyesine inene kadar %0'a yakın olan faiz oranını sürdüreceği taahhüdünde bulunmuştur. 2012 yılında Fed'in uyguladığı para politikasında iki temel öğe dikkati çekmektedir. İlk olarak açıklanan tahvil alımları sınırsız olarak açıklanmış, ikinci olarak ise Banka gerek tarih gerekse ekonomik değişkenlere ilişkin hedefler vererek para politikasının nasıl şekilleneceğine ilişkin piyasa beklentilerine yön vermiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) da 2012 yılında aktif bir politika izlemiş ve aldığı önlemlerle piyasalardaki dalgalanmaların ve Euro Bölgesine yönelik endişelerin bir krize dönüşmesini engellemede kritik bir rol oynamıştır. 2011 yılının sonunda ECB'nin Avrupa bankalarına 3 yıl vadeli likidite vermesi, krizin kontrol altına alınmasında önemli rol oynamıştı. 2012 Şubat sonunda ECB, ikinci defa Avrupa bankalarına 3 yıl vadeli likidite imkanı tanıyarak finans kurumlarının durumunu rahatlatıcı önlemlere bir yenisini eklemiştir. Avrupalı bankalar, yapılan ihalede 530 milyar euro borçlanmış, ihale sonrasında Avrupa bankalarına yönelik endişeler önemli ölçüde azalmıştır.

ECB Temmuz ayında faiz oranlarını 25 baz puan indirerek %0,75 seviyesine çekmiştir. ECB ayrıca bankalara ödediği faiz oranını da sıfıra çekmiştir. Bu çerçevede ECB, bankaların kendisinde tuttuğu mevduata ödediği faiz oranını sıfıra düşürerek, bankaları şirketlere ve tüketicilere kredi vermeye teşvik edecek bir önlem almıştır.

Diğer taraftan ECB'nin Eylül başında problemlili ülkelerin

tahvillerini satın almaya yönelik programını ve koşullarını açıklaması dünya piyasalarında istikrar sağlanmasına büyük katkıda bulunmuştur. ECB'nin açıkladığı programa göre, herhangi bir Euro Bölgesi ülkesinin Avrupa Birliği'nden yardım istemesi ve belirli koşulların sağlanması durumunda ECB'nin üye ülkenin tahvillerini piyasadan satın almaya başlaması öngörülmüştür. Ancak, 2012 yılında bu yönde bir başvuru yapılmamıştır.

2012 yılında diğer önemli merkez bankalarının da ekonomiyi ve piyasayı destekleyecek para politikaları uyguladıkları görülmektedir. Japonya Merkez Bankası, yılın başında toplam 55 trilyon yen tutarında olan varlık alım programını Şubat, Nisan, Eylül, Ekim ve Aralık aylarında artırarak 2012 sonunda toplam 101 trilyon yene yükseltmiştir. Japonya Merkez Bankası %0-0,1 aralığında olan faiz oranında bir değişikliğe gitmemiştir. Benzer bir şekilde İngiltere Merkez Bankası da yılın başında 275 milyar sterlin olan varlık alım programını Mart ve Temmuz aylarında ellişer milyar sterlin artırarak toplam 375 milyar sterline yükseltmiş, %0,5 olan faiz oranında bir değişikliğe gitmemiştir. Dünyanın en büyük ekonomisi konumundaki ABD ekonomisi 2012 yılında ılımlı iyileşme sergileyerek, Avrupa ekonomisinin krizde olduğu bir dönemde dünya ekonomisine olumlu destek vermiştir.

2012 yılında ABD'de istihdamdaki olumlu gelişmeler devam etmiştir. 2011 sonunda %8,5 seviyesinde olan işsizlik oranı, Eylül ayından sonra %8'in altına gerilemiş ve yılı %7,8 seviyesinden kapamıştır. İşsizlik oranının düşmesinde 2012 yılında istihdamda

toplam 2 milyon kişinin üzerinde bir seviyede artış sağlanması etkili olmuştur.

2012 yılında ABD'de yıllık tüketici enflasyonu düşüş eğiliminde olmuştur. Yılın başında %3 seviyesinde olan tüketici enflasyonu yılın sonunda %2,1 seviyesine gerilemiştir. Fed'in aşırı gevşek para politikalar uygulamasına rağmen enflasyonun %2,1'e gerilemesi, ekonomiyi desteklemeye yönelik politikaları kolaylaştıran bir faktör olmuş ve gevşek para politikasına rağmen enflasyonun kontrol altında olduğunu göstermiştir.

ABD'de İmalat Sanayi Yöneticileri Endeksi 2012 yılının ilk iki çeyreğinde güçlü performans sergilemekle birlikte ikinci çeyreğin sonundan başlayarak Eylül ve Ekimdeki hafif toparlanma dışında zayıf bir performans sergilemiş, hatta Kasım ayında eksi seviyeye düştükten sonra yine de yılı artıda kapamayı başarmıştır. ABD Hizmetler Endeksi ise imalat sanayine göre daha güçlü bir seyir izlemiş ve Haziran ve Temmuz aylarında hafif gerileme dışında güçlü seyrini sürdürmüştür.

Emlak piyasasına bakıldığında, S&P Case-Shiller Endeksine göre ABD'de emlak fiyatları 2012 yılında yükseliş eğilimine girmiştir. Case-Shiller endeksine göre ulusal çapta konut fiyatları 2012 yılında yaklaşık %7 oranında artmıştır. Emlak fiyatlarının özellikle yılın ikinci çeyreğinde önemli yükseliş gösterdiği, üçüncü çeyrekte fiyat artış hızının yavaşladığı, son çeyrekte ise hafif geri dönüş yaşandığı görülmektedir.

2.2. Gelişmekte Olan Ekonomiler

Gelişmekte olan ülkeler 2012 yılına Tayland'daki su baskınlarının yaralarının sarılmasıyla olumlu başlamasına rağmen ikinci çeyrekte Avrupa'da yaşanan krizden olumsuz etkilenmişlerdir. Özellikle Çin ekonomisindeki yavaşlama hissedilmeye başlanmış, ancak alınan önlemlerle yılın ikinci yarısında büyüme hızlanmıştır.

Bu çerçevede ABD ve Japonya gibi gelişmiş ülkeler 2012 yılında ılımlı performans sergilerken, gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerindeki yavaşlama 2012 yılında da devam etmiştir. IMF verilerine göre, 2011 yılında %6,4 oranında büyüyen gelişmekte olan ülkelerdeki büyüme 2012 yılında %5,1'e gerilemiştir.

2012 yılında ekonomilerini canlandırmak ve gelişmiş ülkelerdeki

para politikasının gevşetilmesinin etkisine karşı korunmak amacıyla gelişmekte olan ülke merkez bankaları faiz oranlarında indirimle gitmişlerdir. 2012'de en ciddi faiz indiriminin Brezilya'da gerçekleştiği görülmektedir. 2012 yılının başında %11 olan faiz oranları yıl içinde yedi defa yapılan indirimlerle %7,25 seviyesine çekilmiştir. 2012'de merkez bankaları faiz oranlarını Macaristan'da 125 baz puan, Filipinler, İsrail ve Kolombiya'da 75 baz puan, Çek Cumhuriyeti'nde 70 baz puan, Çin, Hindistan, Güney Afrika, Güney Kore, Polonya'da 50 baz puan ve Endonezya, Tayland'da ise 25 baz puan düşürmüştür. Öte yandan Rusya Merkez Bankası Eylül ayında faiz oranlarını 25 baz puan artırarak diğer gelişmekte olan ülkelere karşı ayrılmıştır.

Bölgesel olarak bakıldığında Avrupa Birliği'nde yaşanan kriz

en yakınında bulunan Orta ve Doğu Avrupa ülkelerindeki büyümeyi olumsuz etkilemiştir. Avrupa krizi dış ticaret ve dış finansman kalemleri üzerinden etkili olurken, bazı ülkelerin sıkılaştırıcı politikaları da bölgedeki yavaşlamaya katkıda bulunmuştur. Bölgenin iki büyük ekonomisi olan Türkiye ve Polonya'da ekonomik büyüme kayda değer ölçüde yavaşlamıştır. Bu çerçevede gelişmekte olan ülkeler arasında ekonomik büyümedeki en sert yavaşlama Orta ve Doğu Avrupa bölgesinde gerçekleşmiş ve büyüme 2012'de %1,6'ya düşmüştür.

Öte yandan gelişmekte olan ülkeler arasında en yüksek büyüme hızına sahip olan Asya bölgesinde de 2012 yılında büyüme yavaşlamıştır. Bunda gelişmiş ülke ekonomilerinden kaynaklanan talebin düşmesi çerçevesinde dış ticaret odaklı ekonomilerin ihracatında görülen yavaşlama ve Çin'in ekonomik büyümeyi kontrol altına almaya yönelik önlemleri etkili olmuştur. Dünyanın en büyük ekonomilerinden olan Çin ekonomisi hızlı büyümeye devam etmekle birlikte, büyüme 2012 yılında önceki yıla göre yavaşlamıştır. Çin ekonomisinin yavaşlaması bölge içi ticareti de olumsuz etkilemiştir. Başta Çin ve Hindistan olmak üzere, bölgenin büyük ekonomilerinin yavaşlamasının etkisiyle IMF verilerine göre Asya bölgesindeki gelişmekte olan ülke ekonomilerinin büyümesi 2012 yılında %8,1'den %6,6'ya gerilemiştir.

Güney Amerika bölgesinde ise daha çok Brezilya ve Arjantin ekonomilerindeki yavaşlama dikkat çekmektedir. Bölgenin en büyük ekonomisine sahip olan Brezilya'daki yavaşlama diğer bölge ekonomilerini de olumsuz etkilemiştir. Brezilya'nın ekonomik büyümesi 2012 yılında %2,7'den %0,9'a düşmüştür. Arjantin'in büyümesi ise aynı dönemde % 8,9'dan % 1,9'a gerilemiştir. Ancak bölgenin diğer büyük ekonomisi olan Meksika ise 2012 yılında ekonomik büyüme momentumunu korumuştur. IMF verilerine göre Güney Amerika ve Karayipler bölgesindeki ekonomik büyüme 2012 yılında %4,6'dan %3'e gerilemiştir.

Belli başlı gelişmekte olan ülkeler¹ içinde ekonomik büyümesi 2012 yılında önceki yıla göre en çok artan ülke Tayland olmuştur. Tayland'ın ekonomik büyümesi 2011 yılında % 0,1 iken 2012 yılında %6,4'e yükselmiştir. Tayland, Malezya ve Meksika dışında diğer belli başlı gelişmekte olan ülkelerin büyümeleri 2012 yılında önceki yıla göre gerilemiştir.

2012 yılında gelişmekte olan ülkeler arasında enflasyonun en çok yükseldiği ülke Hindistan olmuştur. Arjantin, Endonezya, Rusya Meksika, Tayland gibi ülkelerde de enflasyon 2012 yılında yükselmiştir. Ancak Şili, Polonya, Malezya, Çin ve Türkiye'de ise enflasyonda önemli gerileme yaşanmıştır. 2012 yılında gelişmekte olan ülkeler arasında %10'un üzerindeki enflasyon oranı ile Hindistan ve Arjantin öne çıkarken, Rusya ve Türkiye ise %6'nın üzerindeki enflasyonları ile bu ülkeleri izlemiştir. Brezilya ve Güney Afrika'da ise enflasyon 2012 yılında %5'in biraz üzerinde gerçekleşmiştir. Öte yandan önde gelen gelişmekte olan ülkeler içinde enflasyonu 2012 yılında en düşük olan ülkeler %1'in altında oranlarla Malezya ve Şili olurken, Polonya ve Çin'de de enflasyon %2'nin biraz üzerinde gerçekleşmiştir.

2012 yılında dolar bazında nominal olarak en yüksek cari açıkları veren gelişmekte olan ülkeler Hindistan, Brezilya ve Türkiye olmuştur. Aynı dönemde en yüksek cari fazlayı veren gelişmekte olan ülkeler ise Çin ve ardından Rusya olmuştur. 2012 yılında Güney Afrika ve Türkiye, %6 civarındaki Cari Açık/GSYH oranı ile ön plana çıkarken onları %5'lik oran ile Hindistan izlemiştir. Polonya ve Şili ise %3,5 civarında cari açık vermişlerdir. Türkiye ve Polonya, ekonomik büyümelerinin yavaşlamasının da katkısıyla 2012 yılında cari açık/GSHY oranlarını önemli ölçüde düşürmüşlerdir. 2012'de Şili, Güney Afrika ve Hindistan ise cari açık oranlarında yükseliş yaşamışlardır. Öte yandan, 2012 yılında fazla veren belli başlı gelişmekte olan ülkelerin cari fazla oranlarında gerileme yaşanırken, en yüksek gerilemeler Tayland ve Malezya'da gerçekleşmiştir.

2.3. Mali Piyasalar

2012 yılında da Avrupa krizi ön plana çıkarken, özellikle ABD başkanlık seçimleri ve Avrupa'dakiler de dahil olmak üzere yapılan seçimler mali piyasalarda yakından takip edilmiştir. Öte yandan, 2012 yılında da merkez bankaları en önemli ekonomik

aktörler olmuştur. Merkez Bankalarının aldıkları önlemler ve Avrupa'da krizin kontrol altına alınmasının etkisiyle yılın ortasında yaşanan riskten kaçış dışında 2012 yılı piyasaların daha sakin olduğu bir yıl olmuştur. Piyasalardaki risk algılamasını

¹ Çin, Brezilya, Rusya, Hindistan, Meksika, Endonezya, Türkiye, Polonya, Arjantin, Güney Afrika, Tayland, Malezya, Şili.

gösteren verilerden biri olan Hisse Senedi Piyasası Oynaklık Endeksinin (VIX)² günlük ortalama değeri 2011 yılındaki 24'ten 2012'de 17 seviyesine gerilemiştir.

2011 yılının son çeyreğinde Euro Bölgesi ekonomisine ve bankalarına yönelik artan endişelerle riskten kaçınma eğiliminin arttığı piyasalar, 2012 yılına ECB'nin bölge bankalarına sağladığı 3 yıl vadeli likidite imkanının etkisiyle olumlu seyir izleyerek başlamıştır. ECB'nin Şubat ayında bankalara 2011 yılı sonrasında ikinci defa 3 yıl vadeli likidite imkanı vermesi sonucu Avrupa bankalarının fonlama sorunu giderilmiş ve piyasalarda 2011 yılının sonuna doğru bankalara yönelik oluşan endişeler büyük ölçüde ortadan kalkmıştır. Bu doğrultuda 2012 yılının ilk çeyreğinde varlık fiyatlarında yükselişler yaşanmıştır. Avrupa bankalarının likidite olanaklarının yükselmesi sonucunda yatırımcıların İtalya ve İspanya gibi ülkelerin tahvillerini satın almaya başlamalarının etkisiyle bu ülkelerin tahvillerinin faiz oranlarında da düşüşler yaşanmıştır.

Avrupa Maliye Bakanları Şubat ayında Yunanistan'a yönelik paketi onaylamıştır. Pakette özel sektör finans kurumlarının ellerindeki Yunanistan tahvillerinin piyasa değerlerinin altındaki bir değerden değiştirilmesi ve daha önce AB tarafından verilen kredilerin maliyetlerinin düşürülmesi gibi önlemler yer almıştır. Özel sektör kuruluşlarının elinde bulunan Yunan tahvillerinin takas işlemi %86'lık katılımla Mart ayında başarıyla tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, piyasalardaki iyimserlik kısa sürmüş, Euro Bölgesi ekonomisi ile bankalarına yönelik endişelerin yeniden gündeme gelmesi ve bazı Euro Bölgesi ülkelerindeki siyasi gelişmeler sonucunda riskten kaçınma eğilimi tekrar başlamıştır. Avrupa ekonomilerine yönelik açıklanan ekonomik veriler ve bazı derecelendirme kuruluşlarının not indirimlerinin de etkisiyle Mart ve Nisan aylarında problemli Avrupa ülkelerinin tahvil faiz oranlarında artış eğilimi yeniden başlamıştır.

Yunanistan ve İspanya'ya yönelik olarak artan endişeler ve Mayıs ayında yatırımcıların riskten kaçınmasıyla borsalarda düşüş yaşanırken, güvenli liman olarak görülen varlıklar değer kazanmıştır. Yunanistan'da Mayıs ayında yapılan seçimlerde kurtarma paketine karşı çıkan Syriza'nın ikinci parti olması çerçevesinde politik durumun kilitlenmesi ve ikinci defa seçime gidilmesi kararı alınması ile Fransa'da bütçe kısıntılarına

olumsuz yaklaşan Hollande'nin başkan seçilmesi, piyasalarda Avrupa'ya yönelik endişelerin tekrar yükselmesine yol açmıştır. Öte yandan, İspanya'nın notunun düşürülmesi ve İspanyol bankalarına yönelik problemler yaşanması da riskten kaçınma eğilimindeki artışa katkıda bulunmuştur. Özellikle Avrupa bankalarına yönelik artan endişeler çerçevesinde birçok kurumun kredi notu düşürülmüştür.

Haziran ayında Yunanistan'da yapılan seçimlerde Euro Bölgesinde kalmayı savunan partilerin iktidara gelmesi ile Yunanistan'ın Euro Bölgesinden çıkması riski ortadan kalkmıştır. Ancak, daha sonra İspanya'nın bankacılık sistemini güçlendirmek için 100 milyar euro yardım talep etmesi çerçevesinde İspanyol ve İtalyan tahvil faizlerinde yükseliş yaşanmıştır. Buna ek olarak İspanya'nın eyaletleri de Temmuz ayında merkezi hükümetten yardım talep etmiştir. Ayrıca Haziran sonunda Güney Kıbrıs Rum Kesimi de AB'den yardım talep etmiştir. Euro Bölgesi liderleri ECB sorumluluğunda Avrupa çapında bankacılık sektörünün düzenlenmesi yönünde karar almışlardır. Temmuz ortasında İtalya'nın notun derecelendirme kuruluşlarınca iki kademe birden düşürülmüştür.

Temmuz ayında ECB Başkanı Draghi'nin euroyu korumak için gerekli her şeyi yapmaya hazır olduklarını belirtmesi, Euro Bölgesi ekonomisine yönelik güvenin yükselmesine büyük katkıda bulunmuştur. Bu çerçevede finans piyasalarında risk iştahı yükselirken, İspanyol ve İtalyan tahvil faizlerinde düşüşler yaşanmıştır. Ayrıca Avrupa Maliye Bakanları İspanyol bankalarına yardım verilmesine yönelik karar almıştır.

Eylül başında ECB problemli ülkelerin tahvillerini satın almasına yönelik programını (Outright Monetary Transactions Program-OMT) açıklamıştır. ECB Başkanı'nın Temmuz ayındaki konuşmasından sonra Eylül tahvil alım programının açıklanması Euro Bölgesinde kriz olasılığını büyük ölçüde ortadan kaldırmıştır.

Mali uçurum konusu Aralık ayı boyunca piyasaları meşgul etmiş ve son ana kadar bir çözüm bulunamamasına rağmen, piyasalar sorunun çözüleceği iyimserliği içinde hareket etmiştir. Beklendiği gibi yılın son günü ABD'de Cumhuriyetçiler ve Demokratlar "mali uçurum" riskini bertaraf edecek bir çözüm üzerinde anlaşma sağlamıştır.

Bu doğrultuda piyasalarda endişelerin arttığı yılın üçüncü çeyrek

² S&P500 hisse opsiyon fiyatlarının piyasa volatilitesiyle ilişkisinden yola çıkarak, piyasanın beklenen volatilitisini ölçer. Hisse senedi piyasasında oynaklığa ilişkin piyasa beklentisinin de ölçümlerinden biri olarak kabul edilir.

başında dolar endeksi³ riskten kaçınma eğiliminin artmasıyla %5'e yakın değer kazanmış, ancak yılın ikinci yarısında bu kazançları geri vermiştir. Sonuç olarak ABD doları endeksi 2012 yılını önceki yılın sonuna göre fazla değişiklik göstermeyerek yılı hafif yükselişle kapamıştır.

ABD doları 2012 yılında euro karşısında değer kaybederken, Japon yeni karşısında değer kazanmıştır. ABD doları euro paritesi 2012 yılına 1,30'a yakın bir seviyede başlamış, yılı da %1,9 artışla yaklaşık 1,32 seviyesinde kapamıştır. Bununla birlikte, yıl boyunca çalkantılı bir seyir izlenmiş ve Avrupa'ya yönelik artan endişeler neticesinde yılın 2. çeyreğinde euro, dolar karşısında önemli ölçüde değer kaybederek Temmuz ayında 1,21 seviyesine kadar gerilemiştir. Ancak, ECB yıl içinde krizi kontrol altına alabilmek için para politikasını gevşetmesine rağmen, %0,75'lik politika faiz oranı ile ABD ve Japonya Merkez Bankalarına göre nispi olarak daha sıkı bir politika duruşu sergilemesi ve Avrupa'daki krizin kontrol altına alınması ile euro tekrar değer kazanmıştır.

ABD doları 2012 yılının tamamında Japon yeni karşısında %12,7 değer kazanmıştır. Japon yeni özellikle yılın son aylarında seçilmesi muhtemel hükümetin Japonya Merkez Bankası'na para politikasını gevşetmesi yönünde baskı yapacağı beklentisiyle değer kaybetmiştir. Dolar İsviçre frangı ve İngiliz sterlini karşısında ise değer kaybetmiştir.

Gelişmekte olan ülke para birimleri genellikle ABD doları karşısında değer kazanmıştır. 2012 yılında Macaristan forint , Şili pesosu, Türk Lirası, Rus rublesi, Malezya ringgiti ve Tayland bahtı dolar karşısında değer kazanmıştır. Brezilya reali, Güney Afrika randı ve Hindistan rupisi ise ABD doları karşısında değer kaybetmiştir.

Yatırımcılar 2012 yılında da güvenli liman olarak gördükleri belli başlı gelişmiş ülkelerin hazine tahvillerine yatırım yapmaya devam etmişlerdir. Bu çerçevede önceki yıllara göre hızı azalsa da ABD ve Almanya başta olmak üzere güvenli liman olarak görülen hazine tahvili faizlerinde 2012 yılında da düşüş yaşanmıştır.

10 yıl vadeli Amerikan Hazine tahvilinin faiz oranı yılın ilk çeyreğinde yükseliş eğiliminde olmuş ve faiz oranları Mart ayında %2,4'e yaklaşmıştır. Ancak, yılın ikinci çeyreğinde yaşanan riskten kaçışın etkisi ile yatırımcıların güvenli limanlara yönelmesi ile bu sefer 10 yıl vadeli Amerikan Hazine tahvillerinin faiz oranları Temmuz ayında %1,39 seviyesine kadar gerilemiştir.

Yılın kalanında faiz oranları yükseliş eğiliminde olmuş ve önceki yılın sonunda %1,87 olan faiz oranları 2012 sonunda 12 baz puan gerileyerek %1,75 seviyesinden kapamıştır. Yıla %1,9 seviyesinden başlayan 10 yıl vadeli Alman tahvili 2012 yılını %1,3 seviyesinde kapatmıştır. Yaz aylarında Euro Bölgesine yönelik artan endişelerin etkisiyle faiz oranı %1,2 seviyesinin altına kadar gerilemiştir. 10 yıl vadeli Japon Hazine tahvilinin faiz oranı da 2012 yılında 19 baz puan gerileyerek %0,80 seviyesine düşmüştür.

Euro Bölgesinde borç krizi yaşayan ülkelerin tahvillerine bakıldığında 2012 yılında bu ülkelerin tahvillerinin faizlerinde ciddi bir gerileme yaşandığı görülmektedir. 2012 yılının ortasında Euro Bölgesine yönelik endişelerin tekrar ortaya çıkmasıyla bu ülkelerin tahvillerinin faiz oranları yükselmesine rağmen, alınan önlemlerle yeniden gerilemiştir.

Gelişmekte olan ülkelerin borçlanma faizlerine bakıldığında ise, Mayıs ayında piyasalarda yaşanan dalgalanma dışında Gelişmekte Olan Ülkeler Tahvil Endeksi (EMBI) spreadi devamlı bir düşüş trendi içinde olmuştur. 2012 yılının tamamında EMBI spreadinde 100 baz puanın üzerinde düşüş yaşanmıştır. Türkiye'nin EMBI spreadinde ise aynı dönemde daha yüksek bir düşüş yaşanmıştır. Gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algılamasında düşüş yaşanırken, Türkiye'ye yönelik risk algılamasındaki düşüşün çok daha yüksek olduğu görülmektedir. 2012 yılının başlarında Türkiye'nin EMBI spreadi, genel EMBI spreadinin üzerinde seyrederken, yılın sonuna gelindiğinde Türkiye'nin spreadi genel spreadin altına gerilemiştir.

Para piyasalarına bakıldığında ise, 2012 yılında 3 ay vadeli euro LIBOR faiz oranındaki düşüş dikkat çekmektedir. Öte yandan 2012 yılında 3 ay vadeli dolar LIBOR faiz oranları da gerilerken, 3 ay vadeli Japon yeni LIBOR faiz oranları ise yatay seyretilmiştir.

Brent petrol fiyatı yılın ilk çeyreğinin sonunda 130 dolar seviyesine yaklaştıktan sonra ikinci çeyrekte önemli ölçüde düşmüş ve 90 dolar seviyesinin altına görmüştür. Ancak yılın kalanında artış eğiliminde olan petrol fiyatları, 2012 yılını hafif yükselişle kapatmıştır. Amerikan petrol fiyatları (West Texas Intermediate) ise 2012 yılında Brent petrol fiyatlarının altında seyretilmiştir. Aradaki fark bazı bölgesel arz kısıtları ve talep koşullarındaki farklılıktan kaynaklanmıştır.

Öte yandan, 2000'li yılların başından bu yana önemli yükseliş

³ Dolar endeksi; ABD dolarının değerini, euro, Japon yeni, İngiliz sterlini, Kanada doları, İsviçre frangı ve İsveç kronu'ndan oluşan bir döviz sepeti karşısında ölçen endeks. Endekste en büyük ağırlığı euro taşımaktadır.

gösteren altın fiyatları, 2012 yılında %7 değer kazanabilmiştir. Yıl içinde altın fiyatları 1800 dolara kadar yükselmekle birlikte bu seviyeyi aşamamıştır. Özellikle Fed'in aylık 85 milyar dolarlık yeni

menkul kıymet alacağını açıklamasına rağmen altın fiyatlarının 4. çeyrekte gerilemesi, geleceğe yönelik artış beklentilerini olumsuz etkilemiştir.

2.4. Borsalar

2012 yılında gelişmiş ülke borsaları iyi bir performans sergilemiştir. 2012 yılının tamamında Dow Jones Industrials %7,3, S&P 500 %13,4, Nasdaq Composite ise %15,9 değer kazanmıştır.

2012 yılında gelişmiş ve gelişmekte olan ülke borsaları birbirlerine yakın bir performans sergilemiş, MSCI gelişmiş ülke endeksi %13,2, gelişmekte olan ülkeler endeksi ise %15,1 değer kazanmıştır.

Avrupa'da da borsaların 2012 yılında iyi bir performans sergiledikleri görülmektedir. 2012 yılında Almanya'da DAX Endeksi %29,1, Fransa'da CAC 40 Endeksi %15,2, İngiltere'de FTSE 100 Endeksi ise %5,84 değer kazanmıştır. Öte yandan Asya'da, Japonya Nikkei Endeksi 2012 yılı son çeyreğinde parasal genişleme beklentilerinin de yükselmesi sonucunda %22,9 değer kazanmıştır.

2012 yılında bazı gelişmekte olan ülke borsalarının performansları beklentilerin altında kalmıştır. Özellikle BRIC ülkeleri olarak adlandırılan ülkelerin büyük kısmının borsalarının getiri performansları düşük kalmıştır. Hisse senetleri, Rusya'da RTS Endeksi %11 Brezilya'da Bovespa Endeksi %7,4, Çin'de Shanghai Composite Endeksi %3,2 değer kazanmıştır. Bazı gelişmekte olan ülke borsalarının beklentilerin altında kalan performansında ekonomik büyümedeki ve dünya ticaretindeki yavaşlama etkili olmuştur. BRIC ülkeleri dışında kalan bir çok gelişmekte olan ülkelerin borsaları ise güçlü performans sergilemişlerdir.

Gelişmekte olan ülkeler içinde Türkiye'de İMKB %52,6'lık yükselişi ile Dünya Borsalar Federasyonu (WFE) verilerine göre 2012 yılında en yüksek getiriyi sağlayan borsa olarak dikkatleri çekmiştir. İMKB'nin performansının diğer gelişmekte olan ülkelerin üzerinde olmasında diğer faktörlerin yanısıra yılın sonuna doğru "ülke kredi notu" artırım beklentilerinin yükselmesinin ardından derecelendirme kuruluşu Fitch'in Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir seviyeye yükseltmesi etkili olmuştur. Öte yandan Mısır %50,8'lik getirisi ile hisse senetlerinin Türkiye'nin ardından en çok kazandırdığı ikinci ülke olmuştur. 2012 yılında performans açısından ilk ona giren Tayland, Filipinler ve Hindistan'da ise hisse senetleri %30'ün üzerinde kazanç getirmiştir.

WFE verilerine göre 2012 yılında en fazla yükseliş kaydeden borsalar İMKB (%52,6), Mısır Borsası (%50,8) ve Tayland Borsası (%35,8) olmuştur. 2012 yılında değer kaybeden az sayıda borsa arasında en çok düşen borsalar ise Güney Kıbrıs Borsası (-%61,2), Budapeşte Borsası (-%38,2) ve Kazablanka Borsası (-%15,1) olmuştur.

WFE'nin Tablo 2.2'de yer alan borsaların endeks performans verileri incelendiğinde, dünya genelinde borsaların ortalama %11 değer kazandığı görülmektedir. 2012 yılında en büyük yükseliş Asya-Pasifik borsalarında (%16,5) gerçekleşirken, bunu sırasıyla Amerika (%10,5) Avrupa, Afrika ve Ortadoğu (%8,6) borsaları izlemiştir.

Tablo 2.2. Dünya Borsalarının Performansları (%)

Bölge	Borsa	Endeks	2012
Amerika	Bermuda - Bermuda SE	BSX Index	4,42
	Brezilya - BM&FBOVESPA	Ibovespa	7,40
	Arjantin - Buenos Aires SE	Composite	13,49
	Kolombiya-Colombia SE	COLCAP	16,19
	Peru - Lima SE	IGBVL	5,94
	Meksika - Mexican Exchange	IPC CompMx	19,93
	ABD - NASDAQ OMX	Composite	15,91
	ABD - NYSE Euronext	Composite	12,93
	Şili - Santiago SE	IGPA	4,67
	Kanada - TMX Group	SGP/TSX Composite	4,00
Amerika Ortalama			10,49
Asya Pasifik	Avustralya - Australian SE	All Ordinary Price	13,47
	Hindistan - BSE India	BSE 500	31,20
	Malezya - Bursa Malaysia	FBM Emas Index	9,05
	Sri Lanka - Colombo SE	CSE All Share	-7,10
	Çin - Hong Kong Exchanges	SGP/HKEX LargeCap Index	21,71
	Endonezya - Indonesia SE	JSX Composite Index	12,94
	Güney Kore - Korea Exchange	KOSPI	9,38
	Hindistan - National Stock Exchange India	SGP CNX 500	31,84
	Japonya - Osaka SE	300 Common	20,58
	Filipinler - Philippine SE	PSE Index (PSEi)	32,95
	Çin - Shanghai SE	SSE Composite Index	3,17
	Çin - Shenzhen SE	SZSE Composite Index	1,68
	Singapur - Singapore Exchange	Straits Times Index	19,68
	Tayvan - Taiwan SE Corp.	TAIEX	8,87
	Tayland-The Stock Exchange of Thailand	SET Index	35,76
	Japonya-Tokyo SE Group	TOPIX	18,01
Asya-Pasifik Ortalama			16,45
Avrupa Afrika Orta Doğu	Ürdün - Amman SE	ASE Index	-1,88
	Yunanistan - Athens Exchange	General Price	33,43
	İspanya - BME Spanish Exchanges Barcelona	BCN Global-100 Index	-0,73
	İspanya - BME Spanish Exchanges Bilbao	Indice Bolsa Bilbao 2000	-2,61
	İspanya - BME Spanish Exchanges Madrid	IGBM Index	-3,84
	İspanya - BME Spanish Exchanges Valencia	IGBV Index	1,87
	İtalya - Borsa Italiana	FTSE Italia MIB Storico	10,22
	Macaristan - Budapest SE	BUMIX	-38,21
	Fas-Casablanca SE	MASI Float	-15,13
	Kıbrıs Rum Kesimi - Cyprus SE	CSE General Index	-61,19
	Almanya - Deutsche Börse	CDAX Price	24,76
	Mısır - Egyptian Exchange	EGX 30 Index	50,80
	Türkiye - İstanbul SE	ISE 100 Index	52,55
	İrlanda - Irish SE	ISEQ Overall	17,05
	Güney Afrika - Johannesburg SE	FTSE/JSE All Share	22,71
	İngiltere - London SE	FTSE 100	12,43
	Lüksemburg - Luxembourg SE	Lux General Price	1,60
	Malta - Malta SE	MSE Share Index	3,78
	Mauritius- Mauritius SE	SEMDEX	-8,28
	Umman-Muscat SM	msm30	1,15
	Danimarka-NASDAQ OMX Nordic Copenhagen	OMXC	24,20
	Finlandiya-NASDAQ OMX Nordic Helsinki	OMXH	8,33
	İzlanda-NASDAQ OMX Nordic Iceland	OMXIPI	16,78
	İsveç-NASDAQ OMX Nordic Stockholm	OMXS	12,02
	Hollanda - NYSE Euronext Amsterdam	AAX	8,22
	Belçika - NYSE Euronext Brussels	General Price	16,96
	Portekiz - NYSE Euronext Lisbon	BVL General	7,69
	Fransa - NYSE Euronext Paris	SBF 250	16,38
	Norveç - Oslo Børs	OSEBXP	6,39
	Suudi Arabistan- Saudi Stock Market	TASI	5,98
	İsviçre - SIX Swiss Exchange	SMI	14,93
	İsrail - Tel Aviv SE	General	4,55
	Polonya - Warsaw SE	WIG Total Return	26,24
	Avusturya - Wiener Börse	SE Price Index	21,42
Avrupa,Afrika, Ortadoğu Ortalaması			8,55
Dünya	Dünya Ortalaması		10,98

Kaynak: WFE FOCUS No:239 January,2013.

III. Türkiye Ekonomisi

2011 yılında %8,8 olarak gerçekleşen büyüme ve gayri safi yurt içi hasılanın %10'una ulaşan cari açıktan sonra, 2012 yılında cari açığın kontrol altına alınmasını hedefleyen politikalar sonucunda büyüme hızlı bir düşüş göstermiş ve %2,2 olarak gerçekleşmiştir. Cari açık ise 2011 yılına oranla %37,5 düşerek gayri safi yurtiçi hasılanın %6'sına gerilemiştir. Kamu maliyesi alanında ise bütçe açığı milli gelirin %2'si seviyesinde gerçekleşmiştir. 2011 yılında Türk Lirasının yaşadığı büyük çaplı değer kaybından sonra 2012 yılında döviz kurunda nispeten yatay bir seyir hakim olmuştur. Ekonomideki yavaşlamaya paralel olarak enflasyonda da düşüş meydana gelmiş, 2011'de çift haneli rakamlara tırmanan tüketici enflasyonu 2012'de 4,3 puan gerileyerek %6,2 olmuştur.

İşsizlik konusunda ise bir önceki yılda olduğu gibi düşüş devam etmiş, 2011 yılında %11,9'dan %9,8'e gerileyen işsizlik oranı 2012 yılında 0,6 puan düşüşle %9,2'ye inmiştir. Kamu borcunun GSYH'ye oranı 2011 yılında %42,2 iken, 2012 yılında %41,5'e gerilemiştir. 2011 yılından sonra cari açığı düşürmek hedefiyle uygulanan politikalar sonucunda ithalatta azalma ile birlikte ihracatta artış kaydedilmiş, dış ticaret dengesinde ve cari dengedeki açıklar bir önceki yıla oranla daralmıştır. Dış ticaret açığı 89,2 milyar dolardan 65,6 milyar dolara düşerken, cari açık da 77,2 milyar dolardan 46,9 milyar dolara gerilemiştir.

2012 yılında tüketici enflasyonu %6,2 olarak gerçekleşmiş ve son 44 yılın en düşük enflasyonu olmuştur. 2011 yılında Türk lirasının yaşadığı değer kaybı ile bu durumun temel mal fiyatlarına yansımalarının tamamlanması sonucunda, tüketici enflasyonu 2012 yılında 4,3 puan gerileyerek %10,5'ten %6,2'ye düşmüştür. Bu oran %5 olan hedefin 1,6 puan üzerinde olmakla beraber belirsizlik aralığının⁴ içinde bulunmaktadır. 2012 yılında temel mal fiyatlarındaki aşağı yönlü hareket ile birlikte tarım dışı uluslararası emtia fiyatlarındaki ılımlı seyir, döviz kurlarındaki istikrar ve ekonomik faaliyetlerdeki yavaşlama, düşen enflasyona olumlu katkıda bulunan faktörler olmuştur. Bununla birlikte, yıl içinde gerçekleşen enerji fiyatlarında ve vergi oranlarındaki ayarlamalar enflasyondaki düşüşe olumsuz etkide bulunmuştur.

Türkiye'nin 2012 yılı merkezi yönetim bütçe giderleri 360,5 milyar TL, bütçe gelirleri de 331,7 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Buna göre 2012 yılı bütçe açığı da 28,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 21,1 milyar TL olarak hedeflenen bütçe açığı, 2011 yılındaki 17,8 milyar TL'lik seviyesinden sonra 2012'de 28,8 milyar TL olarak, gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim bütçe giderlerinin 2012 yılı gerçekleşme oranı %102,7, merkezi yönetim bütçe gelirlerinin ise %100,6 olmuştur. 2012 yılında faiz hariç bütçe giderleri 312,1 milyar TL ve gerçekleşme oranı %103,8, faiz harcamaları 48,4 milyar TL, gerçekleşme oranı da %96,4 olarak hesaplanmıştır.

2011 yılı boyunca düşüş trendi gösterip yıl toplamı için %8,8 olarak gerçekleşen büyüme, 2012 yılında da bu trendi devam ettirmiş, büyüme oranı bir önceki yıla göre hızlı bir düşüş kaydetmiştir. 2012 yılının ilk iki çeyreğinde GSYH'da sırasıyla %3,3 ve %2,9 oranında büyüme gerçekleştikten sonra, son iki çeyrekte büyüme oranlarındaki azalış devam etmiş ve yılın ikinci yarısında dönemler itibarıyla sırasıyla %1,6 ve %1,4 olarak kaydedilen büyüme oranları sonucunda Türkiye ekonomisi 2012 yılında %2,2 oranında büyümüştür.

Türkiye ekonomisinde 2012 yılında büyüme oranları eksiye düşmemekle birlikte, sektörlerin tamamında 2011 yılına oranla önemli düşüşler kaydedilmiştir. 2011'de en yüksek büyümeyi gösteren inşaat (%11,5), toptan ve perakende ticaret (%11,2) ve imalat sanayii (%10,0) gibi sektörlerin büyüme hızları 2012 yılında sırasıyla %0,6, %0,1 ve %1,9 olmuştur.

2012 yılında en fazla büyüyen sektörlerin başında, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (%6,6), eviçi personel çalıştıran hanehalkı (%5,6), sağlık işleri ve sosyal hizmetler (%5,3) ve eğitim (%4,3) sektörleri gelmiştir.

2012 yılında mali aracılık faaliyetleri %3,4 oranında, vergi ve subvansiyonlar ise %1,4 oranında büyüme kaydetmiştir.

⁴ Enflasyon oranının 2012 yılı için %70 olasılıkla %5,1-%7,9 aralığında gerçekleşeceği hedeflenmiştir."

Grafik 3.1. İç Borçlanmada Vade Yapısı ve Faiz Oranları

Kaynak: HM

2012 sonu itibarıyla iç borç stokunun cari TL değeri %4,8 artarak 386,5 milyar TL'ye çıkmış, ABD doları cinsinden değeri ise %2,4 düşerek 215,6 milyar ABD doları olmuştur. İç borçlanma maliyetleri ise dönem içinde ciddi bir düşüş kaydetmiştir. Aylık ortalama olarak, iç borçlanma maliyetleri yıla Ocak'ta %10,5 ile başlamış, yılın ilk yarısında %9'lu oranlarda seyrettikten sonra Temmuz ayında %8 olmuş, daha sonra da düşüş

trendini devam ettirerek yıl sonunu %5,8 ile kapatmıştır.

Öte yandan, 2012 yılı sonu itibarıyla toplam mevduat, 2011 yıl sonuna oranla Türk Lirası bazında %10,9 oranında artarak 722,7 milyar TL'ye, kredi stoku ise %12 oranında artarak 769,3 milyar TL'ye yükselmiştir. Yabancı para cinsinden mevduatın toplam mevduat içindeki payı ise %31,5'ten %30,0'a düşmüştür.

Tablo 3.1. Temel Ekonomik Göstergeler

GÖSTERGELER	BİRİM	2010	2011	2012
Milli Gelir				
- ₺	Milyon ₺	1.098.799	1.298.062	1.416.817
- \$	Milyon USD	731.605	774.222	786.290
- Büyüme	%	9,2	8,5	2,2
- Sanayi Üretimi Endeksi (2005=100, Yıllık Ortalama)		116,4	126,8	129,7
- İşsizlik	%	11,9	9,8	9,2
- Toplam Kamu Borçlanma Gereği (PSBR/GSYH)	%	2,4	0,1	1,7(1)
Merkezi Yönetim Bütçesi				
Bütçe Giderleri	Milyon ₺	293.628	314.607	360.491
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	Milyon ₺	245.332	272.375	312.076
Personel ve S G Kurumları Devlet Primi Giderleri	Milyon ₺	73.361	85.764	101.180
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Milyon ₺	28.823	32.797	32.504
Cari Transferler	Milyon ₺	101.891	110.499	129.266
Sermaye Giderleri	Milyon ₺	25.907	30.905	34.185
Sermaye Transferleri	Milyon ₺	6.736	6.739	5.970
Borç Verme	Milyon ₺	8.613	5.671	8.970
Faiz Giderleri	Milyon ₺	48.296	42.232	48.416
Bütçe Gelirleri	Milyon ₺	254.029	296.824	331.700
Vergi Gelirleri	Milyon ₺	210.532	253.809	278.751
Vergi Dışı Gelirler	Milyon ₺	43.497	42.097	52.949
Bütçe Dengesi	Milyon ₺	-39.600	-17.783	-28.791
Faiz Dışı Bütçe Dengesi	Milyon ₺	8.697	24.448	19.625
Fiyatlar				
- ÜFE (Yıl sonu)	%	8,9	13,3	2,5
- TÜFE (Yıl sonu)	%	6,4	10,5	6,2
- Döviz Kuru (Yıl sonu-₺/\$) (Döviz Alış)	₺	1,5376	1,8889	1,7776
Borç Stoku				
- İç Borç Stoku	Milyar ₺	352,8	368,8	386,5
- İç Borç Stoku	Milyar USD	235,2	220,8	215,6
- İç Borç Stoku / Milli Gelir (Dolar Değerler Üzerinden)	%	32,0	28,8	27,4
- Dış Borç Stoku	Milyar USD	290,4	304,2	336,9
- Dış Borç Stoku / Milli Gelir	%	39,5	39,3	42,8
- Kamu Dış Borç Stoku (TCMB Borcu Dahil)	Milyar USD	100,8	104,2	110,8
- TCMB Borcu	Milyar USD	11,8	9,9	7,7
- Kamu Dış Borç Stoku / Milli Gelir	%	13,7	13,5	14,1
- Toplam Kamu Borç Stoku	Milyar USD	336,0	326,6	326,4
- Toplam Kamu Borç Stoku / Milli Gelir (Dolar Değ. üzerinden)	%	45,7	42,2	41,5
- İç Borç Stokunun Ortalama Vadesi	Ay	31,0	31,2	33,6
Dış Ticaret				
- İthalat	Milyar USD	177,3	232,5	228,9
- İhracat	Milyar USD	120,9	143,4	163,3
- Dış Ticaret Dengesi	Milyar USD	-56,4	-89,2	-65,6
- Cari İşlemler Dengesi	Milyar USD	-48,6	-77,2	-46,9
Parasal Göstergeler				
- Emisyon	Milyon ₺	43.670	54.788	61.349
- M1	Milyon ₺	133.885	136.237	151.864
- M2	Milyon ₺	587.815	655.523	722.729
- Mevduat Toplamı	Milyon ₺	543.270	651.729	722.999
- ₺ Mevduatı	Milyon ₺	389.656	446.186	505.680
- Yabancı Para Mevduatı	Milyon ₺	153.613	205.543	217.319
- Yabancı Para Mevduatı/Toplam Mevduat	%	28,3	31,5	30,0
- Kredi Stoku	Milyon ₺	475.109	639.127	769.325
- Toplam Krediler/Mevduat Oranı	%	87,5	98,1	106,4
- Mevduat Bankaları Kredileri	Milyon ₺	429.166	565.628	665.215
- Mevduat Bankaları Kredileri/Mevduat Oranı	%	79,0	86,8	92,0
- TCMB Uluslararası Döviz Rezervi	Milyar USD	80,7	78,5	99,9

Kaynak: TÜİK, TCMB, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı
(1) Gerçekleşme tahmini (Kaynak: Kalkınma Bakanlığı)

IV. Türk Sermaye Piyasaları

Bugün sermaye piyasalarımız enstrümanlarıyla, kurumlarıyla, pazarlarıyla ve yasal altyapısıyla pek çok ülkenin sermaye piyasalarıyla boy ölçüşebilecek, örnek ve önder olabilecek bir

konuma gelmiş ve dünyanın sayılı piyasaları arasında yerini almıştır. 2011 ve 2012 yılları itibarıyla sermaye piyasalarına ilişkin bazı genel göstergeler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.1. Sermaye Piyasalarına İlişkin Göstergeler

	2011	2012
Kurul Kaydındaki Şirket Sayısı	628	600
İMKB'de İşlem Gören Şirketler(*)	365	406
İMKB'de İşlem Görmeyen Şirketler	263	194
İMKB Şirketlerinin Piyasa Değeri (*)"Kapitalizasyonu" (Milyon ₺)	381,152	552,897
(Milyon \$)	201,924	311,246
İMKB'deki Hisse Senedi Yatırımcısı Sayısı	1.097,786	1.088,566
Yatırım Fonları Yatırımcısı Sayısı	3,544,284	3,266,960
Aracı Kuruluşlar (Adet)	140	141
Bankalar	40	41
Aracı Kurumlar	100	100
Yatırım Fonları (Adet)	647	605
Yerli Yatırım Fonları	592	564
Portföy Değerleri (Milyar ₺)	30,2	29,7
(Milyar \$)	17,0	16,7
Yabancı Yatırım Fonları (Adet)	55	41
Portföy Değerleri (Milyon ₺)	53	53
(Milyon \$)	28	30
Emeklilik Yatırım Fonları (Adet)	165	176
Portföy Değerleri (Milyon ₺)	14,345	19,698
(Milyon \$)	7,416	11,090
Yatırım Ortaklıkları (Adet)	26	17
Portföy Değerleri (Milyon ₺)	687	721
(Milyon \$)	363	406
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları (Adet)**	23	25
Aktif Büyüklüğü (Milyon ₺)	20,834	24,024
(Milyon \$)	11,037	13,524
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları (Adet)**	4	5
Portföy Değerleri (Milyon ₺)	598	796
(Milyon \$)	317	448
Portföy Yönetim Şirketleri (Adet)	31	35
Yönetilen Portföy Değerleri (Milyar ₺)	47,9	56,4
(Milyon \$)	25,4	31,5
Bağımsız Denetim Şirketleri (Adet)	92	92
Gayrimenkul Değerleme Şirketleri (Adet)	113	123
Derecelendirme Kuruluşları (Adet)	9	10

(*) Ulusal, İkinci Ulusal, Gelişen İşletmeler Piyasası, Gözaltı ve Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören şirket, borsa yatırım fonu sayısı toplamıdır.

(**)Halka açık olan yatırım ortaklıklarının bilgilerine yer verilmiştir.

Kaynak: SPK

4.1. Menkul Kıymetler Stokları

Tablo 4.2. Menkul Kıymet Stokları

Yıllar	Kamu Sektörü				Özel Sektör				Toplam			
	Milyon ₺	Milyon \$	Toplam İçindeki Pay (%)	Milli Gelire Oran* (%)	Milyon ₺	Milyon \$	Toplam İçindeki Pay (%)	Milli Gelire Oran* (%)	Milyon ₺	Milyon \$	\$ Değ. % Değişim	Milli Gelire Oran* (%)
2003	196.004	140.421	91,6	46,1	18.008	12.901	8,4	4,2	214.012	153.322	52,7	50,3
2004	227.415	169.447	90,0	43,1	25.186	18.766	10,0	4,8	252.601	188.214	22,8	47,9
2005	248.773	180.531	88,8	37,3	31.916	22.673	11,2	4,7	280.017	203.205	8,0	42,0
2006	255.240	177.497	86,1	33,5	41.058	28.552	13,9	5,4	296.299	206.049	1,4	38,9
2007	255.310	220.227	83,0	33,4	52.225	45.049	17,0	6,8	307.535	265.276	28,7	40,2
2008	274.827	181.700	81,1	24,5	63.990	42.048	18,9	5,7	338.817	223.748	-15,6	45,7
2009	330.005	213.648	82,4	34,6	70.686	45.763	17,6	7,4	400.691	259.411	15,9	42,0
2010	352.841	235.171	80,3	32,0	86.634	57.742	19,7	7,8	439.475	292.913	12,9	39,8
2011	368.778	220.825	78,0	28,8	103.898	62.214	22,0	8,1	472.676	283.039	-3,4	36,9
2012	386.542	215.644	75,4	27,4	126.406	70.519	24,6	8,9	512.948	286.163	1,1	36,4

* Milli Gelir olarak TÜİK'in yeni seri GSYH rakamları kullanılmış, oranlar hem stokların hem de Milli Gelirin \$ değerleri ile hesaplanmıştır.

Not 1. Özel sektör menkul kıymetleri hisse senedi, tahvil, finansman bonosu, varlığa dayalı menkul kıymet, banka bonosu-banka garantili bono ve varantlardan oluşmakta olup, rakamlar nominal değerleri göstermektedir.

Not 2. 31.12.2012 tarihi itibarıyla pay senetlerinin piyasa değeri 557 milyar TL, özel sektör borçlanma araçlarının piyasa değeri 28 milyar TL, varlığa dayalı ve varlık teminatlı menkul kıymetlerin piyasa değeri 1,6 milyar TL'dir.

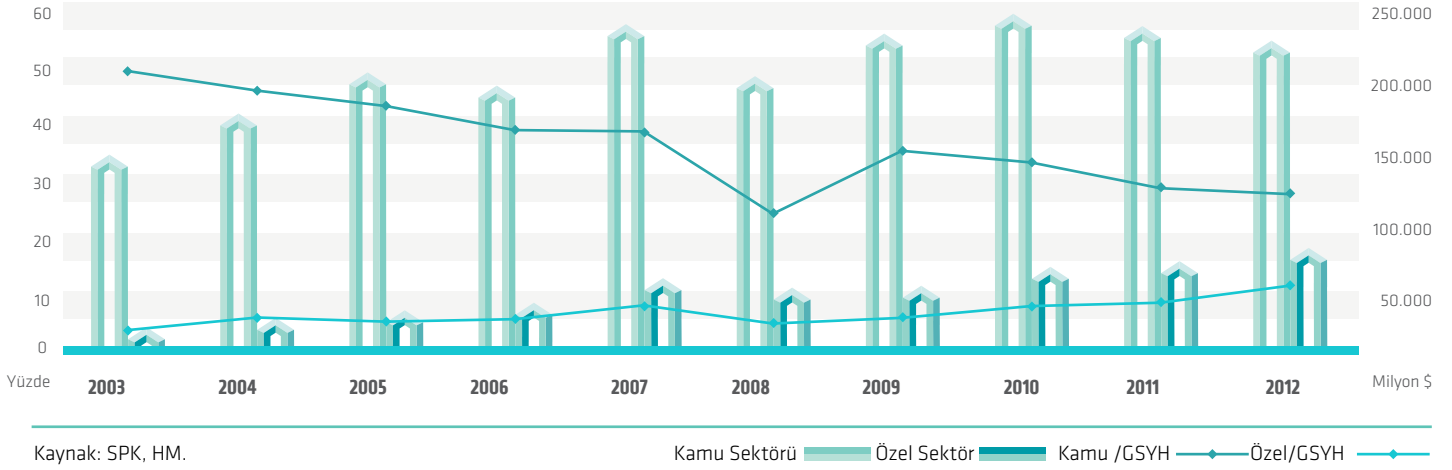
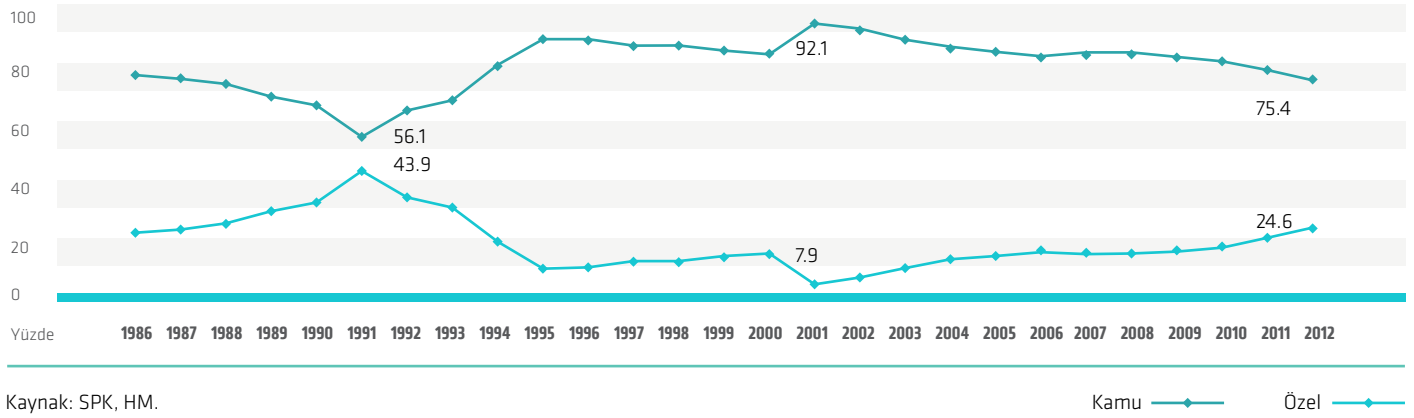
Kaynak: SPK, HM, MKK.

Türkiye'de kamu menkul kıymet stokları 2003 yılı sonunda 91,6 milyar dolarken, 2010 yılında 235,2 milyar dolara çıkmış, 2011 yılında yaklaşık %6 oranında düşüş göstererek 220,8 milyar dolara, 2012 yılında da yaklaşık %2,4 oranında düşüşle 215,6 milyar dolara gerilemiştir. Özel sektör menkul kıymet stokları ise 2009 yılından itibaren sürekli artış trendini devam ettirmiş, 2010 yılı sonunda 57,7 milyar dolar, 2011 yılında da 62,2 milyar dolar ve 2012 yılı sonu itibarıyla 70,5 milyar dolara yükselmiştir.

2002 yılından itibaren özel sektör menkul kıymetlerinin toplam stoklar içindeki payı, 2008 yılına kadar kesintisiz bir artış kaydetmiştir. 2008 yılında %18,9'a ulaşan özel sektör menkul kıymetlerinin toplam içindeki payı, 2009 yılında tekrar bir miktar düşerek %17,6 olmuş, ancak takip eden yıllarda yine artış göstererek, 2010 yılında %19,7'ye 2011'de ise %22'ye çıkmıştır. 2012 yılında da artış trendi devam etmiş ve özel sektör

menkul kıymetlerinin toplam içindeki payı %24,6 olmuştur.

Özel sektör menkul kıymetleri stokundaki artışta, hisse senedi ihraçlarının yanı sıra, özellikle 2010 yılından itibaren borçlanma araçları ihracında yaşanan artış da etkili olmuştur. Genel makroekonomik istikrar ortamı çerçevesinde düşen borçlanma maliyetleri ve sermaye piyasalarında kaydedilen gelişmeler sayesinde şirketlerin borçlanma aracı ihraç etmeleri mümkün hale gelmiş, bunun sonucunda da özellikle özel sektör tahvilleri, finansman bonoları, banka bonoları ve banka garantili bonolarda halka arz yoluyla ihraçlar canlanmış, yeni düzenlemeler çerçevesinde varantlar da ihraç edilmeye başlanmıştır. Borçlanma araçlarının stok miktarındaki artış sonucunda, 2010 yılında toplam özel sektör menkul kıymet stokları içinde hisse senetlerinin payı %96 iken, 2011'de bu oran %86'ya, 2012'de de %76'ya gerilemiştir.

Grafik 4.1. Menkul Kıymet Stokları**Grafik 4.2. Kamu Ve Özel Sektör Menkul Kıymet Stoklarının Payı**

4.2. Kurul Kaydına Alınan Menkul Kıymet İhraçları

2012 sonu itibarıyla Kurul kaydında, 406'sı İMKB'de işlem gören olmak üzere toplam 600 anonim ortaklık bulunmaktadır. İMKB'de işlem gören 406 anonim ortaklığın 242 tanesi İMKB Ulusal Pazarı'nda, 77 tanesi İMKB II. Ulusal Pazarı'nda ve 13 tanesi Gözaltı Pazarı'nda işlem görmektedir. Ayrıca 47 yatırım ortaklığı Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmektedirken 16 şirket Serbest İşlem Platformu'nda, 11 şirket ise Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görmektedir.

2012 yılında payları ilk defa Kurulumuz kaydına alınan 26 şirketten üç tanesi İMKB Ulusal Pazarı'nda, 12 tanesi İMKB II. Ulusal Pazarı'nda ve bir tanesi İMKB Kurumsal Ürünler Pazarı'nda

işlem görmeye başlamıştır. 10 tane şirket ise İMKB'nin Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görmeye başlamıştır. Söz konusu halka açılmalar çerçevesinde 1.088.194.450 TL nominal değerli pay Kurulumuz kaydına alınmış olup, kayda alınan payların 182.473.884 TL nominal değerli kısmı sermaye artırımları veya ortak satışı suretiyle halka arz edilmiştir. Halka açılmalar çerçevesinde gerçekleştirilen pay satışlarıyla toplam 618.628.780 TL tutarında (345.371.137 ABD doları) kaynak sağlanmıştır.

2009 yılında halka açılarak ilk defa Kurul kaydına alınan şirket sayısı 1 olurken, gerçekleştirilen halka arz seferberliği kapsamında bu sayı 2010 yılında 24, 2011 yılında ise 25 olarak

gerçekleşmiştir. Bu çerçevede halka arz seferberliği kapsamında 2010 yılından itibaren halka açılan şirket sayısında önemli artış sağlanmış ve son 3 yılda bu artış korunmuştur.

2012 yılı Kasım ayında ayrıca Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin ikincil halka arzı gerçekleştirilmiş ve 299.000.000 TL nominal değerli pay ortak satışı suretiyle satılarak 4.514.900.000 TL (2.520.600.714 ABD doları) kaynak sağlanmıştır.

2012 yılı içerisinde halka açık ortaklıkların nakit karşılığı gerçekleştirdikleri sermaye artırımları kapsamında 2.127.196.440 TL nominal değerli paylar Kurulumuz kaydına alınmış olup, kayda

alınan payların satışı neticesinde 6.028.620.261 TL tutarında (3.365.687.953 ABD doları) kaynak yaratılmıştır.

2012 yılında Bankaların ve özel sektörün finansman kaynağı olarak borçlanma araçlarını kullanımının artması nedeniyle kayda alınan bono ve/veya tahvil tutarı 2011 yılındaki 25.576.897.000 TL seviyesinden 2012 yılında 67.875.372.000 TL'ye yükselmiş ve yaklaşık %165 oranında artış göstermiştir. 2011 sonu itibarıyla kayda alınan TL cinsinden borçlanma araçlarından, ihracı gerçekleşen ve dolaşımda olanların portföy değeri yaklaşık 13,7 milyar TL iken, bu tutar 2012 yıl sonunda 28,1 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.3. Kurul Kaydına Alınan Menkul Kıymet İhraçları (Bin ₺)

Yıllar	Hisse*	MKYF Kat. Belg.	VDMK	VTMK	Emeklilik Yatırım Fonu Payı**	Bank. Bon. ve Banka Gar.Bon.	Tahvil	Finansman Bonosu	Kira Sertifikası	Varant	Diğer***	Toplam
2003	1.749.597	6.078.693	0	0	40.000	0	0	0	0	0	13.437	7.881.727
2004	3.826.540	6.572.431	0	0	297.920	0	0	0	0	0	0	10.696.891
2005	3.991.870	2.390.989	0	0	929.187	0	0	13.000	0	0	59.666	7.384.712
2006	10.880.574	3.356.209	0	0	5.900.000	0	150.000	0	0	0	17.329	20.304.112
2007	7.863.767	1.848.305	0	0	450.000	0	150.210	270.000	0	0	0	10.582.282
2008	11.696.190	2.370.162	0	0	12.639.377	0	220.000	50.000	0	0	393.957	27.369.686
2009	4.453.087	23.205.100	0	0	14.400.000	100.000	140.400	50.000	0	0	0	42.348.587
2010	11.409.613	10.753.000	0	0	15.150.000	2.300.000	3.190.037	105.000	0	20.008	0	42.927.658
2011	4.348.514	34.765.850	191.807	391.818	39.850.000	17.145.933	8.330.964	100.000	584.090	75.002	283.213	106.067.191
2012	6.647.249	16.016.242	697.650	690.867	38.400.000	37.415.912	29.525.660	933.800	0	113.600	0	130.440.980

* Kayda alınan paylardan nakit karşılığı satılanlardan sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)

** Satışa sunulan fiyat üzerinden ihraç tutarı

*** Yabancı yatırım fonlarına ilişkin bilgidir

Kaynak: SPK

Tablo 4.4. Kurul Kaydına Alınan Menkul Kıymet İhraçları (Bin \$)

Yıllar	Hisse*	MKYF Kat. Belg.	VDMK	VTMK	Emeklilik Yatırım Fonu Payı**	Bank. Bon.ve Banka Gar.Bon.	Tahvil	Finansman Bonosu	Kira Sertifikası	Varant	Diğer***	Toplam
2003	1.172.636	4.074.136	0	0	26.809	0	0	0	0	0	9.006	5.282.587
2004	2.692.187	4.624.076	0	0	209.604	0	0	0	0	0	0	7.525.867
2005	2.979.296	1.784.493	0	0	693.490	0	0	9.702	0	0	44.531	5.511.512
2006	7.608.155	2.346.802	0	0	4.125.528	0	104.886	0	0	0	12.117	14.197.488
2007	6.046.261	1.421.117	0	0	345.994	0	115.493	207.596	0	0	0	8.136.461
2008	9.052.779	1.834.491	0	0	9.782.800	0	170.279	38.700	0	0	304.920	21.183.969
2009	2.880.411	15.009.864	0	0	9.314.420	64.683	90.816	32.342	0	0	0	27.392.536
2010	7.609.909	7.171.966	0	0	10.104.648	1.534.039	2.127.670	70.032	0	13.345	0	28.631.609
2011	2.605.726	20.832.469	114.935	234.786	23.879.005	10.274.224	4.992.099	59.922	350.000	44.943	169.708	63.557.817
2012	3.710.976	8.941.427	389.479	385.692	21.437.663	20.888.274	16.483.363	521.315	0	63.420	0	72.821.609

* Kayda alınan paylardan nakit karşılığı satılanlardan sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)

** Satışa sunulan fiyat üzerinden ihraç tutarı

*** Yabancı yatırım fonlarına ilişkin bilgidir

Kaynak: SPK

4.3. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası

Türkiye'deki organize menkul kıymet piyasalarının kökleri 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar uzanmaktadır. İlk menkul kıymetler piyasası Kırım Savaşı'nı takiben 1866 yılında Osmanlı İmparatorluğu zamanında kurulmuş olan "Dersaadet Tahvilat Borsası" idi. Dersaadet Borsası, sıkıntılı Osmanlı ekonomisinden yüksek getiri almayı amaçlayan Avrupalı yatırımcılar için de bir vesile olmuştu. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu takiben 1929 yılında çıkartılan 1447 sayılı "Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanunu" ile sermaye piyasalarının, yeni ismiyle "İstanbul Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsası" adı altında organize olması sağlanmıştır.

Borsa, kısa sürede gelişerek yurt çapında girişimcilerin fon ihtiyaçlarının karşılanmasına önemli katkıda bulunmuştur. Ancak, 1929 Krizi, II. Dünya Savaşı'nın patlak vermesi, henüz emekleyen Türk iş dünyasını olumsuz etkilemiş ve Borsa'nın başarısını gölgede bırakmıştır. Takip eden yıllardaki sanayileşme sürecinde, hisse senetlerini halka arz eden anonim şirketlerin sayısı sürekli olarak artmıştır. Bu hisseler çoğu bireysel, bir kısmı da kurumsal olan yatırımcılardan yoğun talep görmüştür.

1980'li yılların ilk dönemlerinde sağlıklı sermaye hareketlerine uygun gerek mevzuat gerekse kurumların oluşması yönünden Türk sermaye piyasalarında önemli gelişmeler olmuştur. Bu bağlamda 1981 yılında 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu çıkarılmıştır. 1983 yılında ise menkul kıymet borsalarının kuruluşunu öngören 91 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıkmış, bir yıl sonra da "Menkul Kıymetler Borsalarının Kuruluş

ve Çalışma Esasları Hakkındaki Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Çalışma esaslarına ilişkin mevzuatın Genel Kurul toplantısında kabulü ile 1985 yılı sonunda İstanbul Menkul Kıymetler Borsası resmen kurulmuş ve 3 Ocak 1986 yılında da alım satım faaliyetlerine başlanmıştır.

Finans piyasalarında son yıllarda yaşanan hızlı gelişmelerin getirdiği yeni bir yasal altyapı ihtiyacı çerçevesinde yayımlanan 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ise, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın yapılanması ve borsacılık faaliyeti ile ilgili çok önemli değişiklikler getirmiştir. Ülkemizde menkul kıymetler borsalarının hukuki dayanağı olan 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile 91 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi yürürlükten kaldıran 6362 sayılı SPKn, "borsa" tanımını değiştirerek kamu kurumları olarak kurulan borsaların anonim şirket şeklinde faaliyet göstermesini düzenlemiş, İMKB'nin Borsa İstanbul Anonim Şirketi adı altında özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şekilde yeniden yapılanmasını sağlamıştır. Ayrıca borsaların taşımaları gereken esaslar ilk defa ayrıntılı olarak yasal düzenleme altına alınmış, borsada işlem görebilecek kıymetler genişletilmiş ve ilk defa "piyasa işleticisi" kavramı düzenlenerek borsaların daha profesyonel ve rekabetçi esaslarla faaliyet göstermesi için gerekli hukuki altyapı oluşturulmuştur.

Bugün Borsa'da esas olarak Pay Piyasası, Borçlanma Araçları Piyasası, Yurt Dışı Sermaye Piyasası Araçları Piyasası, Gelişen İşletmeler Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası faaliyet göstermektedir.

4.3.1. İMKB Hisse Senedi Piyasası Ulusal-100 Endeksi, İşlem Hacmi ve İşlem Miktarı

İMKB Hisse Senedi Piyasası Ulusal-100 Endeksi

2012 yılında İMKB Ulusal 100 Endeksi genel olarak sürekli bir yükseliş trendi göstermiştir. Nisan ve Mayıs ayında yaşanan azalışlara rağmen, devam eden aylarda gözlenen artışlarla yılı 78.208 puanla kapatmıştır.

İMKB Ulusal 100 Endeksi, 2012 yılında bir önceki yıla göre Türk

Lirası bazında %52,6, ABD doları bazında ise %62,1 oranında değer kazanmıştır (Grafik 4.3). 2012 yılında bir önceki yıla göre sanayi sektörü endeksi %34,0 (ABD doları bazında %42,4), mali sektör endeksi %60,2 (ABD doları bazında %70,2), hizmetler sektörü endeksi ise %45,6 (ABD doları bazında %57,7) oranında değer kazanmıştır.

İMKB İşlem Hacmi ve İşlem Miktarı

İMKB pay piyasası işlem hacmi, son global finansal kriz öncesi ve sonrası dönemler itibarıyla incelendiğinde, 2007 yılında 387,7 milyar TL (300,8 milyar ABD doları) olan işlem hacminin 2008 yılında 332,6 milyar TL (261,3 milyar ABD doları) düzeyine gerilediği, bununla birlikte kriz sonrasında 2009 yılında 482,5 milyar TL (316,3 milyar ABD doları), 2010 yılında 635,9 milyar

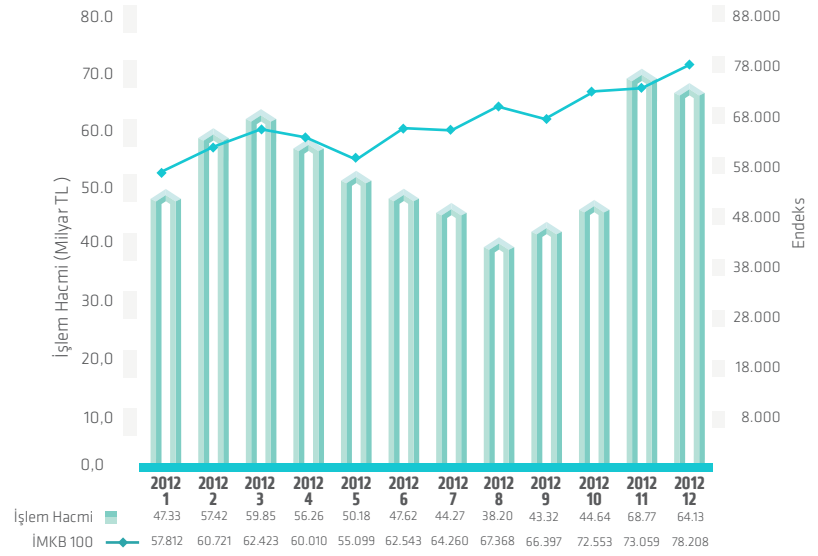
TL (425,7 milyar ABD doları), 2011 yılında 694,8 milyar TL (423,6 milyar ABD doları) ve son olarak 2012'de 621,9 milyar TL (347,9 milyar ABD doları) olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2012 yılı rakamı bir önceki yıla göre Türk Lirası bazında %10,5'lik, dolar bazında ise %17,8 oranında bir düşüşü ifade etmektedir.

Grafik 4.3. İMKB-100 Endeksi ve İşlem Hacmi (2002-2012)

Kaynak: İMKB

Grafik 4.4. İMKB-100 Endeksi ve İşlem Hacmi (2012 Aylık Bazda)

Kaynak: İMKB

Tablo 4.5. İMKB Hisse Senedi Piyasasına İlişkin Temel Göstergeler

Yıllar	İşgünü Sayısı	Toplam İşlem Hacmi		Günlük Ortalama İşlem Hacmi (Milyon ₺)	İMKB Endeksi (*) (1986-01=100)
		(Milyon ₺)	(Milyon \$)		
2003	246	146.645	100.165	596	18.625
2004	249	208.423	147.755	837	24.971
2005 (**)	254	269.931	201.763	1.063	39.777
2006	250	325.131	229.642	1.301	39.117
2007	252	387.777	300.842	1.539	55.538
2008	251	332.605	261.274	1.325	26.864
2009	252	482.534	316.326	1.915	52.825
2010	250	635.664	425.747	2.543	66.004
2011	253	694.876	423.584	2.380	51.267
2012	253	621.979	347.854	2.458	78.208

* Ocak 1991'den itibaren Kapanış Fiyatlarına Göre Bileşik Endeks esas alınmıştır.

** 14/01/2005 tarihinden itibaren Hisse Senetleri Piyasası Ulusal Pazar bünyesinde Borsa Yatırım

Fonları da işlem görmeye başlamıştır.

Kaynak: İMKB

2012 yılı genel olarak değerlendirildiğinde, aylık ortalama 51,8 milyar TL olan işlem hacminin Temmuz-Eylül döneminde 38-44 milyar TL'ye gerilediği görülmektedir. En yüksek aylık işlem

hacmi 68,8 milyar TL ile Kasım ayında gerçekleşirken, en düşük aylık işlem hacmi ise 38,2 milyar TL ile Ağustos 2012'de gerçekleşmiştir.

Pay Senetleri Nedeniyle İMKB Kotunda Bulunan Şirketlere İlişkin Temel Göstergeler

2012 sonu itibarıyla Kurul kaydında, 406'sı İMKB'de işlem gören olmak üzere toplam 600 anonim ortaklık bulunmaktadır. İMKB'de işlem gören 406 anonim ortaklığın 242 tanesi İMKB'nin Ulusal Pazarı'nda, 77 tanesi İMKB'nin II. Ulusal Pazarı'nda ve 13 tanesi Gözaltı Pazarı'nda işlem görmektedir. Ayrıca, 47 yatırım ortaklığı Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmekteyken 16 şirket Serbest İşlem Platformu'nda, 11 şirket ise Gelişen

İşletmeler Piyasası'nda işlem görmektedir.

2011 yılı sonunda 381.152 milyon TL (201.924 milyon ABD doları) düzeyinde olan İMKB'de işlem gören şirketlerin toplam piyasa değeri, 2012 yıl sonu itibarıyla 550.051 milyon TL'ye (309.644 milyon ABD dolarına) ulaşmıştır. Bu şirketlerin fiyat/kazanç oranı %12,6, işlem görme oranı ise %113,1'dir (Tablo 4.6.).

Tablo 4.6. Pay Senedi Nedeniyle İMKB Kotunda Bulunan Şirketlere İlişkin Temel Göstergeler

Yıllar	İşlem Gören Şirket Sayısı(*)	Toplam Nominal Sermaye (Milyon ₺)(**)	Toplam Piyasa Kapitalizasyonu(*)		Fiyat/Kazanç Oranı (%)	İşlem Görme Oranı (%) (***)
			(Milyon ₺)	(Milyon \$)		
2003	285	18.008	96.073	69.003	12,3	192,4
2004	297	25.186	132.556	98.073	13,3	211,9
2005	306	31.916	218.318	162.814	19,4	168,5
2006	322	40.926	230.038	163.775	14,9	141,3
2007	327	51.685	335.948	289.986	11,9	129,7
2008	326	63.300	182.025	119.698	5,8	135,1
2009	325	70.061	350.761	235.996	16,8	178,7
2010	350	80.806	472.553	307.551	13,3	150,6
2011	373	89.274	381.152	201.924	11,9	115,8
2012	395	96.634	550.051	309.644	12,5	113,1

(*) Ulusal, İkinci Ulusal, Gözaltı ve Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören şirket ve borsa yatırım fonu sayısı toplamıdır. Gelişen İşletmeler Piyasasında işlem gören şirketler hariçtir.

(**) Toplam nominal sermaye, ilave kotasyon işlemleri henüz tamamlanmamış olan son sermaye artırım tutarlarını da içermektedir. Kasım 2011

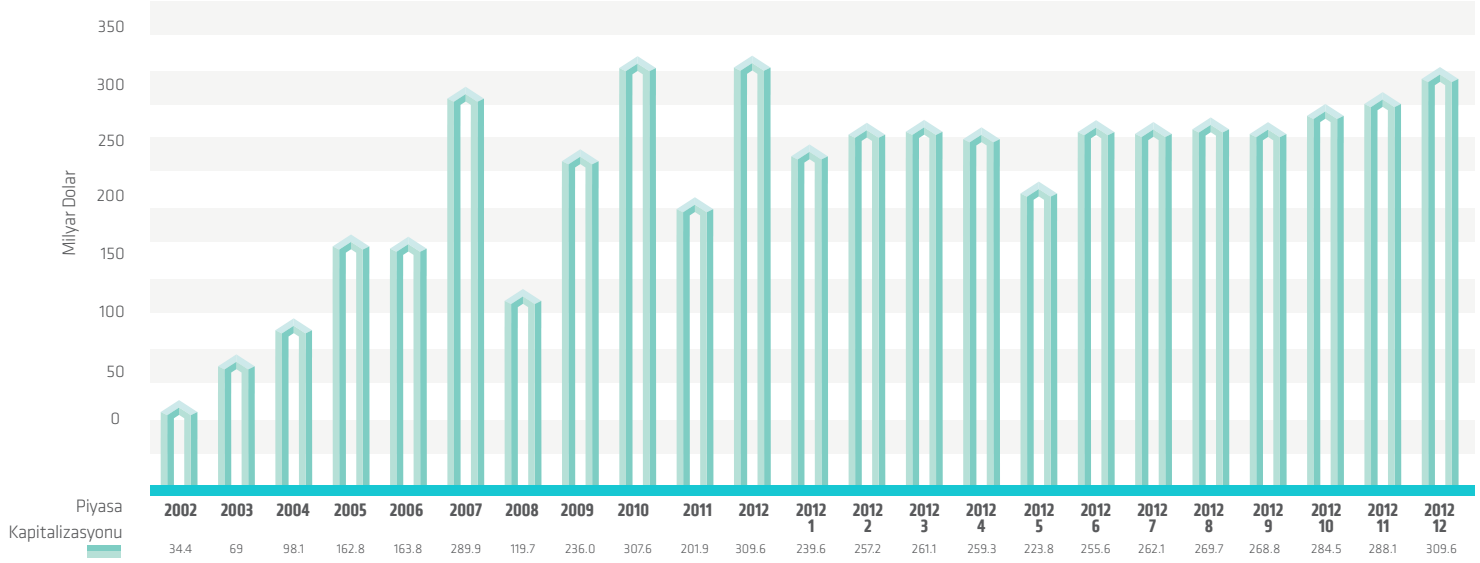
(***) Aylık hareketli ortalama (işlem hacmi/Piyasa kapitalizasyonu) oranı.

Kaynak: İMKB, WFE

Toplam piyasa kapitalizasyonu fiyat hareketlerine bağlı olarak dalgalı bir trend izlemektedir. 2007 yılı sonu itibarıyla 289,9 milyar ABD doları olan toplam piyasa kapitalizasyonu, 2008 yılında global finansal krizin etkisiyle 119,7 milyar ABD dolarına gerilemiş, 2009 yılında bir önceki yıl yaşanan düşüşün bir kısmını

telafla ederek 236 milyar ABD dolara ulaşmış, 2010 yılında 307,6 milyar ABD dolarına yükselmiş, 2011 sonu itibarıyla 201,9 milyar ABD dolarına gerileyen toplam piyasa kapitalizasyonu 2012 yılında 309,6 milyar ABD dolarına yükselmiştir (Grafik 4.5.).

Grafik 4.5. Piyasa Kapitalizasyonu (Milyar \$)

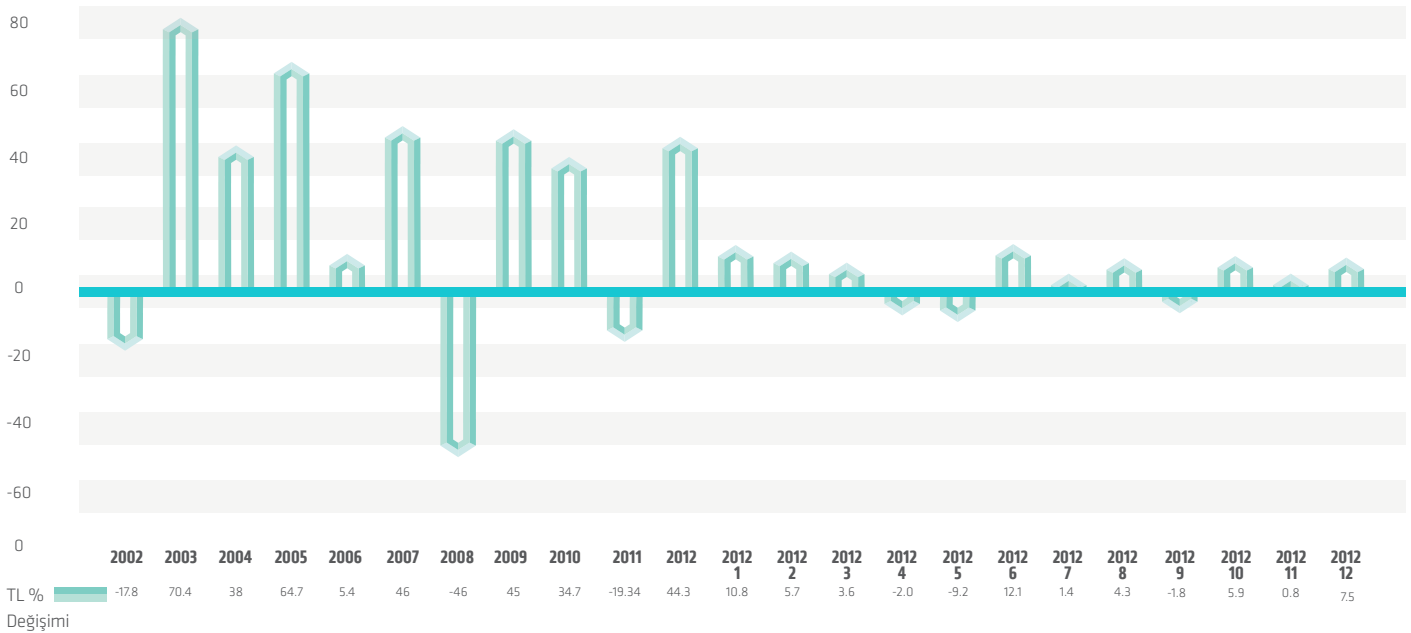

Kaynak: İMKB

İMKB'nin piyasa kapitalizasyonunda ABD doları bazında bir önceki yıla göre 2008 yılında %58,7 azalış, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla %97,2 ve %30,3 artış, 2011 yılında %34,3 azalış yaşanmıştır. 2012 yılında ise piyasa kapitalizasyonu bir önceki yıla göre ABD doları bazında %53,3 oranında artmıştır.

Türk Lirası bazında piyasa kapitalizasyonunda ise bir önceki yıla göre 2008 yılında %45,8 azalış, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla %92,7 ve %34,7'lik artış, 2011 yılında %19,3 azalış meydana gelmiştir. 2012 yılında ise piyasa kapitalizasyonu bir önceki yıla göre Türk Lirası bazında %44,3 oranında artmıştır (Grafik 4.6.).

Grafik 4.6. Piyasa Kapitalizasyonundaki Yüzde Değişim

Kaynak: İMKB

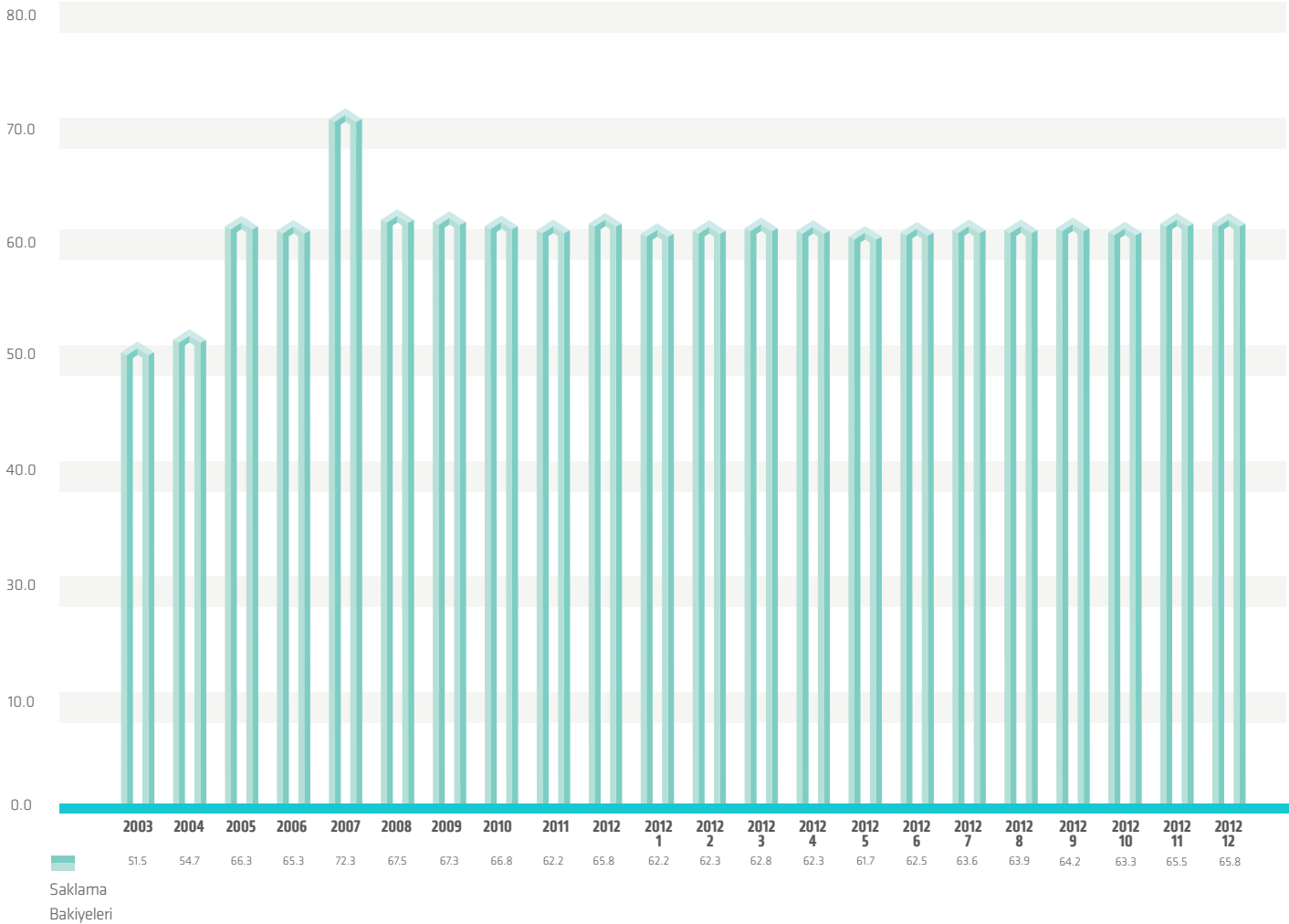
4.3.2. Yabancı Yatırımcıların Pay Senedi İşlemleri

Yabancı yatırımcılar, 2007 yılında 74.332 milyon ABD doları alım ve 69.800 milyon ABD doları satım gerçekleştirmiş olup, net bazda 4.532 milyon ABD doları alım yapmıştır. 2008 yılında yabancı yatırımcılarca 69.569 milyon ABD doları alım, 72.557 milyon ABD doları satım olmak üzere 2.988 milyon ABD doları net satım yapılmıştır. 2009 yılında gerek alım gerekse satım miktarında önemli düşüş yaşanmış ve 46.246 milyon ABD doları alım, 43.991 milyon ABD doları satım yapılmış, net alım tutarı 2.255 milyon ABD doları olmuştur. 2010 yılında 67.638 milyon ABD doları alım, 65.535 milyon ABD doları satım yapılırken, net alım tutarı 2.103 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında yabancı yatırımcıların 65.058 milyon ABD doları alım, 67.068 milyon ABD doları satım yaptıkları ve net satım tutarının 2.010 milyon ABD doları olduğu görülmektedir. 2012 yılına baktığımızda ise yabancı yatırımcılarca 64.140 milyon ABD doları

alım, 58.865 milyon ABD doları satım gerçekleştirildiği, net alım tutarının 5.275 milyon ABD doları olduğu görülmektedir (Tablo 4.7.).

İMKB'de işlem gören şirketlerin halka açık kısmı için yerli-yabancı saklama bakiyeleri kayıtlarına bakıldığında yabancı yatırımcılara ait hisse senetlerinin saklamadaki toplam hisse senetlerine oranının 2007 yılı sonunda %72,3 olarak gerçekleştiği, 2008 yılında bu oranın %67,5'e gerilediği, 2009 yılında yatay bir seyir seyrederek %67,3 olduğu, 2010 yılında %66,8 seviyesine gerilediği, 2011 yılında %62,2'ye düştüğü görülmektedir. 2012 yılına baktığımızda ise, 5.275 milyon ABD doları net alım yapan yabancı yatırımcıların saklama bakiyelerinin oranı %65,8'e yükselmiştir (Grafik 4.7., Tablo 4.7.).

Grafik 4.7. Yabancı Yatırımcıların Saklama Bakiyeleri

Kaynak: MKK

Tablo 4.7. Yabancıların Saklama Bakiyeleri ve Alım-Satımları

Yıllar	Saklama Tutarı (Milyon Dolar)	Saklama Oranı (%)	Alış Tutarı (Milyon Dolar)	Satış Tutarı (Milyon Dolar)
2003	8,690	51.5	9,173	8,163
2004	15,283	54.7	19,399	17,969
2005	33,812	66.3	42,594	38,508
2006	49,313	65.3	44,833	43,688
2007	70,213	72.3	74,332	69,800
2008	42,152	67.5	69,568	72,557
2009	56,246	67.3	46,246	43,991
2010	71,267	66.8	67,638	65,535
2011	45,919	62.2	65,058	67,068
2012	78,545	65.8	64,140	58,865
Ocak	54,539	62.6	5,382	4,908
Şubat	57,877	62.3	5,574	5,292
Mart	60,143	62.8	7,449	5,639
Nisan	58,765	62.3	4,058	4,245
Mayıs	51,161	61.7	5,033	5,526
Haziran	58,452	62.5	5,148	4,250
Temmuz	61,908	63.6	4,544	4,009
Ağustos	63,790	63.9	4,190	3,738
Eylül	64,482	64.2	4,578	4,436
Ekim	69,590	63.3	5,068	4,590
Kasım	72,763	65.5	7,101	6,886
Aralık	78,545	65.8	6,015	5,346

Kaynak: Takasbank - MKK - İMKB

4.3.3. Tahvil ve Bono İşlemleri

İMKB Borçlanma Araçları Piyasasının, Kesin Alım Satım Pazarı ve Repo-Ters Repo Pazarında gerçekleşen toplam işlem hacimleri 2007 yılında 2.935 milyar TL (2.272 milyar ABD doları) olarak gerçekleşirken, izleyen yıllarda da yükseliş devam etmiş ve son

olarak 2012 yılında 6.827 milyar TL'ye (3.814 milyar ABD doları) ulaşmıştır. 2012 yılı rakamları bir önceki yıla göre Türk Lirası ve ABD doları bazında sırasıyla %65,6 ve %55,7 oranında artışa denk gelmektedir (Tablo 4.8.).

Tablo 4.8. Tahvil ve Bono Piyasası İşlem Hacimleri

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tahvil ve Bono Piyasası										
Kesin Alım ve Satım Pazarı										
Milyar ₺	213	373	481	382	364	301	417	446	478	357
Milyar \$	144	263	359	270	279	239	270	298	291	200
Repo-Ters Repo Pazarı										
Milyar ₺	1.041	1.551	1.860	2.539	2.571	2.935	2.983	3.012	2.903	3.718
Milyar \$	702	1.090	1.387	1.770	1.993	2.274	1.929	2.010	1.744	2.077
Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı										
Milyar ₺	-	-	-	-	-	-	-	-	279	1.184
Milyar \$	-	-	-	-	-	-	-	-	151	663
Bankalararası Repo Ters Repo Pazarı										
Milyar ₺	-	-	-	-	-	-	-	-	732	2.742
Milyar \$	-	-	-	-	-	-	-	-	408	1.531
Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı										
Milyar ₺	-	-	-	-	-	-	-	-	8	9
Milyar \$	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Toplam										
Milyar ₺	1.254	1.924	2.340	2.921	2.935	3.236	3.400	3.459	4.122	6.828
Milyar \$	846	1.353	1.747	2.040	2.272	2.513	2.199	2.307	2.449	3.814
Günlük Ortalama										
Milyar ₺	5.0	7.6	9.2	11.6	11.7	12.9	13.0	13.8	16.3	26,9
Milyar \$	3.4	5.4	6.9	8.1	9.0	10.0	8.7	9.2	9.7	15,1

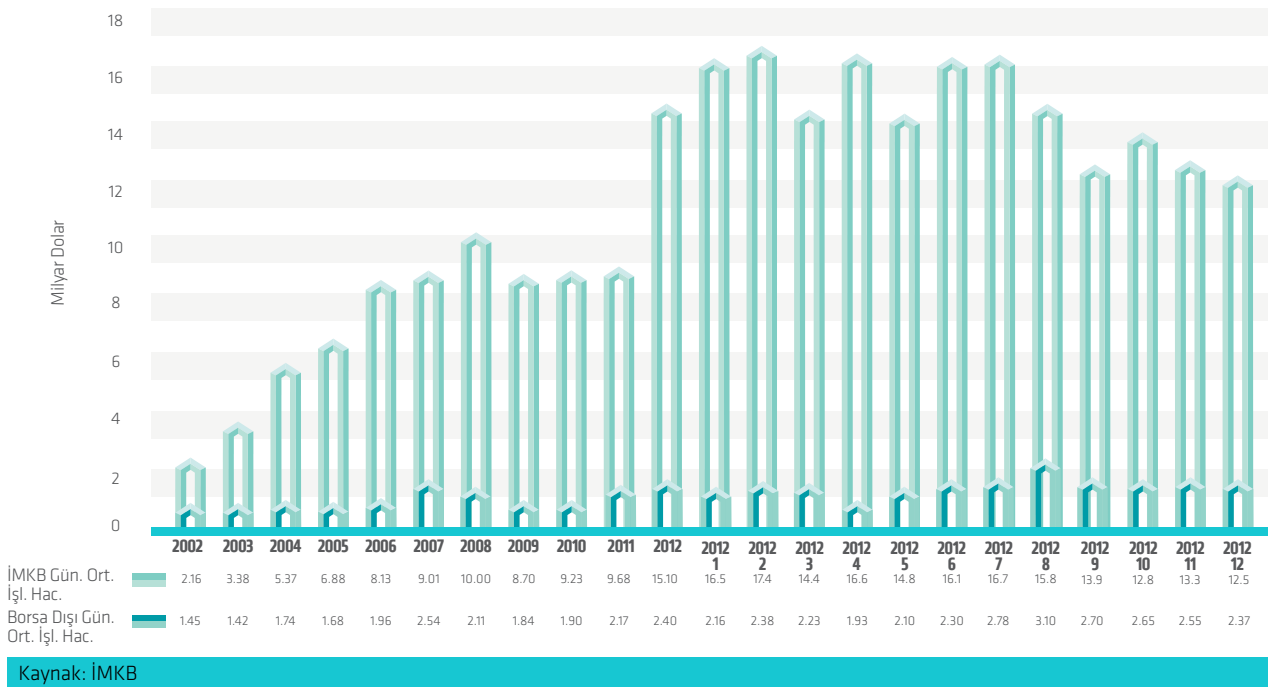
Kaynak: İMKB

Günlük ortalama işlem hacmi ise 2012 yılında ABD doları bazında %55,7 oranında artarak 15,1 milyar ABD doları olarak, TL bazında ise %65,6 oranında artarak 26,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. İşlemlerin dağılımına bakıldığında, TL bazında ağırlığın %54,5 ile repo işlemlerinde olduğu görülmektedir. 2012 yılında Bankalararası Repo Ters Repo Pazarında da önemli miktarda işlem hacmi gerçekleşmiş, bu pazarda gerçekleşen işlemlerin Borçlanma Araçları Piyasasında gerçekleşen toplam

işlem hacmine oranı %40,2 olmuştur

2012 yılında borsa dışında gerçekleştirilen ve borsaya tescil edilen kesin alım ve satım işlem hacmi 548.780 milyon TL (306.467 milyon ABD doları), repo işlem hacmi ise 553.679 milyon TL'dir (309.214 milyon ABD doları). Aylık bazda borsa dışı günlük ortalama işlem hacmi dalgalı bir seyir izlemiştir. (Grafik 4.8.).

Grafik 4.8. Borsa ve Borsa Dışı Tahvil ve Bono Günlük Ortalama İşlem Hacmi

4.4. Kolektif Yatırım Kuruluşları

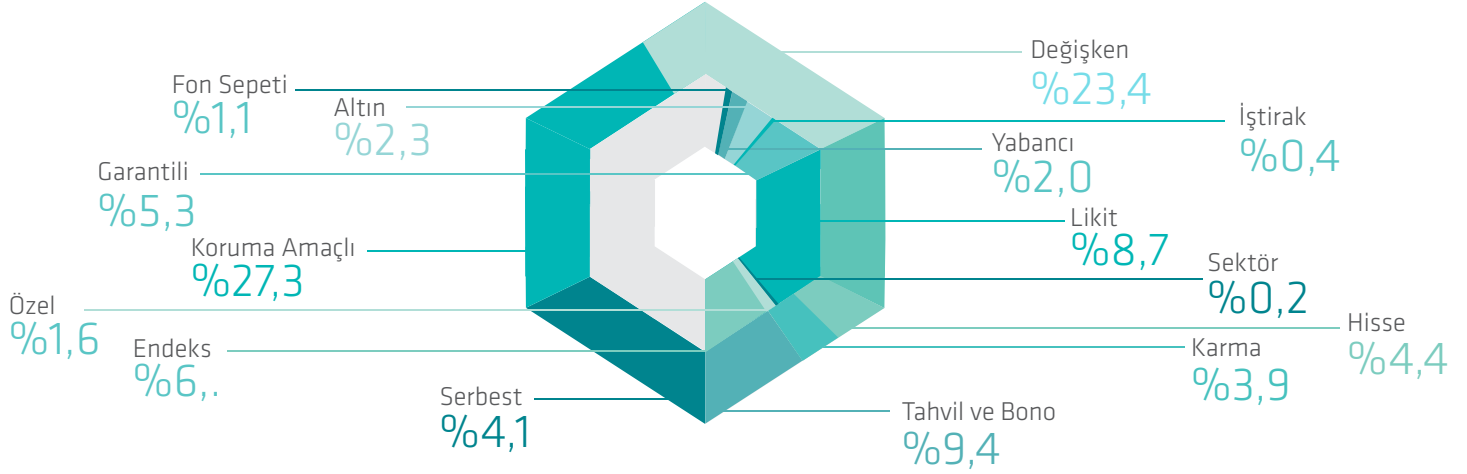
4.4.1. Yatırım Fonları

Türk sermaye piyasalarında A-Tipi ve B-Tipi olmak üzere iki ana grup yatırım fonu bulunmaktadır. Bunlardan portföy değerinin en az %25'i hisse senedinden oluşan fonlar A-Tipi, kalanlar ise B-Tipi yatırım fonları olarak nitelendirilmektedir. Yatırım fonları, içtüzüklerinde belirtilmek koşuluyla ilgili mevzuatta izin verilen türlerde kurulabilmektedir. Bunlar, Tahvil ve Bono Fonu, Kısa Vadeli Tahvil ve Bono Fonu, Hisse Senedi Fonu, Hisse Senedi Yoğun Fon, Sektör Fonu, İştirak Fonu, Grup Fonu, Yabancı Menkul Kıymetler Fonu, Kıymetli Madenler Fonu, Altın Fonu,

Karma Fon, Likit Fon, Değişken Fon, Endeks Fon, Fon Sepeti Fonu, Garantili Fon, Koruma Amaçlı Fon, Özel Fon ve Serbest Yatırım Fonu'dur.

Türkiye'de 2012 yılı sonu itibarıyla toplam 564 adet fon bulunmaktadır. Bunlar arasında 154 adet ile Koruma Amaçlı, 132 adet ile Değişken, 53 adet ile Tahvil ve Bono ve 49 adet ile Likit Fon en yaygın fonlardır. Bu dört fon grubu toplam fonların %68,8'ini oluşturmaktadır (Grafik 4.9.).

Grafik 4.9. Yatırım Fonu Türlerinin Sayısal Dağılımı

Kaynak: SPK

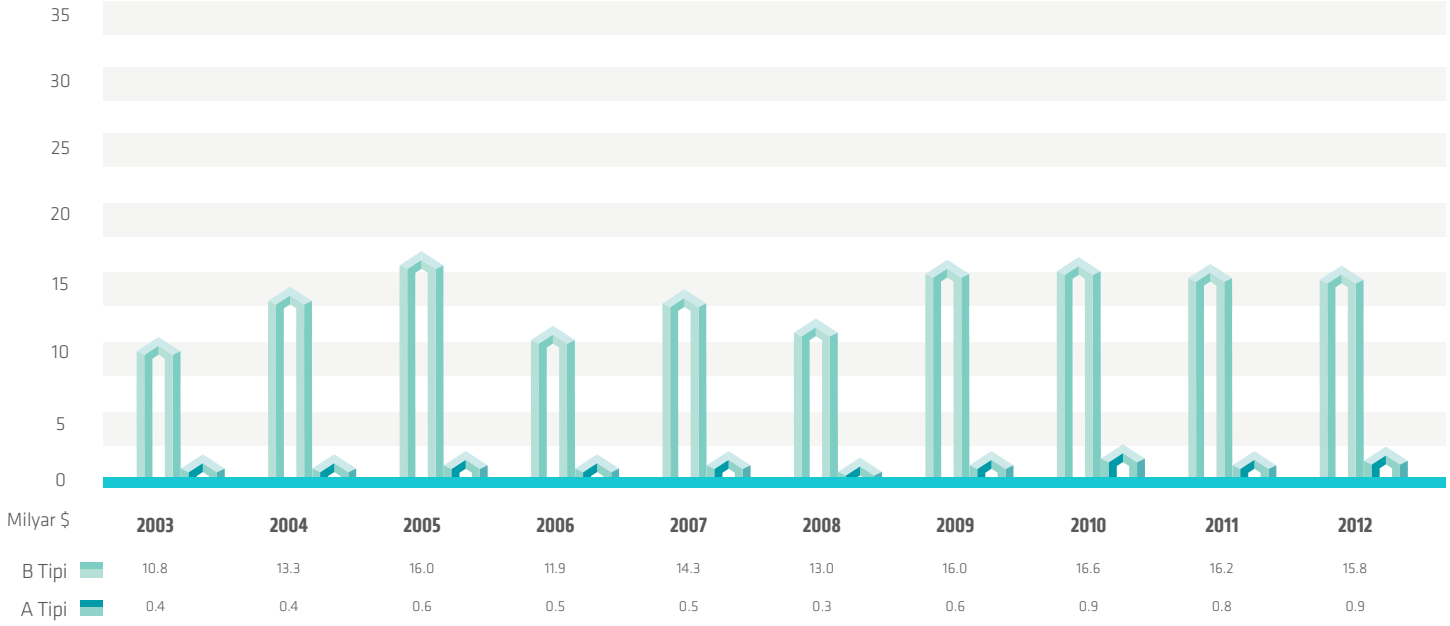
İlki 1987 yılında kurulan yatırım fonlarının toplam değerleri, 2012 yılında bir önceki yıla göre %1,66 oranında azalarak 30,2 milyar TL'den 29,7 milyar TL'ye düşerken ABD doları bazında 17,0 milyar ABD dolarından 16,7 milyar ABD dolarına düşmüştür. Ayrıca 41 adet de yabancı yatırım fonu bulunmakta olup, bunların Türkiye'de dolaşımda bulunan paylarının portföy değeri 2012 yıl sonu itibarıyla 30 milyon ABD dolarıdır.

2012 yılında A-Tipi fonların portföy değeri bir önceki yıla göre %9,4 oranında artarak 1,49 milyar TL'den (0,8 milyar ABD doları) 1,63 milyar TL'ye (0,9 milyar ABD doları) yükselmiştir. B-Tipi yatırım fonlarının portföy değeri ise TL bazında %2,4 oranında azalarak 28,8 milyar TL'den 28,1 milyar TL'ye düşmüş, ABD doları bazında ise 16,2 milyar ABD dolarından 15,8 milyar ABD dolarına gerilemiştir (Grafik 4.10., Grafik 4.11.).

Grafik 4.10. A ve B Tipi Yatırım Fonlarının Türk Lirası Bazlı Portföy Değeri

Kaynak: SPK

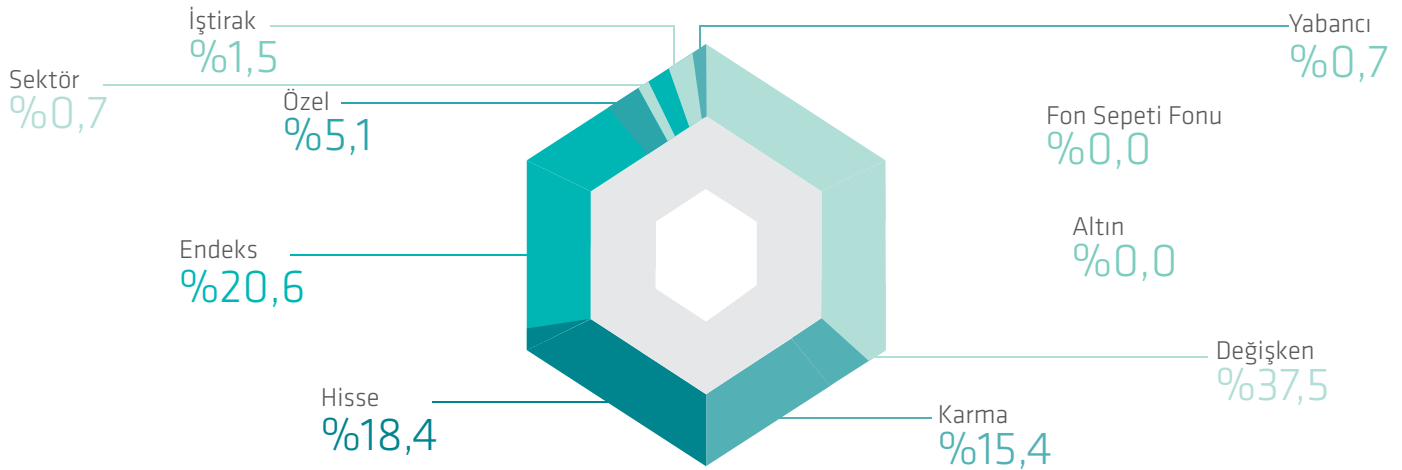
Grafik 4.11. A ve B Tipi Yatırım Fonlarının ABD Doları Bazlı Portföy Değeri

Kaynak: SPK

A Tipi Yatırım Fonları

2012 yıl sonu itibarıyla Türk sermaye piyasalarında fon toplam değeri 1,6 milyar TL olan 137 adet A-Tipi yatırım fonu faaliyet göstermektedir. Sayısal dağılım incelediğinde, A tipi fonlar içinde en yaygın fon türü olarak birinci sırada %37,5 ile değişken fonlar, ikinci sırada %20,6 ile endeks fonlar yer almakta, bunları %18,4

ile hisse senedi fonları ve %15,4 ile karma fonlar izlemektedir (Grafik 4.11.). A-Tipi yatırım fonlarının portföy kompozisyonunda hisse senetlerinin payı yıllar itibarıyla artarak, 2012'de %73,4'e ulaşmıştır (Tablo 4.9).

Grafik 4.12. A Tipi Yatırım Fonu Türlerinin Sayısal Dağılımı

Kaynak: SPK

Tablo 4.9. A Tipi Yatırım Fonlarının Portföy Dağılımı (%)

Yıllar	Hisse Senedi	Kamu Borçlanma Araçları	Ters Repo	Borsa Para Piyasası	Yabancı Menkul Kıymetler	Diğer (*)	Toplam Değeri	
							(Milyon ₺)	(Milyon \$)
2003	62,2	17,2	19,0	1,2	0,3	0,1	778	438
2004	68,0	20,2	10,8	0,5	0,5	0,0	780	439
2005	69,7	16,1	12,6	1,1	0,5	0,0	1.031	580
2006	65,2	17,7	15,2	1,0	0,6	0,3	835	470
2007	68,3	16,0	14,8	0,3	0,3	0,3	922	519
2008	58,0	28,2	13,4	0,1	0,2	0,1	598	337
2009	63,8	19,7	16,2	0,1	0,1	0,1	1.123	632
2010	65,4	20,7	13,1	0,2	0,1	0,5	1.566	882
2011	63,7	17,0	15,3	1,1	0,1	2,8	1.456	820
2012	73,4	13,4	5,2	1,4	0,2	6,4	1.622	913

* Ağırlıklı olarak özel sektör borçlanma araçlarından oluşmaktadır.
Kaynak:SPK

B Tipi Yatırım Fonları

2012 yıl sonu itibarıyla Türk sermaye piyasalarında toplam fon değeri 28,1 milyar TL olan 455 adet B-Tipi yatırım fonu faaliyet göstermektedir. Sayısal dağılım incelediğinde, B-Tipi fonlar içinde en yaygın fon türü olarak %36 ile birinci sırayı koruma

amaçlı fonlar alırken, %18,9 ile değişken fonlar ikinci sırada yer almakta, bunları %12,4 ile tahvil ve bono fonları izlemektedir (Grafik 4.13.).

Grafik 4.13. B Tipi Yatırım Fonu Türlerinin Sayısal Dağılımı

Kaynak: SPK

B-Tipi yatırım fonlarının portföylerinde önemli ölçüde ters repo ve devlet iç borçlanma senetleri bulunmaktadır. 2012 yılı sonunda, hazine bonosu ve devlet tahvili portföyün %20,4'ünü oluştururken, ters reponun payı %40,2'dir (Tablo 4.10.).

A ve B tipi fonlar birlikte değerlendirildiğinde, 2012 yıl sonu itibarıyla portföylerinin %38,4'ünü ters repo, %20'sini hazine bonosu ve devlet tahvili ve %4,9'unu hisse senedinin oluşturduğu görülmektedir. Söz konusu fonlara ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 4.11.'de verilmiştir.

Tablo 4.10. B Tipi Yatırım Fonlarının Portföy Dağılımı (%)

Yıllar	Hisse Senedi	Kamu Borçlanma Araçları	Ters Repo	Borsa Para Piyasası	Yabancı Menkul Kıymetler	Diğer (*)	Toplam Değeri	
							(Milyon ₺)	(Milyon \$)
2003	0,0	67,5	30,5	2,0	0,0	0,0	19.114	13.442
2004	0,1	68,8	28,2	2,9	0,0	0,0	23.663	17.726
2005	0,1	72,3	26,3	1,3	0,0	0,0	28.340	21.120
2006	0,2	39,0	59,7	1,0	0,1	0,0	21.180	15.068
2007	0,1	38,7	57,9	3,0	0,1	0,2	25.461	21.963
2008	0,1	43,8	51,2	4,4	0,0	0,5	23.151	15.213
2009	0,4	32,6	60,2	5,3	0,1	1,4	28.480	18.986
2010	0,7	29,1	55,7	8,4	0,4	5,7	29.336	19.092
2011	0,5	23,5	48,2	9,6	0,4	17,8	28.743	15.227
2012	1,1	20,4	40,2	8,1	0,5	29,7	28.123	15.831

* Ağırlıklı olarak özel sektör borçlanma araçlarından oluşmaktadır.
Kaynak:SPK

Tablo 4.11. A ve B Tipi Yatırım Fonlarının Toplam Portföy Dağılımı (%)

Yıllar	Hisse Senedi	Kamu Borçlanma Araçları	Ters Repo	Borsa Para Piyasası	Yabancı Menkul Kıymetler	Diğer (*)	Toplam Değeri	
							(Milyon ₺)	(Milyon \$)
2003	2,5	65,5	30,0	1,9	0,1	0,0	19.858	13.995
2004	2,2	67,3	27,7	2,8	0,0	0,0	24.444	18.309
2005	2,6	70,3	25,8	1,2	0,1	0,0	29.374	22.892
2006	2,6	38,2	58,1	1,0	0,1	0,0	22.011	15.659
2007	2,5	37,8	56,4	3,0	0,1	0,2	26.381	22.756
2008	1,5	43,5	50,2	4,3	0,0	0,5	23.746	15.603
2009	2,7	32,1	58,6	5,1	0,1	1,4	29.605	19.736
2010	3,8	28,7	53,6	8,0	0,4	5,5	30.897	20.109
2011	3,6	23,2	46,6	9,1	0,4	17,1	30.219	16.009
2012	4,9	20,0	38,4	7,7	0,5	28,5	29.746	16.745

* Ağırlıklı olarak özel sektör borçlanma araçlarından oluşmaktadır.
Kaynak:SPK

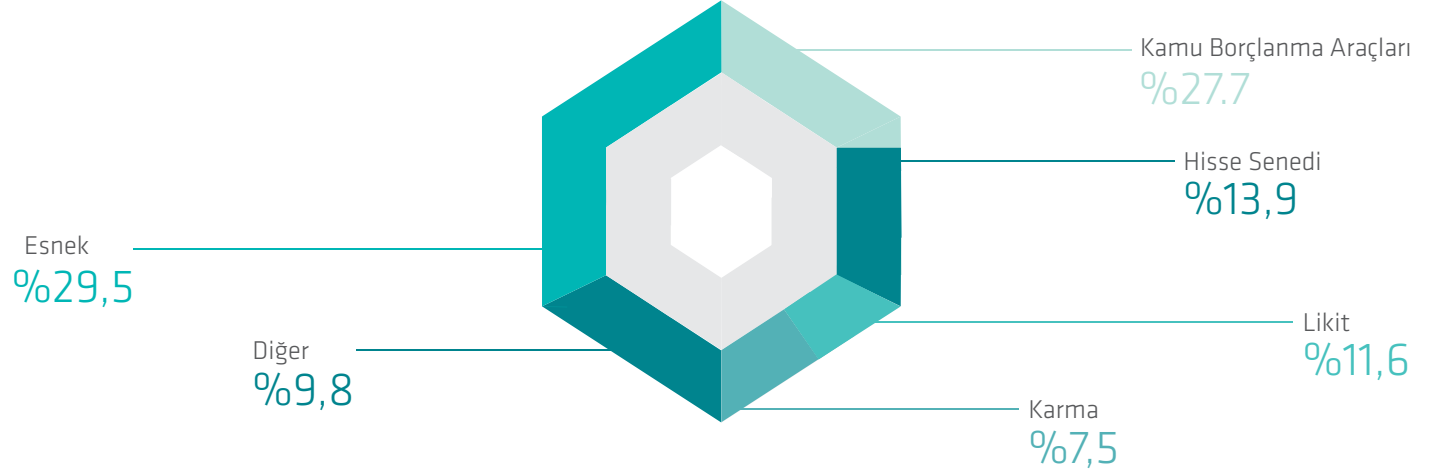
Yabancı Yatırım Fonları

2012 yılı Aralık ayı itibarıyla katılma payları Kurulca kayda alınmış olan yabancı yatırım fonu sayısı 41 olup, bu fonların sahip olduğu, tüm piyasalardaki net varlık toplamı ABD doları bazlı fonlarda 287,9 milyar ABD doları, euro bazlı fonlarda ise 113,6 milyar euro tutarındadır. Ancak Türkiye’de dolaşımda bulunan payların toplam değeri yaklaşık 19 milyon ABD dolarıdır.

Emeklilik Yatırım Fonları

Türkiye’de bireysel emeklilik sistemi 2003 yılında faaliyete geçmiş olup, 2012 yılı sonu itibarıyla halka arz edilmiş olan emeklilik fonu sayısı 173’tür. Söz konusu fonların toplam değeri yaklaşık 20 milyar TL’dir. Sayısal dağılım incelendiğinde, emeklilik yatırım fonları içinde en yaygın fon türü olarak %29,5 ile esnek emeklilik yatırım fonları birinci sırayı alırken, ikinci sırada Türk Lirası veya döviz cinsinden kamu borçlanma araçları emeklilik yatırım fonları yer almakta, bunları hisse senedi emeklilik yatırım fonları ve para piyasası likit emeklilik yatırım fonları izlemektedir (Grafik 4.14.).

Grafik 4.14. Emeklilik Yatırım Fonu Türlerinin Sayısal Dağılımı

Kaynak: SPK

Borsa Yatırım Fonları

Borsa yatırım fonlarına ilişkin düzenleme 2004 yılında yapılmıştır. 2012 yıl sonu itibarıyla ise halka arz edilmiş ve İMKB bünyesindeki Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmekte olan 16 adet borsa yatırım fonu bulunmaktadır. Toplam değeri

yaklaşık 370 milyon TL olan bu fonlardan 9 tanesi çeşitli hisse senedi endekslerini, 4 tanesi altın ve gümüş endeksini, 3 tanesi ise tahvil ve bono endeksini baz almaktadır (Tablo 4.12.)

Tablo 4.12. Borsa Yatırım Fonlarının Mevcut Durumu

	Kurucu	Fonun Unvanı	Toplam Değeri (₺)
1	FINANSBANK A.Ş.	A.B.D. HAZİNE BONOSU DOLAR B TİPİ	17.835.061,79
2	BİZİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	DOW JONES DJIM TÜRKİYE A TİPİ	1.872.032,74
3	FINANSBANK A.Ş.	DOW JONES İSTANBUL 20 A TİPİ	24.697.357,85
4	FINANSBANK A.Ş.	GT-30 A TİPİ	5.026.245,91
5	FINANSBANK A.Ş.	İMKB 30 A TİPİ	5.345.156,71
6	FINANSBANK A.Ş.	FTSE İSTANBUL BONO FBIST B TİPİ	57.999.788,34
7	FINANSBANK A.Ş.	İSTANBUL GOLD B TİPİ	154.331.888,42
8	FINANSBANK A.Ş.	İSTANBUL SILVER B TİPİ	23.823.410,00
9	İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	DOW JONES TÜRKİYE EŞİT AĞIRLIKLIL 15 A TİPİ	21.665.237,39
10	İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	İBOXX TÜRKİYE GÖSTERGE TAHVİL B TİPİ	10.660.219,47
11	KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	B TİPİ ALTIN	32.982.210,15
12	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.	MSCI TÜRKİYE ENDEKSİ A TİPİ	1.576.431,36
13	FINANSBANK A.Ş.	YÜKSEK PİYASA DEĞERLİ BANKALAR A TİPİ	1.560.975,24
14	BİZİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	KATILIM ENDEKSİ A TİPİ	1.140.961,77
15	KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	B TİPİ SILVERPLUS	9.804.801,43
16	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.	EKO10 END. A TİPİ	694.256,75
	TOPLAM:		369.875.073,55

Kaynak: SPK

İlgili düzenleme uyarınca borsa yatırım fonları, katılma payları borsa pazarlarında işlem gören, fonun oluşturulma sürecine doğrudan katılan yetkilendirilmiş katılımcıların fon portföyünün kompozisyonunu yansıtacak şekilde, portföyde yer alan menkul kıymet ve nakdi bir araya getirerek karşılığında fon katılma payı alabildiği ya da söz konusu kurumların en az asgari işlem birimine tekabül eden fon katılma paylarını saklamacı kuruluşa iade edip karşılığında fonun içindeki menkul kıymetlerin payına düşen kısmını alabildiği, riskin dağıtılması ilkesi ve inanca mülkiyet esaslarına göre portföy işletmek amacıyla kurulan mal varlıklardır.

Fon Sepeti Fonları

Fon sepeti fonları (Funds of Funds) değişik fon yönetim stratejilerinin sağladığı getiri avantajlarından yararlanılması amacıyla, diğer yatırım fonlarının katılma paylarını portföylerine almak suretiyle faaliyet göstermekte olup, 2012 yıl sonu itibarıyla fon sepeti fonlarının toplam değeri 19 milyon TL olarak gerçekleşmiştir (Tablo 4.13).

Tablo 4.13. Fon Sepeti Fonlarının Mevcut Durumu

	Kurucu	Fonun Unvanı	Toplam Değeri (Bin ₺)	Halka Arz Tarihi
1	FINANSBANK A.Ş.	SENTEZ A TİPİ FON SEPETİ FONU	4.552	28/01/2008
2	FINANSBANK A.Ş.	SENTEZ B TİPİ FON SEPETİ FONU	2.537	28/01/2008
3	YAPI ve KREDİ BANKASI A.Ş.	B TİPİ DÜNYA FONLARI FON SEPETİ FONU	2.859	12/12/2007
4	YAPI ve KREDİ BANKASI A.Ş.	B TİPİ EMTİA FON SEPETİ	331	25/01/2012
5	T. İŞ BANKASI A.Ş.	B TİPİ GLOBAL EMTİA FON SEPETİ FONU	4.884	11/08/2011
6	AKBANK T.A.Ş.	B TİPİ BİRLEŞİK EMTİA FON SEPETİ FONU	3.869	23/05/2011
	TOPLAM:		19.032	

Kaynak: SPK

Garantili Fonlar

Garantili fonlar, başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine ve garantör tarafından verilen garantiye dayanılarak taahhüt edildiği fonlar olup, 2012 yılı sonu itibarıyla 30 adet garantili fon bulunmaktadır. Bu fonların toplam değeri 72.357.971 TL'dir.

Koruma Amaçlı Fonlar

Koruma amaçlı fonlar, yatırımcının başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine dayanılarak en iyi gayret esası çerçevesinde amaçlandığı fonlar olup, bu fonların kuruluş ve halka arz başvuruları ilk defa 2008 yılında sonuçlandırılmıştır. 2012 yılı sonu itibarıyla 154 adet koruma amaçlı fon bulunmaktadır. Bu fonların toplam değeri 113.019.661 TL'dir.

Serbest Yatırım Fonları

Serbest yatırım fonları, katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan fonlardır. Bu fonların kuruluş başvuruları ilk defa 2008 yılında sonuçlandırılmıştır. 2012 yılı sonu itibarıyla 24 adet serbest yatırım fonu kurulmuş olup, bu fonların toplam değeri 207.072.364 TL'dir.

4.4.2. Yatırım Ortaklıkları

Türkiye'de, menkul kıymet yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları olmak üzere 3 tür yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları

A-Tipi ve B-Tipi olmak üzere iki çeşit menkul kıymet yatırım ortaklığı bulunmaktadır. Türk sermaye piyasalarında 2012 yıl sonu itibarıyla 17 adet A tipi ve B tipi yatırım ortaklığı bulunmaktadır. Ortaklıkların çıkarılmış sermayesi 365 milyon TL, piyasa değeri 439 milyon TL, net aktif değeri ise 680 milyon TL'dir. Yatırım ortaklıklarının portföylerinin %36,7'si hisse senedinden, %24,9'u devlet tahvili ve hazine bonosundan, %11,6'sı ters repo işlemlerinden; kalan kısım ise borsa para piyasası işlemleri, yabancı menkul kıymetler ve diğer varlıklardan oluşmaktadır (Tablo 4.14.).

Tablo 4.14. A ve B Tipi Yatırım Ortaklıklarının Mevcut Durumu

	Yatırım Ortaklıkları	Kuruluş Tarihi	Kayıtlı Sermaye Tavanı (₺)	Çıkarılmış Sermaye (₺)	Net Aktif Değer(*) (₺)	Toplam Piyasa Değeri (₺)
1	ALTERNATİF	14.09.1995	50.000.000	22.268.013	46.001.262,21	29.616.457,29
2	ATLAS	22.10.1993	10.000.000	3.432.000	2.846.284,80	3.500.640,00
3	COSMOS	17.05.1995	10.000.000	6.000.000	5.621.335,01	5.340.000,00
4	DENİZ	05.05.1995	25.000.000	14.985.000	32.300.732,07	30.869.100,00
5	ECZACIBAŞI	15.06.1998	25.000.000	21.000.000	44.826.315,30	25.410.000,00
6	EURO	03.03.2006	20.000.000	13.410.000	21.397.029,80	9.655.200,00
7	EURO KAPİTAL	11.03.2011	50.000.000	20.000.000	22.076.065,89	16.200.000,00
8	EURO TREND	14.03.2006	50.000.000	13.176.430	19.254.901,78	9.750.558,20
9	FİNANS	17.11.1995	50.000.000	18.000.000	22.027.896,47	20.160.000,00
10	GARANTİ	09.07.1996	100.000.000	30.000.000	34.369.624,39	20.400.000,00
11	GEDİK	12.03.1998	10.000.000	7.623.000	10.718.737,02	7.775.460,00
12	İŞ	16.08.1995	135.000.000	134.662.500	289.404.694,22	154.861.875,00
13	MUSTAFA YILMAZ	05.08.1994	10.000.000	5.000.000	10.880.722,28	5.300.000,00
14	OYAK	25.04.2007	50.000.000	11.500.000	12.363.270,12	7.015.000,00
15	TACİRLER	14.02.2006	20.000.000	5.000.000	5.433.257,56	5.200.000,00
16	VAKIF	13.06.1991	15.000.000	7.500.000	14.591.788,85	8.175.000,00
17	YAPI KREDİ	02.10.1995	50.000.000	31.425.000	85.519.659,87	79.505.250,00
	TOPLAM		680.000.000,00	364.981.943	680.173.577,64	438.734.540,49

(*) NET AKTİF DEĞER=Portföy Değeri+Hazır Değerler+Alacaklar-Borçlar

Kaynak:SPK, İMKB

Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları

Türkiye’de 2012 yıl sonu itibarıyla toplam piyasa değeri 15.800 milyon TL (8.733 milyon ABD doları) olan 25 adet gayrimenkul yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir. İMKB’ye kote olan bu ortaklıklar gayrimenkullere, gayrimenkule dayalı sermaye

piyasası araçlarına, gayrimenkul projelerine, gayrimenkule dayalı haklara ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilmektedir. Söz konusu ortaklıklara ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 4.15’de verilmiştir.

Tablo 4.15. Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarının Mevcut Durumu

	Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	Kuruluş Tarihi	Kayıtlı Sermaye Tavanı (₺)	Çıkarılmış Sermaye (₺)	Piyasa Değeri (₺)
1	AKFEN	25/08/2006	1.000.000.000	184.000.000	305.440.000,00
2	AKMERKEZ	15/02/2005	37.264.000	37.264.000	830.987.200,00
3	ALARKO	31/07/1996	20.000.000	10.650.794	242.838.103,20
4	ATA	11/10/2012	50.000.000	23.750.000	31.112.500,00
5	ATAKULE	21/08/2000	200.000.000	84.000.000	113.400.000,00
6	AVRASYA	14/10/2010	480.000.000	72.000.000	34.560.000,00
7	EGS	01/10/1997	75.000.000	50.000.000	17.500.000,00
8	EMLAK	17/10/2003	4.000.000.000	2.500.000.000	7.800.000.000,00
9	DOĞUŞ-GE	25/07/1997	500.000.000	93.780.000	153.799.200,00
10	İDEALİST	28/11/2007	200.000.000	10.000.000	24.600.000,00
11	İŞ	06/08/1999	2.000.000.000	600.000.000	900.000.000,00
12	KİLER	10/03/2008	1.400.000.000	124.000.000	221.960.000,00
13	MARTI	22/05/2006	200.000.000	110.000.000	58.300.000,00
14	NUROL	23/12/1997	40.000.000	40.000.000	309.600.000,00
15	ÖZAK	03/06/2009	300.000.000	157.000.000	273.180.000,00
16	ÖZDERİCİ	06/08/1999	250.000.000	100.000.000	85.000.000,00
17	PERA	03/09/1997	250.000.000	89.100.000	51.678.000,00
18	REYSAŞ	03/09/2008	500.000.000	190.000.000	134.900.000,00
19	SAF	06/09/2006	2.000.000.000	886.601.669	868.869.635,62
20	SİNPAŞ	26/11/1996	1.000.000.000	600.000.000	846.000.000,00
21	TORUNLAR	21/01/2008	1.000.000.000	500.000.000	1.610.000.000,00
22	TSKB	03/02/2006	200.000.000	150.000.000	117.000.000,00
23	VAKIF	24/12/1996	300.000.000	105.000.000	546.000.000,00
24	YEŞİL	03/06/2005	400.000.000	235.115.706	157.527.523,02
25	YAPI KREDİ KORAY	24/04/2007	100.000.000	40.000.000	52.400.000,00
	TOPLAM		16.502.264.000	6.992.262.169	15.786.652.162

Kaynak: SPK, TSPAKB

Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Temel Veriler

Türkiye’de 2012 yıl sonu itibarıyla toplam net aktif değeri 664 milyon TL (374 milyon ABD doları) ve toplam piyasa değeri 852 milyon TL (480 milyon ABD doları) olan 5 adet halka açık girişim sermayesi yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

İMKB’ye kote olan bu ortaklıklar, sermayelerini esas olarak girişim sermayesi yatırımlarına yöneltmektedirler. Söz konusu ortaklıklara ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 4.16.’da verilmiştir.

Tablo 4.16. Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının Mevcut Durumu

	Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	Kuruluş Tarihi	Kayıtlı Sermaye Tavanı (₺)	Çıkarılmış Sermaye (₺)	Net Aktif Değer (₺)	Piyasa Değeri (₺)
1	EGELİ & CO TARIM	09/06/2011	200.000.000	22.000.000	19.914.968	16.500.000
2	GEDİK	30/04/2012	20.000.000	5.148.000	5.882.568	7104.240
3	GÖZDE	28/07/2011	1.000.000.000	134.473.492	372.441.403	611.854.389
4	İŞ	31/10/2000	250.000.000	57.960.000	188.229.091	148.377.600
5	RHEA	18/04/1996	360.000.000	41.550.000	77.105.766	68.557.500
	TOPLAM		1.830.000.000	261.131.492	663.573.796	852.393.729

Kaynak: SPK, TSPAKB

4.5. Portföy Yönetim Şirketleri

2012 yıl sonu itibarıyla Türk sermaye piyasasında faaliyet gösteren 35 adet portföy yönetim şirketi bulunmaktadır. Bu şirketlerin yönettiği portföy büyüklüğü 2012 yılında, bir önceki yıla göre %17,6 oranında artarak 47.927 milyon TL’den 56.368

milyon TL’ye yükselmiştir. Yönetilen portföyün %3’ü bireysel bazda, %88’i kurumsal bazda ve %9’u ise tüzel kişi bazında yönetilmektedir (Tablo 4.17.).

Tablo 4.17. Portföy Yönetim Şirketlerinin Mevcut Durumu

Portföy Yönetim Şirketleri	Sözleşme Sayıları (Adet)				Yönetilen Portföy Büyüklüğü (Milyon ₺)			
	Bireysel	Kurumsal	Tüzel Kişi	Toplam	Bireysel	Kurumsal	Tüzel Kişi	Toplam
1 AK	22	68	17	107	208,9	7,9	1.727,3	9.875,8
2 ALKHAİR	0	3	1	4	0	4,7	2,8	7,6
3 ARMA	18	1	1	20	7,0	5,9	0	13,0
4 ASHMORE	2	8	0	10	4,9	270,7	0	275,5
5 ATA	0	10	0	10	0	203,9	0	203,9
6 BOSPHORUS CAPITAL	36	10	5	51	44,7	179,3	42,5	266,6
7 DENİZ	1	30	0	31	0,1	1.093,9	0	1.094,1
8 ECZACIBAŞI	0	12	0	12	0	149,9	0	149,9
9 EFG İSTANBUL	0	0	0	0	0	0	0	0
10 EGELİ & CO	8	2	3	13	8,5	61,1	46,8	116,4
11 ERGO	149	16	100	265	13,4	187,1	357,5	558,1
12 EURO	0	3	0	3	0	63,2	0	63,2
13 FİNANS	52	34	4	90	78,3	1.044,7	22,6	1.145,7
14 FOKUS	4	0	1	5	43	0	24,9	29,2
15 FORTİS	0	0	0	0	0	0	0	0
16 GARANTİ	17	50	18	85	105,7	7.996,0	341,4	8.443,2
17 GEDİK	0	9	0	9	0	31,0	0	31,0
18 GLOBAL	44	9	3	56	11,4	39,8	4,4	55,6
19 HALK	3	17	6	26	4,1	983,3	109,2	1.096,6
20 HSBC	0	43	0	43	0	3.265,4	0	3.265,4
21 ING	26	23	4	53	9,9	1.428,9	41,3	1.480,2
22 İSTANBUL	40	2	5	47	33,4	89,6	8,8	131,9
23 İŞ	15	52	24	91	83,5	10.669,2	1.382,9	12.135,7
24 LIBERA	21	4	2	27	17,4	29,0	0,5	46,9
25 LOGOS	10	2	1	13	51,4	62,6	0,7	114,8
26 NOTUS	25	1	3	29	18,2	58,1	11,4	87,8
27 PERFORM	12	1	0	13	67,1	2,7	0	69,8
28 POLSAN	1	5	4	10	0,1	39,2	121,0	160,4
29 RHEA	11	3	2	16	7,2	64,8	305,5	377,6
30 SARDES	8	1	0	9	1,4	1,8	0	3,3
31 STANDARD ÜNLÜ	0	2	0	2	0	7,0	0	7,0
32 TEB	474	38	9	521	178,5	2.301,7	133,4	2.613,7
33 VAKIF	0	13	0	13	0	1.271,4	0	1.271,4
34 YAPI KREDİ	338	56	20	414	483,6	8.768,9	392,9	9.645,4
35 ZİRAAT	0	19	1	20	0	1.505,2	25,0	1.530,2
Toplam (TL)	1.337	547	234	2.118	1.443,8	49.821,0	5.103,8	56.368,6
(ABD Doları)					812,7	28.046,0	2.873,1	31.731,9

Kaynak: SPK

4.6. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş. (VOB), Kurulumuzun 17.08.2001 tarih ve 3/1101 sayılı Kararına istinaden, 2499 sayılı SPKn'nin 40'ıncı maddesine göre, İlgili Devlet Bakanlığı'nın önerisi üzerine, 19.10.2001 tarih ve 24558 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2001/3025 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Anonim şirket şeklinde yapılandırılan Borsa 04.07.2002 tarihinde

Ticaret Siciline tescil edilerek tüzel kişilik kazanmıştır.

Kurulumuzca VOB'a 05.03.2004 tarihinde faaliyet izni verilmiş olup, işlemlere 04.02.2005 tarihinde başlanmıştır.

Gelinen son aşamada, 6.12.2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu VOB'la ilgili olarak önemli bir yapısal değişikliğin

önünü açmıştır. Borsaların tek bir çatı altında toplanması iradesi ile hazırlanan 6362 sayılı SPKn'nun 138 inci maddesi uyarınca VOB'un Borsa İstanbul ile birleşmesi mümkün hale gelmiştir.

Borsada mevcut durum itibarıyla hisse senedi, faiz, döviz ve emtia olmak üzere 4 ayrı piyasa bulunmakta olup, döviz piyasasında nakit esaslı TL/dolar, TL/euro, Euro/dolar ve fiziki teslim esaslı TL/dolar ve TL/euro paritelerine, hisse senedi piyasasında, İMKB 100, İMKB 30 endekslerine ve İMKB 30-İMKB 100 Endeks farkına, faiz piyasasında gösterge DİBS'e ve emtia piyasasında ise Ege Pamuk, Kırmızı Buğday, Altın, dolar/Ons ve fiziki teslimatlı canlı hayvana dayalı vadeli işlem sözleşmeleri işlem görmektedir. Diğer yandan Borsa İstanbul ile birleşme

sonrası bu sözleşmelerden bazılarının Borsa İstanbul'da işlem görmesi söz konusu olabilecektir.

Mevcut durumda 09:15 ile 17:45 arasında tek bir seans düzenlenmektedir. VOB'da yapılan işlemlerin takası Takasbank tarafından gerçekleştirilmektedir.

Faaliyete başladığı 2005 yılında VOB'da 3 milyar TL'lik işlem hacmi gerçekleşmiş olup, işlem hacmi ve açık pozisyon sayısı dayanak varlık bazında incelendiğinde ağırlığı dövizle dayalı sözleşmelerin oluşturduğu görülmektedir. 2005 sonrası dönemde, 2012 yılı da dâhil olmak üzere işlem hacmi içerisinde endeks sözleşmeleri ağırlık kazanmıştır (Tablo 4.18.).

Tablo 4.18. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Hacim Bilgileri (2012)

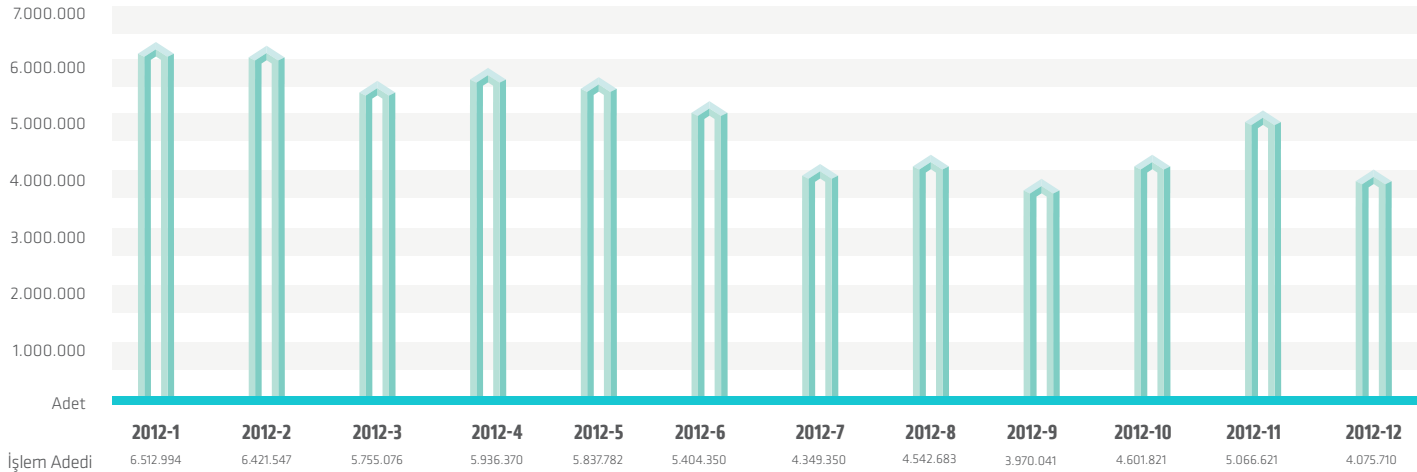
Sözleşme	Miktar (Adet)	Hacim (₺)	Açık Pozisyon
Endeks	48.765.770	376.105.198.915	189.179
Faiz	20	174.290	-
Döviz	12.311.601	23.291.246.679	77.463
Emtia (Altın Dahil)	1.396.145	4.523.519.849	7.899
Enerji	928	12.598.742	15
Genel Toplam	62.474.464	403.932.738.475	274.556

Pozisyon kapamalar dahil edilmiştir.
Kaynak: VOB

2012 yılında işlem miktarı 62.474.464 adet, işlem hacmi ise 403,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamlar 2011 yılıyla karşılaştırıldığında işlem miktarı için %16 ve işlem hacmi için %8 oranında azalışı ifade etmektedir. İşlem miktarı yıl içinde

dalgalanmalar göstermiştir. Ocak ayında 6.512.994 adet olan işlem miktarı yıl içinde azalarak Eylül ayında 3.970.041 adede kadar gerilemiş, Aralık ayında 4.075.710 adet işlem ile 2012 yılı kapatılmıştır (Grafik 4.15.).

Grafik 4.15. VOB İşlem Miktarı

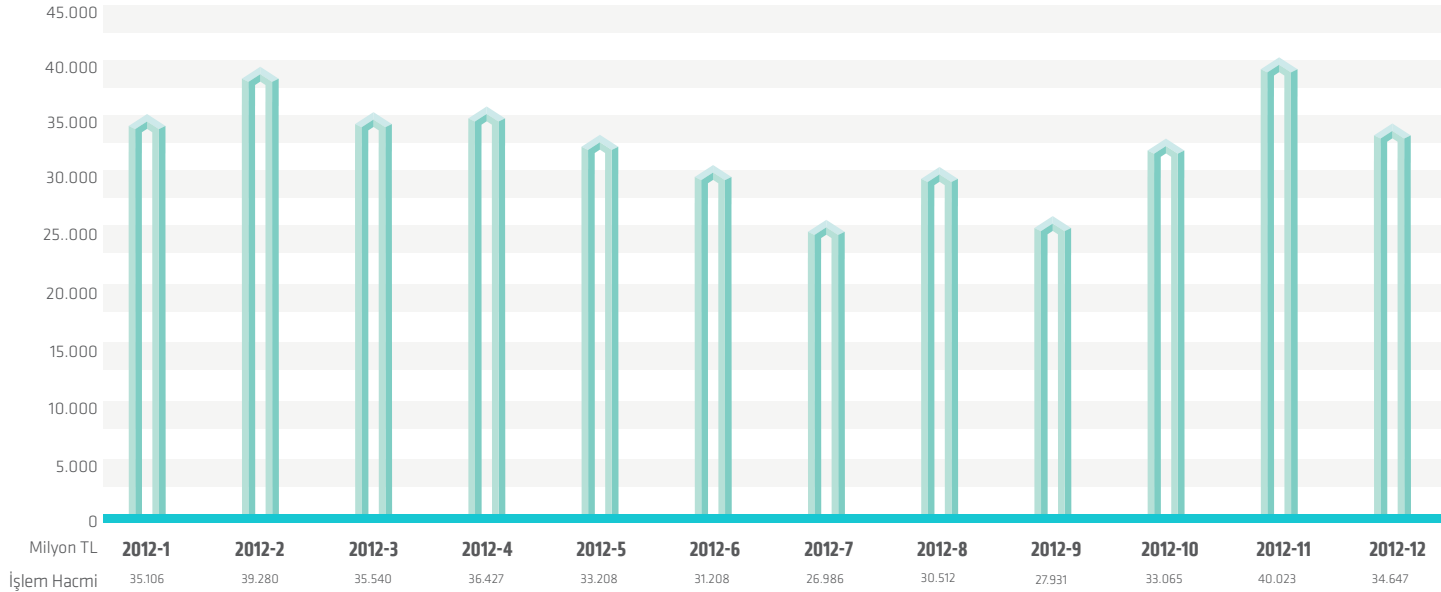

Kaynak: VOB

İşlem hacminde de 2012 yılı içinde dalgalı bir seyir görülmektedir. Ocak ayında 35.106 milyon TL olarak gerçekleşen aylık işlem hacmi, Kasım ayında 40.023 milyon TL'ye kadar yükselmiş,

ancak yıl sonunda ise 34.647 milyon TL olarak gerçekleşmiştir (Grafik 4.16).

Grafik 4.16. VOB İşlem Hacmi

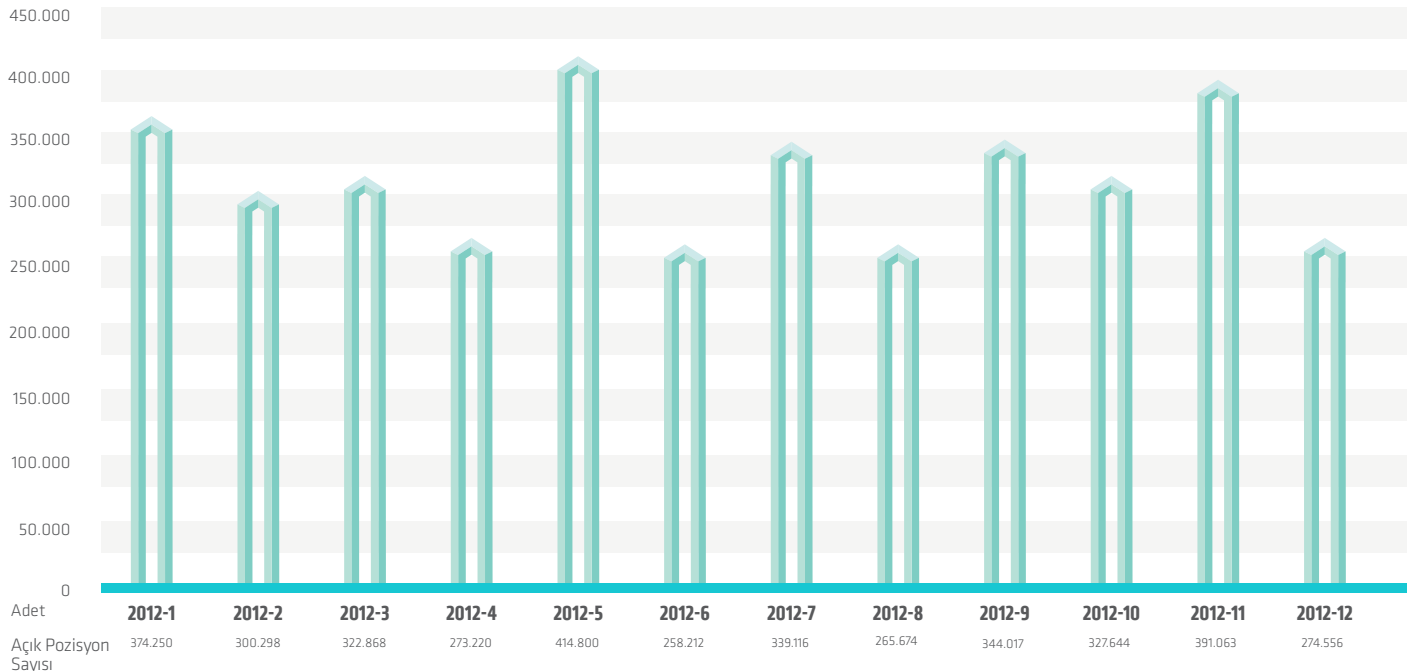

Kaynak: VOB

Ay sonları itibarıyla açık pozisyon sayısının gelişimine bakıldığında, Ocak ayı sonunda 374.250 olan açık pozisyon sayısı, Mayıs ayında 414.800 ile yılın en yüksek seviyesine ulaştıktan

sonra Aralık ayı sonunda 274.556 seviyesine gerilemiştir (Grafik 4.17).

Grafik 4.17. Açık Pozisyon Sayısının Gelişimi

Kaynak: VOB

4.7. Merkezi Kayıt Kuruluşu ve Yatırımcıları Koruma Fonu

Mülga 2499 sayılı SPKn'nun 10/A maddesinde sermaye piyasası araçları ve bunlara ilişkin hakların özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) tarafından kayden izlenmesi hükme bağlanmıştır. Aynı madde uyarınca hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından 21.06.2001 tarihinde yayımlanan "Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik" (MKK Yönetmeliği) uyarınca MKK, Kurulumuz tarafından hazırlanan ana sözleşmesinin 26.09.2001 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanması ile bir anonim ortaklık olarak kurulmuştur.

Mülga 2499 sayılı SPKn ve ilgili mevzuat çerçevesinde MKK genel olarak; ihraççılar, aracı kuruluşlar ve hak sahipleri itibarıyla kaydı tutulan sermaye piyasası araçları ve bunlara ilişkin hakları kayden izlemek, üye grupları itibarıyla tutulan kayıtların birbiriyle tutarlılığını kontrol etmek ve Yatırımcıları Koruma Fonu'nu idare ve temsil etmek ile görevli ve yetkili kılınmıştır. Diğer yandan 6362 sayılı SPKn, MKK'nın görev ve yetkilerinde bir takım değişiklikler getirmiştir. 6362 sayılı SPKn göre, MKK'nın görev ve yetkileri arasında sermaye piyasası araçlarının kaydedilmesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek, kaydedilen bu araçları ve bunlara bağlı hakları, elektronik ortamda, üyeler ve hak sahipleri itibarıyla kayden izlemek, bu araçların merkezî saklamasını yapmak ve bunların yanısıra kurumsal yönetim ilkelerine şirketlerin uyumunu sağlamaya yönelik elektronik bir platform oluşturmak, elektronik bir veri bankası oluşturmak ve lisanslı depolar tarafından düzenlenen ürün senetlerinin kaydedilmesine ilişkin işlemleri yürütmek sayılırken Yatırımcıları Koruma Fonu'nun temsil ve idaresi MKK'nın görevleri arasından çıkarılmıştır.

Mülga 2499 sayılı SPKn'nun 46/A maddesi ile, haklarında tedrici tasfiye veya iflas kararı verilen aracı kurumların ve Bankalar Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulu Kararıyla faaliyetleri durdurulan SPKn'nun 50nci maddesi (a) bendi hükmü kapsamındaki bankaların, yaptıkları sermaye piyasası faaliyetleri ve işlemleri nedeniyle müşterilerine karşı hisse senedi işlemlerinden doğan nakit ödeme ve hisse senedi teslim yükümlülüklerini ve mülga 2499 sayılı SPKn'nun 46/B

maddesinde düzenlenen görevleri SPKn'de öngörülen esaslara göre yerine getirmek ve tasfiye giderlerini karşılamak amacıyla kurulmuş olan Yatırımcıları Koruma Fonu (Fon) ise, Kanun'un Fon'un temsil ve idaresi ile görevlendirdiği Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'nin 21.10.2001 tarihinde kurulması ile faaliyete geçmiştir.

Diğer yandan 6362 sayılı SPKn, Fon ve yatırımcı tazmini ile ilgili önemli değişiklikler getirmektedir. Buna göre, Kurul tarafından yatırım kuruluşlarının sermaye piyasası faaliyetinden kaynaklanan nakit ödeme veya sermaye piyasası araçları teslim yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya kısa sürede yerine getiremeyeceğinin tespit edilmesi hâlinde yatırımcıları tazmin kararı alınacağı düzenlenmiş, yatırımcıların tazmini amacıyla kamu tüzel kişiliği haiz bir Yatırımcı Tazmin Merkezi (YTM) kurulmuş ve Yatırımcıları Koruma Fonu YTM'ye devredilmiştir. Ayrıca, tazminin kapsamı, tüm sermaye piyasası araçları ve bunlara bağlı nakdi de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Yatırımcıları Koruma Fonu'nun 31.12.2012 tarihi itibarıyla toplam değeri 249.315.886 TL'ye ulaşmıştır. Fonun kaynakları, aracı kuruluşların yatırdıkları yıllık ödentiler, Kurul, TSPAKB ve İMKB tarafından verilen idari para cezalarının yarısı, tutarı Kurul tarafından belirlenen geçici ödentiler ve Fon varlığının getirisinden oluşmaktadır. 6362 sayılı SPKn ise, yatırım kuruluşlarının YTM'ye katılımını zorunlu tutarak YTM'ye katılımlarına ilişkin usul ve esasların Kurulca çıkarılacak bir yönetmelikle belirleneceğini düzenlemiştir. Yatırımcıları Koruma Fonu kapsamında, 2012 yılı için haklarında tedrici tasfiye veya iflas kararı verilen aracı kuruluşların yatırımcılarının hisse senedi ve hisse senedinden doğan nakit alacakları için Kanun ile belirlenen ve her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılan limit dâhilinde yatırımcı başına ödenecek tutar 70.237 TL'dir.

MKK'nın görevli ve yetkili olduğu kaydedilme işlemlerinde süreç, Nisan 2005'de yatırım fonları ile başlamış olup, 28.11.2005 tarihinde Borsa'da işlem gören pay senetlerinin topluca kaydedilmesi ile devam etmiştir. Bu aşamadan sonra yeni sermaye piyasası aracı ihraçları tamamen kaydi

olarak yapılır hale gelmiştir. MKK, mevcut durum itibarıyla pay senetleri, yatırım fonları, özel sektör borçlanma araçları, borsa yatırım fonları ve varantlar için merkezi saklama kuruluşu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. MKK bünyesinde 2012 yılı sonu itibarıyla 791.306 milyon TL piyasa değerinde, 1.045.807

milyon TL nominal değerli menkul kıymet tutulmakta olup, 4.344.581 adedi bakiyeli olmak üzere toplam 40.151.055 adet açık hesap bulunmaktadır (Rakamlar halka kapalı kısımları da içermektedir).

4.8. İstanbul Altın Borsası

Mülga 2499 sayılı SPKn uyarınca kurulan İstanbul Altın Borsası (İAB), 26.07.1995 tarihinde faaliyete geçmiş olup, bünyesinde Kıymetli Madenler Piyasası ile Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası bulunmaktadır.

6362 sayılı SPKn ile İAB'nin Borsa İstanbul ile birleşmesi öngörülmüş olup, İAB'nin tüzel kişiliğinin Borsa İstanbul'un esas sözleşmesinin tescili ile son bulacağı düzenlenmiştir.

İAB'de 2012 yılında 17.599 TL/Kg olarak gerçekleşen işlem miktarı, 2011 yılına göre yaklaşık %32,5 oranında azalış gösterirken, dolar/Ons işlemlerinde de yaklaşık %45,4'lik artış yaşanmıştır. TL/Kg cinsinden işlem hacmi bir önceki yıla göre %32,1 azalışla 1.715 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Dolar/Ons cinsinden gerçekleşen işlem hacmi ise 15.462 milyon ABD doları düzeyinde olup, bir önceki yıla göre %48,3 oranında bir artışı ifade etmektedir.

Tablo 4.19. İstanbul Altın Borsası İşlem Hacmi ve Miktarı

Yıllar	İşlem Miktarı(Kg)			İşlem Hacmi	
	₺/Kg	\$/Ons	Toplam	(Milyon ₺)	(Milyon \$)
2003	77.643	155.016	232.659	1.320	1.782
2004	58.839	221.425	280.264	1.068	2.909
2005	19.907	306.145	326.052	369	4.344
2006	7.875	224.421	232.296	227	4.409
2007	36.131	292.251	328.382	1.015	6.507
2008	4.567	332.462	337.029	165	9.300
2009	5.130	221.464	226.594	257	6.814
2010	4.234	110.470	114.704	254	4.382
2011	26.061	200.696	226.757	2.527	10.429
2012	17.599	291.789	309.388	1.715	15.462

Kaynak: İAB

4.9. İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.

Mali piyasalarımızın önemli kurumlarından biri olan Takasbank, İMKB Pay Piyasası ile Borçlanma Araçları Piyasası, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası ile yatırım fonu ve ortaklıklarının portföy varlıklarına yönelik olarak takas ve/veya saklama hizmetleri vermek üzere kurulan ve mevduat kabul etmeyen bir bankadır. Takasbank tarafından bu hizmetlerin yanı sıra, Takasbank Para Piyasası aracılığıyla aracı kuruluşlara para piyasası hizmeti, Ödünç Pay Senedi Piyasası ile ödünç pay senedi alma ve verme imkanı ve

nakit kredi gibi hizmetler de sunulmaktadır. Ayrıca, Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri kapsamında veri depoculuğu ve teminat saklama hizmetleri verilmektedir. Takasbank tarafından sağlanan hizmetlerden 1664 kuruluş yararlanmaktadır. Aynen saklama kasalarında borsada işlem görmeyen nitelikte toplam 24,8 milyon TL nominal değerde 1,95 milyon adet hisse senedi bulunmaktadır. Takasbank'ın 2012 yılı faaliyetlerine ilişkin bazı bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir (Tablo 4.20.).

Tablo 4.20. Takasbank A.Ş. Özet Verileri (2012)

Hizmet Verilen Kuruluş Sayısı	1.664
Saklama Kasasında Bulunan Hisse Senedi (Misilen-Milyar Nominal ₺)*	31,5
Saklama Kasasında Bulunan Hisse Senedi (Misilen-Adet-Milyon)*	28,6
Saklama Kasasında Bulunan Pay Sayısı (Adet-Milyar)	415,3
Yatırım Fonu/Ortaklıkları Portföy Tutarı (Milyar ₺)	31,3
Emeklilik Fonları Portföy Tutarı (Milyar ₺)	20,3
Yatırım Fonu Katılma Belgesi (Adet- Milyon)	8,8
Saklama Kasasında Bulunan Hisse Senedi (Aynen- Nominal Milyar ₺)	0,3
Saklama Kasasında Bulunan Hisse Senedi (Aynen-Adet-Milyon)	2,0
Takas/Saklama Sisteminden Yararlanan Kuruluş Sayısı	
- Aracı Kurum	93
- Banka	57
- Yatırım Fonu/Ortaklığı	592
- Emeklilik Fonu	176
- Portföy Yönetim Şirketi	40
Menkul Kıymet Takası (Milyar ₺)	148,16
Nakit Takası (Milyar ₺)	44,4
Borçlanma Araçları Takası (Milyar ₺)	3.756,8
Nakit Takası (Milyar ₺)	1.021,1
Kupon Ödemesi (Milyar ₺)	2,4
İtfa Ödemesi (Milyar ₺)	21,6
Elektronik Fon Transferi (EFT)	
- Gelen (Milyar ₺)	1.963
- Giden (Milyar ₺)	1.935
Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası	
- 31/12/2012 Toplam İşlem Teminatı Değeri (Milyon ₺)	5,6
- 31/12/2012 Toplam Garanti Fonu Teminatı Değeri (Milyon ₺)	14,4
- 2012 Yılı İşlem Hacmi Tutarı (Milyon ₺)	7,4
- 2012 Yılı Kar/Zarar Tutarı (Bin ₺)	672,2
Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası	
- 31/12/2012 Toplam İşlem Teminatı Değeri (Milyar ₺)	1,3
- 31/12/2012 Toplam Garanti Fonu Teminatı Değeri (Milyon ₺)	107,4
- 2012 Yılı İşlem Hacmi Tutarı (Milyar ₺)	403,9
- 2012 Yılı Kar/Zarar Tutarı (Milyar ₺)	4,0
Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Piyasası	
- 31/12/2012 Toplam İşlem Teminatı Değeri (Milyon \$)	78,1
- 2012 Yılı İşlem Hacmi Tutarı (Trilyon \$)	1,3
- 2012 Yılı Kar/Zarar Tutarı (Milyon ₺)	140,4
Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası 2012 Yılı İşlem Hacmi (Milyon ₺)	2.937,4
Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası 2012 Yılı İşlem Adedi (Adet)	606.296.480
Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası Günlük Ort. İşlem Hacmi (Milyon ₺)	11,6
Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası Günlük Ort. İşlem Hacmi (Adet)	2.396.429
Takasbank Para Piyasası Günlük Ort. İşlem. Hacmi (Milyon ₺)	714,5
Takasbank Para Piyasası İşlem Hacmi (Milyar ₺)	180,8

(*) Karşılıklı MKK nezdinde kayden izlenen fiziki kıymetler.

(**) Takasbank nezdinde saklanan İMKB'de işlem gören pay bakiyeleri ve saklama hesapları 28/11/2005 tarihinde MKK'ya devredildiğinden söz konusu tarihten itibaren hisse senedi saklama hesapları MKK nezdinde takip edilmektedir.

Kaynak: Takasbank A.Ş.

4.10. Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), mülga 2499 sayılı SPKn'nun 40/B ve 40/C maddelerine dayanılarak, aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz öz düzenleyici bir meslek kuruluşu olarak kurulmuştur. TSPAKB Statüsü 11.02.2001 tarih ve 24315 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6362 sayılı SPKn ile yapılan değişiklikle "Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği" "Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği" olarak yeniden yapılandırılmış ve sermaye piyasa-

larımızda faaliyet gösteren özellikle yatırım şirketleri ve kolektif yatırım şirketleri olmak üzere Kurulca uygun görülen diğer sermaye piyasası kurumlarının da üye olacağı bir meslek örgütü haline getirilmiştir.

Birliğin amacı; sermaye piyasasının ve aracılık faaliyetlerinin gelişmesini, Birlik üyelerinin dayanışma ve sermaye piyasasının gerektirdiği özen ve disiplin içerisinde çalışmalarını, üyelerin iktisadi menfaatlerinin korunmasını, haksız rekabetin önlenmesini, mesleki konularda üyelerin aydınlatılmasını sağlamak üzere SPKn ve Birlik Statüsü ile verilen görevleri yerine getirmektir. Birlik, 6362 sayılı SPKn'nun 74'üncü maddesi uyarınca sermaye piyasasının ve aracılık faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere araştırmalar yapmak, Birlik üyelerinin meslek kurallarını oluşturmak, haksız rekabeti önlemek için gerekli tedbirleri almak, Kurulca belirlenen

konularda düzenlemeler yapmak, yürütmek ve denetlemek, Birlik Statüsünde öngörülen disiplin cezalarını vermek, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, mesleki gelişmeleri, idari ve yasal düzenlemeleri izleyerek bu konuda üyeleri aydınlatmak ve tahkim yoluyla uyuşmazlık çözümü için gerekli altyapıyı kurmak ile görevli ve yetkili kılınmıştır.

Öz düzenleyici bir kurum olarak Birlik, Statüsü gereğince üyelere, yatırımcılara ve diğer sosyal paydaşlara yönelik araştırma, eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerine 2012 yılı içinde de geniş yer vermiş, aracı kuruluş çalışanlarının lisanslama sınavlarına hazırlanmalarına katkıda bulunmak amacıyla eğitim faaliyetlerinde bulunmuştur. Bunların yanında Birlik, Kurulun düzenleme faaliyetlerini yürüttüğü pek çok konuda aracı kuruluşların görüş ve önerilerinin Kurula iletilmesini sağlamıştır.

4.11. Aracı Kuruluşlar

Türkiye'de, 2012 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasasında faaliyet gösteren, 9 adedi faaliyetleri geçici olarak durdurulmuş, 100 aracı kurum ve 41 banka olmak üzere toplam 141 aracı kuruluş bulunmaktadır.

2012 yılı içerisinde geçici kapalı aracı kurumlardan 1 adedinin

yetki belgesi iptal edilmiş olup, 2012 yıl sonu itibarıyla 9 adet aracı kurumun geçici kapalılık durumu devam etmektedir. 2012 yıl sonu itibarıyla, aracı kurumların, yatırım bankalarının ve ticari bankaların, Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirebildikleri faaliyetlere ilişkin yetki ve izin belgeleriyle ilgili bilgiler aşağıda verilmektedir (Tablo 4.21.).

Tablo 4.21. Aracı Kuruluşların Faaliyet Belgeleri

Belgenin Türü	Aracı Kurumlar	Yatırım Bankaları	Ticari Bankalar
Alım Satım Aracılığı Yetki Belgesi	100	11 (borsa dışında)	30 (borsa dışında)
Halka Arza Aracılık Yetki Belgesi	59	5	-
Portföy Yöneticiliği Yetki Belgesi	52	5	-
Yatırım Danışmanlığı Yetki Belgesi	57	1	-
Repo-Ters Repo İşlemleri Yetki Belgesi	53	11	28
Kredili Menkul Kıymet, Açığa Satış ve Menkul Kıymetlerin Ödünç Alma ve Verme İşlemleri İzin Belg.	97	-	-
Türev Araçların Alım Satımına Aracılık Yetki Belgesi (VOB)	86	3	17
Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Yetki Belgesi	24	-	-

Kaynak: SPK

Aracı kurumlar, ülke çapında merkez dışı örgütleri vasıtasıyla faaliyet göstermekte olup, 2012 yıl sonu itibarıyla 164 adet şube, 76 adet irtibat bürosu ve bankalarla

tesis ettikleri 36 adet acentede hizmet vermektedirler. İkincil piyasa işlemlerinin (borsa dışı işlemler de dahil) aracı kuruluşlar bazında dağılımı aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 4.22. İkinci El Piyasa İşlemlerinin Aracı Kuruluşlar Bazında Dağılımı

	2010		2011		2012	
	Milyar ₺	Milyar \$	Milyar ₺	Milyar \$	Milyar ₺	Milyar \$
Pay Senedi						
-Aracı Kurum	635	425	694	423	559	314
Tahvil/Bono (Repo dahil)						
-Aracı Kurum	1.123	722	1.116	617	1.455	819
-Banka	5.486	3.527	6.943	3.676	13.601	7.651
Toplam İşlem Hacmi	7.244	4.674	8.753	4.716	15.615	8.784

Not: İşlemler çift taraflı hesaplanmıştır. Piyasa ve tescil toplamıdır.

Kaynak: TSPAKB

V. Sermaye Piyasası Kurulu 2012 Yılı Faaliyetleri

Türkiye’de sermaye piyasaları ile ilgili gelişmeler Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanmakla birlikte, sağlıklı ve düzenli işleyen bir yapı ancak 1980’lerden itibaren kurulabilmiştir.

1981 yılında çıkarılan Kanunla kurulan SPK, sermaye piyasalarının düzenlenmesi, denetlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla yeni araçlar, kurumlar oluşturmuştur. İlk dönem birincil piyasaların düzenlenmesi amacıyla çalışmalar yapılırken, bir yandan da ikincil piyasaların oluşturulması çalışmalarına hız verilmiş ve “Kambiyo, Esham ve Tahvilat Borsası” 1985 yılının sonunda İMKB olarak yeniden açılmıştır.

1980’li yılların başlarındaki düzenlemelerle Türkiye’de sermaye piyasaları hızlı bir gelişim sürecine girmiş ve gerek birincil gerekse ikincil piyasalarla ilgili göstergelerde önemli iyileşmeler yaşanmıştır.

Son yıllarda sermaye piyasası yatırımcıları ve ihraççılar ile diğer örgüt ve kamu kurumlarıyla diyaloga büyük önem verilmiştir. Bu bağlamda, şikayet, eleştiri ve önerilerin alınmasını ve değerlendirilmesini sağlayacak bir sistem kurulmuş ve bu sistemden kanun ve tebliğ hazırlıklarında büyük ölçüde yararlanılmıştır. Özellikle İMKB, İAB, TSPAKB, Aracı Kurum Yöneticileri Derneği ile yakın bir işbirliği ve koordinasyon içinde çalışılmış ve diğer kuruluşların çalışmalarına destek verilmiştir. Ayrıca yatırımcılar ve sermaye piyasası çalışanlarının, istedikleri anda şikayetlerini ve bilgilendirme isteklerini internet üzerinden gerçekleştirmelerine olanak sağlayan uygulama devam ettirilmiştir. Bu sayede gelen şikayet ve bilgilendirme istekleri daha hızlı bir şekilde değerlendirilebilmektedir.

2012 yılı içinde Kurul Karar Organı 43 kez toplanarak faaliyet alanları ile ilgili çeşitli konularda 1.355 adet karar almıştır.

5.1. Düzenleme

SPK’nın temel fonksiyonlarından birisi düzenlemedir. Kurul, Kanunla kendisine verilen yetki çerçevesinde 2012 yılında sermaye piyasası kurumlarına, araçlarına, piyasaya ve yatırımcıları korumaya yönelik pek çok düzenleme yapmıştır. Bu düzenlemeler ana başlıklar itibarıyla sınıflandırılarak aşağıda özetlenmiştir

5.1.1. Kanunlar

2499 sayılı SPKn yürürlükten kaldırılarak 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu yürürlüğe girmiştir (06.12.2012 tarih ve 28513 sayılı Resmi Gazete).

5.1.2. Yönetmelikler

■ İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile işlemlerin açık, düzenli ve dürüst bir şekilde gerçekleşmesine aykırı olarak emir veren veya işlem yapan yatırımcıların belirli sürelerle işlem yapmalarının önüne geçilmesine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir (28.02.2012 tarih ve 28218 sayılı Resmi Gazete).

■ İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP) Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile GİP listesinde bulunan şirketlere sermaye artırımını nedeniyle ihraç edilecek paylarının GİP listesine kabulünü kolaylaştırıcı düzenlemeler getirilmiştir (28.02.2012 tarih ve 28218 sayılı Resmi Gazete).

■ Menkul Kıymet Borsalarının Kuruluş ve Organlarına İlişkin Yönetmelik ile borsaların organları, teşkilatı ve bunların yetki ve sorumluluklarının sınırlarına ilişkin olarak aksayan yönlerinin giderilmesi, uluslararası alanda rekabet güçlerinin artırılması, hızlı, etkin, etkili ve esnek yapıda çalışmalarını sağlamak üzere gerekli olan hukuki altyapının oluşturulması hedeflenmiştir (26.04.2012 tarih ve 28275 sayılı Resmi Gazete).

■ Menkul Kıymet Borsalarında Üyeliğe ve Kotasyona İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile borsa faaliyetlerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini temin etmek üzere düzenleme yapılmıştır (26.04.2012 tarih ve 28275 sayılı Resmi Gazete).

■ Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile kaldırılacak alım satım işlemlerinin mevcut durumda işlemekte olan tezgahüstü piyasanın yanı sıra, VOB bünyesinde oluşturulacak bir platformda da işlem görmesine imkân sağlanması amacıyla düzenleme yapılmıştır (07.09.2012 tarih ve 28404 sayılı Resmi Gazete).

■ Menkul Kıymetler Borsası Kotasyon Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile sermaye artırımını, sermaye azaltımını ve uluslararası sermaye piyasalarında tahvil ihracında kotasyon esaslarına ilişkin faaliyetlerin daha hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini temin edecek düzenlemeler getirilmiştir (21.09.2012 tarih ve 28418 sayılı Resmi Gazete).

■ İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Yönetmeliği ile İMKB bünyesinde kuruluş çalışmaları yapılan Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasının işlem, üyelik ve takas esasları düzenlenmiştir (17.11.2012 tarih ve 28470 sayılı Resmi Gazete).

■ İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Üyelik ve Üyelik Esaslarına İlişkin Yönetmelik ile uluslararası sermaye piyasalarındaki gelişmelere uyum sağlanmasına, uygulamada rastlanan sorunlara çözüm üretilmesine, İMKB'nin ve sermaye piyasalarımızın gelişmesine imkan verecek düzenlemeler getirilmiştir (08.12.2012 tarih ve 28491 sayılı Resmi Gazete).

5.1.3.Kurul Tebliğleri

■ Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:VI, No:32) ile gayrimenkul yatırım ortaklıklarının ilişkili taraflarından alacakları danışmanlık hizmetine, lider sermayedarın sahip olması gereken asgari sermaye oranına, kira gelirlerine dayalı varlık teminatlı menkul kıymet ihracına ve bağımsız yönetim kurulu üyelerine ilişkin düzenleme yapılmıştır (31.01.2012 tarih ve 28190 sayılı Resmi Gazete).

■ Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:IV, No:57) ile Seri: IV, No: 56 sayılı Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de belirtilen bağımsızlık kriterini bağımsız üyelerin en az yarısının sağlaması yeterli görülmüş, bağımsız yönetim kurulu üyelerinin sayı ve nitelikleri ile seçilme sürecine ilişkin esaslar belirlenmiştir (11.02.2012 tarih ve 28201 sayılı Resmi Gazete).

■ Payları Serbest İşlem Platformu'nda İşlem Görecek Halka Açık Anonim Ortaklıklara İlişkin Esaslar Tebliği (Seri:IV, No:58) ile Kurulumuzun 03.06.2011 tarih ve 17/519 sayılı Kararı ile 25.11.2011 tarih ve 39/1066 sayılı Kararı çerçevesinde pay senetleri Kurulumuz kaydında olan ancak İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmeyen halka açık anonim ortaklıklardan Kurulca paylarının Serbest İşlem Platformu'nda işlem görmesine karar verilen ortaklıkların sermaye piyasası mevzuatına ilişkin yükümlülük ve muafiyet esasları düzenlenmiştir (11.02.2012 tarih ve 28201 sayılı Resmi Gazete).

■ Kayıtlı Sermaye Sistemine İlişkin Esaslar Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:IV, No:59) ile kayıtlı sermaye sistemine geçecek şirketler için belirlenen asgari başlangıç sermaye tutarı 100.000 TL olarak belirlenmiş, finans piyasasında faaliyet gösteren şirketler için belirlenen asgari 25.000.000 TL'lik başlangıç sermaye tutarına sahip olma şartı yürürlükten

kaldırılmıştır (29.02.2012 tarih ve 28219 sayılı Resmi Gazete).

■ Portföy Yönetim Şirketleri Tarafından Yatırılan Teminatların Kullanım Esasları Tebliği (Seri:V, No:130) ile portföy yönetim şirketlerinin sermaye piyasası faaliyetleri nedeniyle Kurulumuz adına yatırdıkları teminatların şekli, miktarı, kullanımı, yatırılacağı yer ve zaman düzenlenmiştir. Ayrıca, faaliyetleri kendi istekleri doğrultusunda veya Kurulca durdurulan portföy yönetim şirketlerinin teminatlarının serbest bırakılmasına ilişkin esaslar hükme bağlanmıştır (13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazete).

■ Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:VII, No:43) ile garantili ve koruma amaçlı alt fonların portföylerine yoğunlaşma sınırı olmaksızın özel sektör borçlanma araçları alabilecekleri hükme bağlanmış, fon hizmet biriminin sözleşme ile hizmet alınan kuruluş nezdinde oluşturulmasına imkan tanınmış ve fon kurucusunun da fonun faaliyetlerinin fon içtüzük ve izahnamesinde yer alan esaslara uygun olarak yürütülmesinden sorumlu olacağı hükme bağlanmıştır. Diğer taraftan yabancı menkul kıymet fonlarının yurtdışında repo-ters repo sözleşmelerine taraf olabilmeye imkan tanınmış ve koruma amaçlı ve garantili alt fon portföylerine alınan opsiyon sözleşmelerine ilişkin imzaların en geç bir ay içinde tamamlanması ve opsiyon sözleşmesinin imza tarihinden itibaren en az 5 yıl süre ile kurucu veya yönetici nezdinde saklanması hükme bağlanmıştır (21.03.2012 tarih ve 28240 sayılı Resmi Gazete).

■ Menkul Kıymetlerin Geri Alma veya Satma Taahhüdü ile Alım Satımı Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:V, No:131) ile repo işlemlerine konu olabilecek sermaye piyasası aracı türleri genişletilmiş ve hisse senetlerinin de repo işlemlerine konu olabilmeye imkan tanınmıştır (12.05.2012 tarih ve 28290 sayılı Resmi Gazete).

■ Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:VI, No:33) ile gayrimenkul yatırım ortaklıklarının portföylerine alınacak üst haklarının ayrı bir sayfaya ortaklık lehine daimi ve müstakil bir hak olarak kaydolunması şartı kaldırılmıştır. Bu sayede tapuya tescil edilmek ve devrinde kısıtlama olmamak kaydıyla 30 yıldan kısa süreli üst haklarının da portföye alınabilmesine olanak sağlanmıştır (12.05.2012 tarih ve 28290 sayılı Resmi Gazete).

■ Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:IV, No:60) ile bağımsız yönetim kurulu üyeleri için aday gösterilme tarihi itibarıyla kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmama kriteri kaldırılmıştır. Ayrıca, ana faaliyet

konusu kamu hizmeti vermek üzere kamu kurum ve kuruluşları tarafından süreli veya süresiz olarak verilmiş bir lisansın veya bir imtiyazın kullanılması olan veya kamu kurum ve kuruluşlarının imtiyazlı pay sahibi olduğu Borsa şirketlerinin bağımsız yönetim kurulu üyeleri için aranan kriterler revize edilmiştir (26.06.2012 tarih ve 28335 sayılı Resmi Gazete).

■ Varlık Finansmanı Fonlarına ve Varlığa Dayalı Menkul Kıymetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: III, No: 47) ile motorlu kara taşıtları kredilerinin fon portföyüne alınması halinde, taşıt rehninin kurucu adına trafik siciline tescil ettirilmesinin zorunlu olduğu ve bu rehnin fon hesabına yapılmış sayılacağı hükmü getirilmiştir (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete).

■ Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:IV, No:61) ile Kurul'un, zorunlu kurumsal yönetim ilkelerine aykırı durumlarda gerekirse ihtiyati tedbir kararı ile birlikte mevzuata aykırılığın tespiti ve işlemlerin iptalini asliye ticaret mahkemelerinden talep edebileceğine ve ilgili esaslara yer verilmiştir (13.09.2012 tarih ve 28410 sayılı Resmi Gazete).

■ Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:VII, No:44) ile yatırım fonu katılma paylarının alım satımının merkezi bir fon dağıtım platformu aracılığıyla gerçekleştirilmesine imkan tanınmış, fon portföyüne alınabilecek varlıklar arasına kira sertifikaları da açık bir şekilde belirtmek suretiyle dahil edilmiştir. Diğer taraftan, koruma amaçlı yatırım fonları ile garantili yatırım fonlarının %10'luk yoğunlaşma sınırına tabi olmaksızın özel sektör tarafından ihraç edilen kira sertifikalarına yatırım yapabileceği ve vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıkların likit fonlar ile kısa vadeli tahvil ve bono fonlarının portföylerine dahil edilemeyeceği hususları hükme bağlanmıştır. Yatırım fonlarının risk yönetim sistemlerine ilişkin hükümler ayrı bir maddede detaylandırılarak düzenlenmiştir. Fon kurulu üyelerinin taşımaları gereken eğitim ve tecrübe şartlarını, üyelerin tamamı yerine çoğunluğunun sağlamanın yeterli olacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Son olarak, fondan karşılanan tüm giderler için bir "fon toplam gider oranı" hesaplanmasına ve bu oran için üst limit belirlenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamda, fonlara uygulanan yönetim ücreti üst sınırı yerine fon türleri bazında uygulanacak azami fon toplam gider oranları (total expense ratio) belirlenmiştir (24.11.2012 tarih ve 28477 sayılı Resmi Gazete).

■ Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile sermaye piyasası araçlarının açığa satış işlemlerinde uygulanan fiyat sınırlamalara ilişkin

ilkeleri belirleme ve uygulamayı yürütme yetkisi ilgili borsaya devredilerek piyasaya esneklik kazandırılması ve likiditenin artırılması hedeflenmiştir (31.12.2012 tarih ve 28514 sayılı Resmi Gazete).

5.1.4.Kurul Kararları

■ Sektörde uygulama birliğini sağlamaya yönelik olarak, emeklilik yatırım fonlarının iç kontrol sistemlerinin etkinliğinin artırılmasına ve iç kontrol faaliyetlerine ilişkin karar (20.01.2012 tarih ve 3/54 sayılı Kurul Kararı).

■ Yabancı menkul kıymetler fonlarının yurt dışı piyasalarda borsa dışı repo/ters repo işlemine taraf olmasına ve fon portföylerine ikraz iştirak senetleri dahil etmelerine ilişkin karar (20.01.2012 tarih ve 3/77 sayılı Kurul Kararı)

■ Kurulumuzun Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de (Seri: IV No: 56 sayılı Tebliğ) yer alan önemli nitelikteki işlemlerin belirlenmesinde kamuya açıklanan son finansal tablolar esas alınarak belirlenen sayısal kriterlerin kullanılmasına, belirlenen bu kriterlerin asgari oranlar olarak esas alınmasına, söz konusu kriterlerden herhangi birini sağlayan işlemlerin önemli nitelikte işlem sayılmasına ve ilgili esaslara ilişkin karar (16.02.2012 tarih ve 5/136 sayılı Kurul Kararı)

■ Menkul kıymet, gayrimenkul ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının kar dağıtım uygulamalarına ilişkin karar (16.03.2012 tarih ve 11/288 sayılı Kurul Kararı).

■ Aracı kurum çalışanlarının, müşterilerinden noter marifetiyle düzenlenmiş vekaletname alarak, müşterilerinin diğer aracı kurumlarda bulunan hesaplarından gerçekleştirmek üzere alım satım emri iletebilecekleri, ancak işlemlerin müşterinin verdiği emirler doğrultusunda gerçekleştirilmesinin zorunlu olduğu, alım satım aracılık çerçeve sözleşmesinde ya da bu sözleşmeye ek olarak imzalanacak bir protokolda vekaleten yürütülecek işlemler hakkında asgari olarak, bu işlemlerin hangi sermaye piyasası araçlarına ilişkin olacağı, miktarının nasıl belirleneceği, hangi aracı kurumlar üzerinden, hangi koşullarda gerçekleştirileceğine ilişkin esaslar ile yetki, uyumsuzluk ve benzeri hususlara yer verilmesinin zorunlu olduğuna ilişkin karar (05.04.2012 tarih ve 11/386 sayılı Kurul Kararı).

■ 2001 yılında Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliğine (TSPAKB) devredilen lisans belgesi verme ve sicil tutma işlemlerine ilişkin yetkilerin, 01.07.2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere TSPAKB'den alınarak Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.'ye verilmesine ilişkin karar (01.06.2012 tarih ve 18/625 sayılı Kurul Kararı).

■ Payları Borsa'da işlem gören şirketler ile halka açılmak üzere Kurulumuza başvuran şirketlerin sermaye artırımlarında, başvuruda bulunan şirketlerin iç kaynaklarının, ilgili mevzuatın izin verdiği ölçüde öncelikle, varsa geçmiş yıllar zararlarının mahsubunda kullanılması ile özkaynakları içinde gayrimenkul satış kazancı ile iştirak satış kazancı bulunan şirketlerin, bu fonları sermayeye ilave etmeden nakit sermaye artırımını yapamayacaklarına ilişkin karar (19.07.2012 tarih ve 2012/29 sayılı Kurul Kararı).

■ İMKB'nin, tek hisse senedine dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin İMKB'de işlem görmesine ilişkin talebinin uygun bulunması ile konuyla ilgili olarak yürürlüğe konulması gerekli görülen mevzuat taslaklarının İMKB tarafından Kurulumuza sunulabileceğine ilişkin karar (29.08.2012 tarih ve 30 sayılı Kurul Kararı).

■ T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından yurt içinde ihraç edilmesi öngörülen kira sertifikalarının Devlet İç Borçlanma Senetleri için belirlenmiş esaslar çerçevesinde Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden, hak sahibi bazında izlenmesine

ilişkin karar (28.09.2012 tarih ve 34/1082 sayılı Kurul Kararı).

■ 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, Kurulun 2009/18 sayılı Haftalık Bülteninde ilan edilen, "Halka Açık Anonim Ortaklıkların Fon Çıkışı Gerektirmeyen Sermaye Azaltımı İşlemlerinde Uyulacak İlke ve Esaslar" duyurusu uyarınca sermaye azaltımı yapacak şirketlerden istenilen bilirkişi raporunun kaldırılarak yerine uzman kuruluş raporu istenilmesine ilişkin karar (22.10.2012 tarih ve 36/1173 sayılı Kurul Kararı).

■ 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Sermaye Şirketlerinin Kolaylaştırılmış Şekilde Birleştirilmesi" başlıklı 155'inci maddesi kapsamında değerlendirilen Seri: I, No: 31 sayılı "Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği"nin 10/A maddesi kapsamındaki birleşme işlemlerinde, birleşme sözleşmesinin taraf ortaklıkların genel kurullarında onaylanmasına gerek olmadığı, birleşmenin tescili için ticaret siciline yapılan başvuru tarihinin birleşme sözleşmesinin onaylanacağı genel kurul toplantı tarihi olarak uygulanacağına ilişkin karar (09.11.2012 tarih ve 38/1217 sayılı Kurul Kararı).

5.2. Devam Eden Düzenleme ve Diğer Çalışmalar

Kurulumuzca başlanmış olup 2012 yıl sonu itibarıyla devam eden düzenleme ve diğer çalışmalar ana başlıklarıyla aşağıda verilmiştir:

■ Sermaye piyasasında finansal raporlamaya ilişkin esasların, TTK ve SPKn hükümleri ile sermaye piyasalarında yaşanan gelişmelere göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Sermaye piyasasında bağımsız denetime ilişkin düzenlemelerin SPKn ve sermaye piyasalarında yaşanan gelişmeler çerçevesinde revize edilmesine yönelik Tebliğ değişikliği çalışması,

■ Sermaye piyasasında değerlendirme faaliyetleri ve bu faaliyetlerde bulunacak değerlendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerin sermaye piyasalarında yaşanan gelişmeler ve güncel ihtiyaçlar çerçevesinde revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Seri:X, No:29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin İlke ve Esaslar Tebliği" kapsamında hazırlanan finansal tablo formatlarının, özellikle kapsamlı gelir tablosuna ilişkin olmak üzere Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) ile Uluslararası Finansal Raporlama

Standartlarındaki değişiklikler ve uygulayıcılardan gelen talepler kapsamında güncellenmesi,

■ Türev araç alım satımına aracılık faaliyetlerine ilişkin düzenlemelerin mevcut piyasa koşullarına uygun olarak yapılandırılması,

■ Aracılık Faaliyetlerine İlişkin Tebliğlerde belge kayıt düzenine ilişkin yer alan düzenlemelerin 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında tasarlanacak yatırım hizmetleri faaliyetlerine uygun olarak güncellenmesi,

■ Saklama kuruluşlarına ilişkin olarak SPKn kapsamında düzenleme çalışmaları yapılması,

■ SPKn'de düzenlemesi yapılan Merkezi Karşı Taraf Sistemine ilişkin alt düzenlemelerin oluşturulması,

■ SPKn kapsamında ikincil düzenleme çalışmaları,

■ İstanbul Finans Merkezi projesi kapsamında faizsiz finansal araçların geliştirilmesi,

■ Yabancı menkul kıymetlerin doğrudan kotasyonu yoluyla işlem görecekları ve yalnızca kurumsal yatırımcıların işlem yapabileceğı bir pazar oluşturulması,

■ “Konut Finansmanı Kanun Tasarısı”na ilişkin ikincil düzenlemelerden olan İpotek Finansmanı Kuruluşları’na ilişkin düzenleme çalışmaları,

■ Girişim sermayesi fonlarının kuruluşuna imkan sağlayacak düzenlemelerin yapılması,

■ Gayrimenkul yatırım fonlarının kuruluşuna imkan tanınması,

■ Değişken sermayeli yatırım ortaklıklarına ilişkin ikincil düzenleme çalışmaları,

■ Sermaye piyasası araçlarının halka arz edilerek veya edilmeksizin satışına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ İzahname ve ihrac belgesi düzenlenmesine ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Halka açık şirketlerin sermaye artırımlarına, sermaye azaltımlarına, oydan yoksun paylara, katılma intifa senetlerine ve pay senetlerinin şekil şartlarına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Halka açık anonim ortaklıkların taraf olduğu birleşme ve bölünme işlemlerinin AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Borçlanma araçlarının ihracına ve satışına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Varlık finansmanı fonlarına, varlığa dayalı menkul kıymetlere ve varlık teminatlı menkul kıymetlere ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Kira sertifikalarına ve varlık kiralama şirketlerine ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre

revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Gayrimenkul sertifikalarına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Ortaklık varantları ile aracı kuruluş varantlarının ihracına ve satışına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Yabancı sermaye piyasası araçlarının depo sertifikalarının ihracına ve satışına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Kayıtlı sermaye sistemine ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ İhraççıların muafiyet şartlarına ve SPKn kapsamından çıkarılmalarına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ SPKn’na tabi olan halka açık anonim ortaklıkların kar payı, kar payı avansı, bedelsiz pay dağıtımı ile bağışlara ilişkin olarak uyacakları esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Pay alım teklifine ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Kurumsal yönetim ilkelerinin belirlenmesine ve uygulanmasına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Payları Serbest İşlem Platformunda işlem görececek halka açık anonim ortaklıklara ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Özel durumların kamuya açıklanmasına, bilgi, belge ve açıklamaların elektronik ortamda imzalanarak Kamuyu Aydınlatma Platformu’na gönderilmesine ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Halka açık anonim ortaklıkların genel kurul toplantılarına ilişkin esasların AB düzenlemeleri, TTK ve SPKn hükümlerine göre revize edilmesine yönelik Tebliğ çalışması,

■ Halka açık ortaklıkların kendi paylarını satın ve rehin almalarına, karşılıklı iştirak ve oy haklarının donmasına ilişkin esasların AB Düzenlemeleri, TTK ve SPKn esasları çerçevesinde

belirlenmesine yönelik düzenleme çalışması.

■ Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.'nin organizasyonu henüz tamamlanmadığından, lisanslama sınavlarına yönelik işlemlerin Kurulumuzun katkıları ile gerçekleştirilmesi.

5.3. Kayda Alma

2499 sayılı SPKn uyarınca ihraç edilecek sermaye piyasası araçlarının Kurula kaydettirilmesi zorunludur. Kamuyu aydınlatmanın esas olduğu kayda alma sisteminde sermaye piyasası aracı ihracı için yapılan başvurular izahname ve sirkülerlerin ortaklık ve halka arz olunacak sermaye piyasası aracına ilişkin mevzuatta öngörülen bilgileri içerip içermediği dikkate alınarak kamunun aydınlatılması çerçevesinde incelenir. İhraç başvurusunun incelenmesi hukuki ve mali boyutları dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir. Bunun yanında ilk halka arz başvurularının tamamında diğer ihraçlar için ise gerekli

görüldüğü zamanlarda ilgili ortaklığın merkez ve tesislerinde inceleme yapılmaktadır.

İncelemeler sonucunda açıklamaların yeterli olmadığı ve gerçeği dürüst biçimde yansıtmayarak halkın istismarına yol açacağı sonucuna varılırsa gerekçe gösterilerek başvuru konusu sermaye piyasası araçlarının Kurul kaydına alınmasından imtina edilebilir. Ayrıca, Kurul tarafından sermaye piyasası araçlarının kayda alınması resmi bir teminat niteliği taşımamaktadır.

Tablo 5.1. Kayda Alma Başvuruları ve Sonuçları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı
Pay Senedi		
Halka Açık Anonim Ortaklıklar (*)	148	114
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	6	4
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	4	4
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları	5	4
Katılma Payları	48	30
Emeklilik Yatırım Fonu Payları	11	11
Tahvil/Finansman Bonosu/Banka Bonosu	114	87
Kira Sertifikası	2	0
Varant	4	3
Vtmk-Vdmk	7	5
Toplam	349	262

(*) Halka açılma başvurularını da içermektedir.
Kaynak: SPK

Bu kapsamda 2012 yılında halka arz veya ihraç olunacak payların, borçlanma araçlarının, yatırım fonu katılma payları ile emeklilik yatırım fonu paylarının Kurulumuz kaydına alınması için yapılan

başvurular değerlendirilmiştir. Kayda alma başvuruları ve 2012 yıl sonu itibarıyla sonuçları hakkında yukarıda rakamsal bilgi verilmektedir (Tablo 5.1).

5.4. İzin

5.4.1. Aracı Kuruluşlara Yönelik İzinler

Sermaye piyasasının güven, açıklık ve kararlılık içinde çalışmasını ve tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunmasını teminen, sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunacak aracı kuruluşların faaliyette bulunabilmeleri için gerekli koşullar Kurulumuzca belirlenmektedir. Bu kapsamda, aracı kurum ve bankaların sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmaları, merkez dışı örgüt

açmaları, ortaklık yapılarının değişmesi, esas sözleşmelerinde değişiklik yapılması Kurul iznine tabi bulunmaktadır.

Mevcut durumda Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirilebilen faaliyetler ile bu faaliyetleri gerçekleştirebilecek kurumlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 5.2. SPK İznine Tabi Faaliyetler ve Bu Faaliyetleri Yürütebilecek Kuruluşlar

Faaliyet Konusu	Aracı Kurumlar	Mevduat Kabul Etmeyen Bankalar (Yatırım Bankaları)	Ticari Bankalar
Alım Satım Aracılığı	✓	✓ Borsa Dışında	✓ Borsa Dışında
Halka Arza Aracılık	✓	✓	
Menkul Kıymetlerin Geri Alma veya Satma Taahhüdü ile Alım Satımı (Repo-Ters Repo)	✓	✓	✓
Portföy Yöneticiliği	✓	✓	
Yatırım Danışmanlığı	✓	✓	
Kredili Menkul Kıymet, Açığa Satış ve Menkul Kıymetlerin Ödünç Alma ve Verme İşlemleri	✓		
Türev Araçların Alım Satımına Aracılık	✓	✓	✓
Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri	✓		
Kaynak: SPK			

Bu çerçevede, yukarıda yer alan faaliyet konularına ilişkin izin başvuruları Kurulumuz uzmanlarınca incelenmekte ve karara bağlanmak üzere Kurul Karar Organına sunulmaktadır.

2012 yılı içerisinde aracı kuruluşlar tarafından Kurulumuza iletilen izin başvurularına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 5.3. Aracı Kuruluş Başvuruları

Yapılan Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlanan Başvuru Sayısı
Faaliyet İzni Başvuruları	46	41
Merkez Dışı Örgüt Başvuruları	35	33
Ortaklık Yapısı Değişikliği	53	51
Aracı Kurumların Esas Sözleşme Tadili	68	67
Toplam	202	192
Kaynak: SPK		

5.4.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Kolektif yatırım kuruluşlarının işleyişleri ile kamuyu aydınlatma esaslarının daha sağlıklı ve şeffaf bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla kolektif yatırım kuruluşlarından;

■ Yatırım fonlarının/emeklilik yatırım fonlarının kuruluş, içtüzük, izahname kurucu ve tür değişiklikleri, birleşme ile tasfiyeleri,

■ Menkul kıymet/gayrimenkul/girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının kuruluş/dönüşüm, esas sözleşme değişikliği, kayıtlı sermaye sistemi tavan artırımı ile portföy işletmeciliği

yetki belgesi alması,

■ Portföy yönetim şirketlerinin ise kuruluş ve faaliyet izni, portföy işletmeciliği ve yatırım danışmanlığı yetki belgesi alması ile çeşitli kuruluşlarla acentelik tesis etmesi, Kurul iznine tabi bulunmaktadır.

Buna göre söz konusu kuruluşlar tarafından 2012 yılında Kurula yapılan başvurulara ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda verilmiştir (Tablo 5.4.).

Tablo 5.4. Kolektif Yatırım Kuruluşları Başvuruları

Başvurunun Türü	YATIRIM FONU*		YATIRIM ORTAKLIĞI**		GAYRİMENKUL YAT. ORT.		PORTFÖY YÖNETİM ŞİR.		TOPLAM	
	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru
Kuruluş/Kayda Alma/Dönüşüm	93	68	10	6	8	5	9	7	120	86
Halka Arz/Tutar Artırımı	82	78	6	5	3	2	-	-	91	85
Çağrı/Muafiyet/Pay Devri	-	-	19	18	3	2	15	14	37	34
Birleşme	1	1	2	2	3	3	-	-	6	6
Tasfiye	65	61	-	-	-	-	-	-	65	61
Esas Sözleşme /İçtüzük /İzahname Değişikliği	170	156	31	31	24	23	11	11	236	221
Sermaye Artırımı	-	-	9	8	6	5	9	8	24	21
Kayıtlı Sermaye Sisteminde (KSS) Tavan Artırımı	-	-	6	6	6	6	-	-	12	12
Diğer (***)	40	30	16	14	26	26	30	18	112	88
Toplam	451	394	99	90	79	72	74	58	703	614

*Emeklilik yatırım fonu başvuruları dahildir.

**Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı başvuruları dahildir.

*** Ek süre. görüş vb. başvuruları içermektedir.

Kaynak: SPK

5.4.3. Halka Açık Anonim Ortaklıklara İlişkin İzinler

Gerek payları borsada işlem gören, gerekse diğer halka açık anonim ortaklıkların sermaye artırımı prosedürünün kolaylaştırılması ve halka açık anonim ortaklıkların çeşitli işlemlerinde hissedarlarının korunmasını teminen;

■ KSS'ye geçiş ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesi,

■ Birleşme, devir ve bölünmeler,

■ Esas sözleşme değişiklikleri,

■ Çağrı yoluyla pay veya vekalet toplanması, çağrıda bulunmadan muafiyet talepleri,

■ Çok uluslu şirketlerin Türkiye'deki iştiraklerinin çalışanlarına pay edindirme planları,

■ Ortaklıkların Kurul kaydına alınmaları,

■ Ortaklıkların Kurul kaydından çıkarılmaları,

Kurul iznine tabi bulunmaktadır.

Bu çerçevede, halka açık anonim ortaklıklar tarafından 2012 yılında Kurula yapılan başvurulara ilişkin nicel bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5.5. Halka Açık Anonim Ortaklıkların Başvuruları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı
KSS'ye Geçiş ve Tavan Yükseltme	96	61
Birleşme, Devir, Bölünme	19	12
Çağrıda Bulunma ve Çağrıdan Muafiyet	26	22
Esas Sözleşme Değişiklikleri	383	367
Ortaklıkların Kurul Kaydına Alınması	3	1
Ortaklıkların Kurul Kaydından Çıkarılması	14	10
Sermaye Azaltımı	4	4
Toplam	545	477
Kaynak: SPK		

5.4.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurulumuza başvuruda bulunmaktadır. Diğer taraftan, 6102 sayılı TTK hükümleri kapsamında gerçekleştirilecek bağımsız denetim faaliyeti ve bu faaliyette bulunacaklara ilişkin olarak 02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) yetkilendirilmiştir. Diğer taraftan, 6362 sayılı SPKn ile daha önce KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarının, belirlenecek ilave şartlar kapsamında, sermaye piyasasında faaliyette bulunmaları için Kurulumuz tarafından tekrar yetkilendirilmeleri yapılacaktır.

Bağımsız denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesine ilişkin olarak 2012 yılı içerisinde bir adet bağımsız denetim kuruluşu yetkilendirilmiş, bir adet bağımsız denetim kuruluşu ise KGK'ya bildirilmiştir.

5.4.5. Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyetinde bulunacak derecelendirme kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul'a başvuruda bulunmaktadır.

Derecelendirme kuruluşlarının yetkilendirilmesine ilişkin 2012 yılı içerisinde herhangi bir başvuru yapılmamıştır. Daha önce kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesi kapsamında uluslararası derecelendirme kuruluşu olarak Kurul tarafından kabul edilen Riskmetrics Inc. yerine ISS Corporate Services Inc. yetkilendirilmiştir.

5.4.6. Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında gayrimenkul değerlendirme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında değerlendirme faaliyetinde bulunacak değerlendirme kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul'a başvuruda bulunmaktadır.

Değerleme kuruluşlarının yetkilendirilmesine ilişkin olarak 2012 yılı içerisinde 13 adet gayrimenkul değerlendirme kuruluşu yetkilendirilmiş, bir adet değerlendirme kuruluşunun başvurusu reddedilmiş ve iki adet değerlendirme kuruluşunun listeden çıkma başvurusu olumlu karşılanmıştır.

5.5. Gözetim

Sermaye piyasasında gözetim faaliyetleri, yatırımcıların korunması, piyasaların adil, etkin ve şeffaf bir biçimde işlemesinin güvence altına alınması ve sistemik riskin azaltılması amaçlarıyla;

■ Halka açık anonim ortaklıklar ile sermaye piyasası işlemlerinin ve kurumlarının izlenmesi suretiyle mevzuata aykırı fiillerin ve muhtemel risklerin tespit edilerek mevzuat çerçevesinde işleme tabi tutulması,

■ Gözetim faaliyetleri sırasında yapılan tespitler ve uygulamada karşılaşılan sorunlar çerçevesinde mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılması, suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda, Kurulca yürütülen gözetim ve izleme faaliyetlerine ilişkin bilgiler izleyen bölümlerde yer almaktadır.

5.5.1. Halka Açık Anonim Ortaklıkların Gözetimi

Finansal Tabloların Revizyonu

Halka açık anonim ortaklıklardan payları borsalarda işlem görenler üçer aylık dönemler itibarıyla finansal tablolarını KAP aracılığı ile kamuya duyurmaktadır. Payları İMKB GİP Listesi'nde yer alan ortaklıkların ise üç ve dokuz aylık finansal tablo düzenleme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Diğer halka açık şirketler ise yılda bir defa olmak üzere finansal tablolarının bir örneğini Kurul'a iletmek ve gerekli ilan yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadırlar.

Bunun yanında Borsa şirketlerinin yıllık finansal tabloları bağımsız denetime ve altı aylık ara dönem finansal tabloları incelemeye (sınırlı bağımsız denetim) tabiidir. GİP Listesinde yer alan ortaklıklar için ise altı aylık ara dönem finansal tabloları için inceleme (sınırlı bağımsız denetim) zorunluluğu bulunmamaktadır. Diğer halka açık ortaklıkların ise sadece yıllık finansal tabloları bağımsız denetime tabi tutulmaktadır.

Borsa şirketlerinin finansal raporlarının gözetimi için oluşturulan risk bazlı, diğer ilgili kriterleri de dikkate alan ve Avrupa Birliği ile uyumlu gözetim sistemi prensipleri çerçevesinde 2012 yılında Borsa şirketlerinin finansal tablolarının gözetim faaliyetleri yürütülmeye devam edilmiştir. Finansal tablo gözetiminin finansal tablolarda düzeltme ya da idari para cezası ile sonuçlanması durumunda, ilgili

yatırımlar Kurul Haftalık Bülteni ile kamuya duyurulmaktadır.

Özel Durumların İzlenmesi

Kurul'un kamuya aydınlatmaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek önemli olay ve gelişmelerin kamuya açıklanmasını, asimetrik bilgi dağılımının önlenmesini ve tasarruf sahipleri, ortaklar ve diğer ilgililerin zamanında, tam ve doğru bilgilendirilerek sermaye piyasasının açıklık ve dürüstlük içinde işleyişinin sağlanmasını teminen, payları İMKB'de işlem gören şirketlerin KAP'ta yayınlanan özel durum açıklamaları izlenmekte, şirketler ile ilgili basında yer alan haberler takip edilerek gerekli durumlarda idari işlemler tesis edilmektedir. Öte yandan, payları borsada işlem görmeyen anonim ortaklıkların özel hal bildirimlerinin, doğrudan Kurul internet sitesi aracılığıyla kamuya duyurulmasına başlanmıştır.

Genel Kurul Toplantılarına Katılım

Gözetim faaliyetleri kapsamında, 2499 sayılı SPKn'nun 46/j maddesi hükmü çerçevesinde Kurulumuz kaydında olan dokuz şirketin olağan/olağanüstü genel kurul toplantılarına gözlemci sıfatıyla 2012 yılı içerisinde katılmış, muhtemel sorunların yerinde tespitine yönelik çalışmalar yapılarak, katılan her genel kurul toplantısı için bilgi formları düzenlenmiştir.

5.5.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi

Kolektif yatırım kuruluşları ile portföy yönetim şirketlerinin periyodik tablo ve raporları izlenmekte mevzuata aykırılık hallerinde gerekli önlemler alınmakta ve gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Tüm yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının portföy yapılarının elektronik ortamda Kurulumuz tarafından izlenebilmesine olanak tanıyan bir sistem

geliştirilmiş olup, 2001 yılında yatırım fon ve ortaklıklarının portföylerinin günlük olarak izlenebilmesi amacıyla T+2 (Takas) gününde Kurulumuza iletilmekte olan bilgilerin T gününde (aynı gün) iletebilmesi için gerekli teknik değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler paralelinde Kurulumuza iletilen söz konusu veriler 2012 yılında da incelenmiş ve mevzuata aykırı bulunan hususlar hakkında gerekli işlemler yapılmıştır.

5.5.3. Aracı Kuruluşların Gözetimi

Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği uyarınca, aracı kurumlar, sermaye yeterliliğine ilişkin olarak hazırladıkları tablolar ile faaliyetleriyle ilgili verileri içeren tabloları 15 günlük dönemlerde Kurulumuza göndermektedirler. Kurulumuzca görülen lüzum üzerine söz konusu tabloların 17.10.2008 tarihinden itibaren haftalık olarak her ayın 7, 15, 23 ve 30 uncu günlerinde Kurulumuza iletilmesine karar verilmiştir.

Bu çerçevede, aracı kurumların sağlıklı mali yapılarının korunmasını teminen, 2012 yılı boyunca söz konusu tablolar incelenmiş ve bütün aracı kurumların sermaye yeterliliği yükümlülüklerini yerine getirmeleri amacıyla gerekli uyarılar yapılmış ve tedbirler alınmıştır. Bu faaliyetler ile aracı kurumların aktif yapıları düzenlenerek, güçlü bir sermayeye sahip olmaları sağlanmıştır.

İzleme Faaliyetleri

Aracı kurum ortakları ile aracı kurumlarda görev alacak personelin ilgili Tebliğler uyarınca gerekli şartları sağlayıp sağlamadıkları

izlenmektedir. Aracı kurumlarda görev alan personelde meydana gelen değişikliklerin TSPAKB'ye bildirildiği dikkate alınarak, bu konuda TSPAKB ile koordineli olarak çalışılmaktadır.

Aracı kurumların merkez ve merkez dışı örgütlerindeki organizasyon, mekan, belge-kayıt düzeninde meydana gelen değişiklikler Kurula yapılan bildirimler üzerinden izlenmektedir.

“Aracı kurum ve bankaların, faaliyet yetki belgelerine ilişkin olarak mevcut mevzuat gereğince gerçekleştirmek zorunda oldukları tescil yükümlülüklerini yerine getirip getirmediikleri takip edilmektedir.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2012 yılı içerisinde 31 adet aracı kurumda yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir.

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) adına ise 2012 yılında 12 adet aracı kurum için inceleme talebi Kurulumuza ulaşmış olup, söz konusu incelemeler yıl içinde tamamlanmıştır.

5.5.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetine ilişkin olarak, bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler açısından izleme faaliyetinde bulunmaktadır. Bağımsız denetim sektörünün işleyişinde etkinliği artırmak üzere Kurulun diğer birimlerinden gelen bildirimler de izleme faaliyetinde dikkate alınmakta, bunun sonucunda bağımsız denetim kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir.

Bağımsız denetim kuruluşları nezdinde gerçekleştirilen gözetim faaliyetinin etkinliğini arttırmak amacıyla başlatılan Uzaktan Veri Alım Projesi tamamlanmış olup, gözetim kapsamında elektronik ortamda çeşitli raporlar alınması mümkün hale gelmiştir.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2012 yılı içerisinde bir adet bağımsız denetim kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

5.5.5. Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin olarak yürütülen yeni düzenleme çalışmaları çerçevesinde, derecelendirme kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esasları, organizasyon, mekan, teknik donanım, belge ve kayıt sistemindeki değişiklikler ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler itibarıyla izlenmekte ve gözetimine yönelik

çalışmalar yapılmaktadır.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2012 yılı içerisinde bir adet derecelendirme kuruluşu (Türkiye'de kurulan ve Kurul tarafından yetkilendirilen derecelendirme kuruluşlarının tamamı) nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

5.5.6. Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında gayrimenkul değerleme faaliyetine ilişkin olarak, değerleme kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler açısından izleme faaliyetinde bulunmaktadır. Değerleme sektörünün işleyişinde etkinliği artırmak üzere Kurulun diğer birimlerinden gelen bildirimler de izleme faaliyetinde dikkate alınmakta, bunun sonucunda değerleme kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir.

Değerleme kuruluşları nezdinde gerçekleştirilen gözetim faaliyetinin etkinliğini arttırmak amacıyla başlatılan Uzaktan Veri Alım Projesi tamamlanmış olup, gözetim kapsamında elektronik ortamda çeşitli raporlar alınması mümkün hale gelmiştir.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2012 yılı içerisinde 11 adet değerleme kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

5.5.7. Piyasa Gözetimi

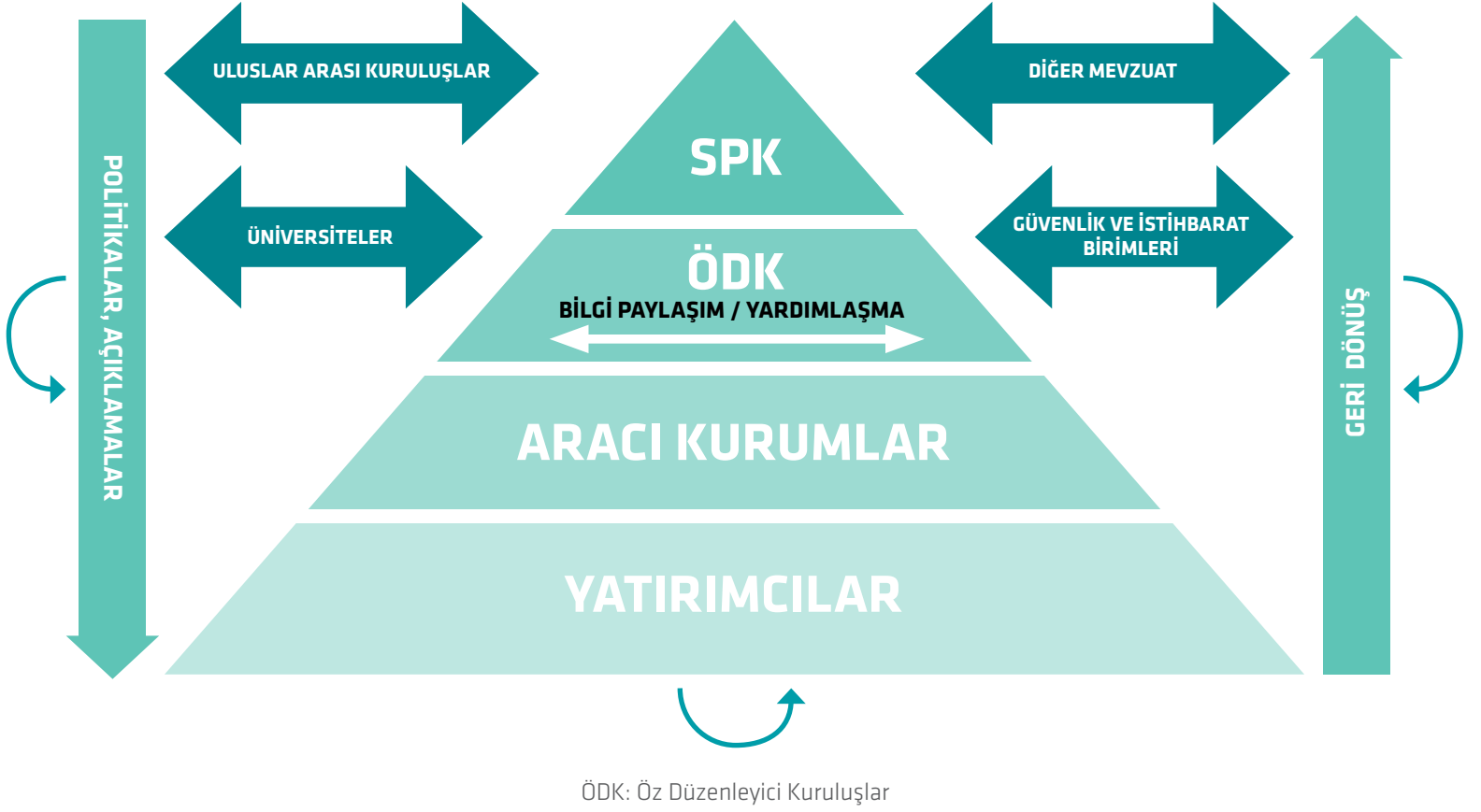
Gözetim faaliyetleri 04.04.2008 tarihinde alınan Kurul Kararı çerçevesinde yürütülmeye devam edilmiştir. Alınan Kurul Kararı çerçevesinde, Kurulumuz düzenleme alanındaki borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda, işlemlerin açık, düzenli ve dürüst bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve kendi mevzuatlarında bu konularda yer alan hükümlere aykırılıklar ile 2499 sayılı SPKn'nin 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine aykırılık oluşturacak şekilde gerçekleştirilen işlemlerin tespiti amacıyla fiyat ve miktar hareketleri ile işlem ve emirlerin izlenmesi kapsamındaki piyasa gözetim faaliyetlerinin söz konusu borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar nezdinde yapılmasının esas olduğuna; bu çerçevede 2499 sayılı SPKn'nin 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine konu suçlara ilişkin ön tespitlerin borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar tarafından yapılmasına; bu tespitlerle ilgili incelemeler sonucunda suç unsurları olduğuna dair sonuçlara ulaşılması halinde konunun Kurulumuza intikal ettirilmesine, Kurulumuzca borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemlerinin yeterliliği ile piyasa gözetim faaliyetlerinin etkinliğinin denetiminin yapılmasına, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemleri ve piyasa gözetim faaliyetlerine ilişkin altı aylık olarak hazırlayacakları raporları ilgili dönemi izleyen bir ay içerisinde Kurulumuza iletmelerine, Kurulumuza iletilen piyasa gözetim faaliyetleri kapsamındaki

ihbar, şikayet ve başvurular ile Kurulumuzun diğer daireleri tarafından yapılan bu kapsamdaki bildirimlerin ilgili borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalara aktarılmasına ve yapılan işlemlerin sonuçları hakkında Kurulumuza bilgi verilmesine karar verilmiştir.

Piyasa gözetimi faaliyetlerinin iyileştirilmesi, verimlilik ve etkinliğinin artırılması amacıyla 30.12.2009 tarihinde yürürlüğe giren genelge ile Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi kurulmuştur. Piyasa gözetim ve denetimi çerçevesinde, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarında meydana gelen olağandışı fiyat ve miktar hareketleri ile piyasa bozucu faaliyetler 2499 sayılı SPKn ve bu Kanun uyarınca çıkarılmış yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat uyarınca izlenmekte, incelenmekte ve denetlenmektedir.

Bu çerçevede ayrıca, MKK, VOB, İAB, Takasbank, İMKB nezdinde yürütülen gözetim faaliyetlerinin incelenmesi ve denetlenmesi görevleri de yürütülmektedir. İMKB ve VOB tarafından geliştirilen Gözetim Platformunun uyarı modülleri ile hisse senedi ve vadeli işlemler piyasası gerçek zamanlı olarak izlenmekte ve normal dışı durumlar incelemeye alınmaktadır. SPK'nın piyasa gözetim modeli aşağıdaki şemada özetlenmiştir.

SPK PİYASA GÖZETİM MODELİ

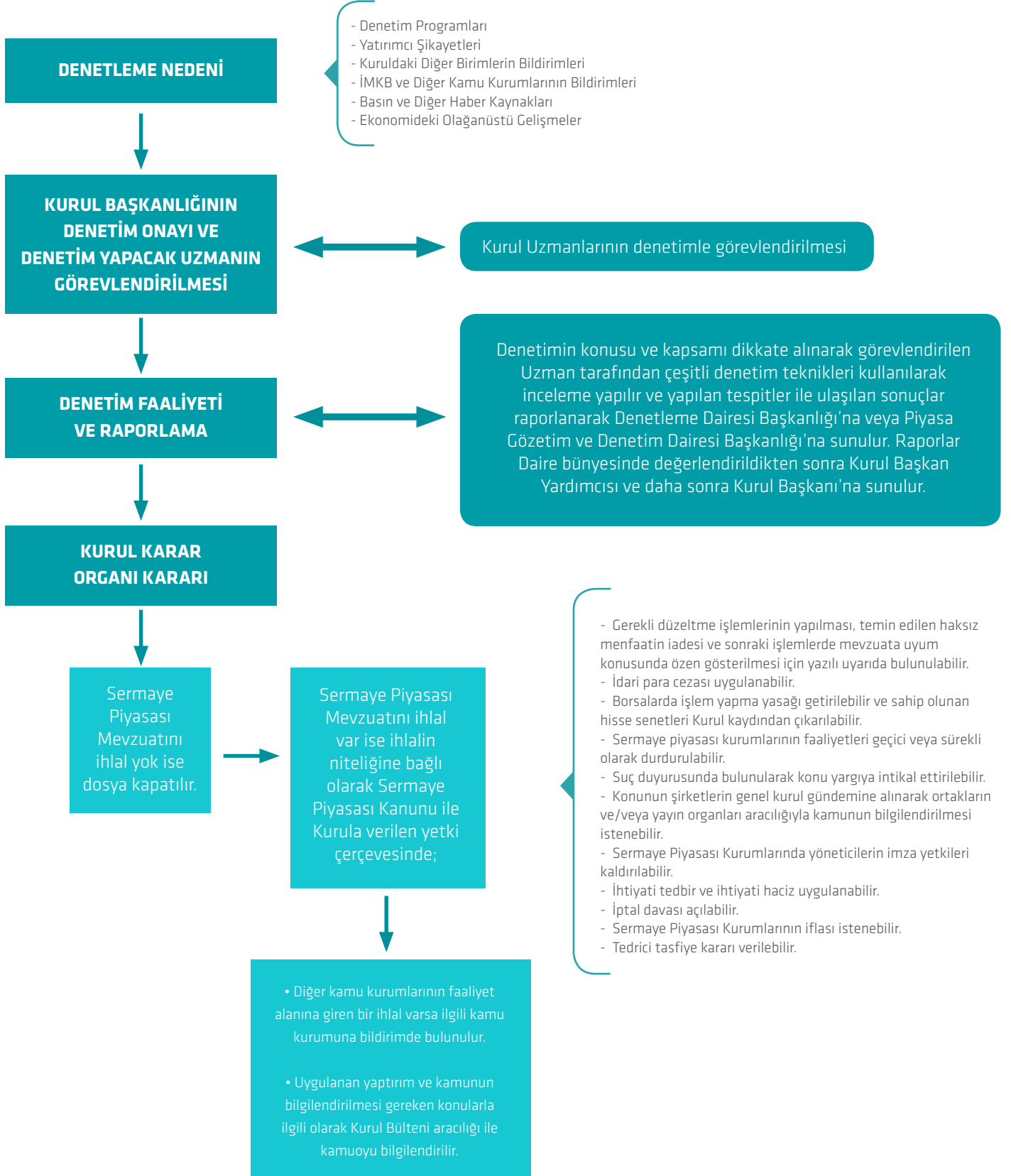
5.6. Denetim

Kurul denetiminin amacı, sermaye piyasalarının güven ve açıklık içinde çalışmasını ve tarafların hak ve yararlarının korunmasını engelleyen ihmal, ihlal, suistimal ve benzeri her tür yasal olmayan fiil ve eylemlerin önlenmesidir. Bu amaçla halka açık şirketler, aracı kuruluşlar, yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, bağımsız denetim şirketleri, derecelendirme kuruluşları, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar ile sermaye piyasasında faaliyet gösteren kurumların (MKK, Takasbank, TSPAKB gibi) faaliyetleri SPKn ve bu Kanun uyarınca çıkarılmış yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat uyarınca denetlenmektedir. Kurulumuzda temel olarak sermaye piyasası suçlarına ilişkin denetim faaliyetleri Denetleme Dairesi ile Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi

tarafından yürütülmekte olup, diğer Daireler de kendi alanlarına giren konularda incelemeler yapmaktadır.

Denetimin konusu, yapılan yıllık denetim programlarıyla yatırımcı şikâyetleri, Kuruldaki diğer birimlerin ve kamu kurumlarının yaptıkları bildirimler dikkate alınarak belirlenmektedir. Daha sonra denetim, görevlendirilen Kurul Uzmanları tarafından merkezde veya ilgili kurum nezdinde, çeşitli denetim teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmekte, ulaşılan tespitler bir rapor halinde Kurul Karar Organına sunulmakta ve Kurul Karar Organı tarafından karara bağlanarak sonuçlandırılmaktadır. SPKn ile verilen yetki çerçevesinde Kurulumuz denetim süreci aşağıdaki şemada özetlenmiştir.

DENETİM SÜRECİ

2012 yılında Kurulumuzun temel ilkeleri doğrultusunda sermaye piyasalarının düzgün ve disiplin içinde çalışması amacıyla piyasanın etkin, dürüst ve güvenilir işleyişini bozucu usulsüz fiil ve işlemlere ilişkin denetimler yapılmıştır. Denetimlerde bir yandan yol gösterici, yapıcı ve iyileştirici bir yaklaşım izlenirken, diğer yandan cezai yaptırım gerektiren işlemler de derhal ilgili makamlara iletilmiştir.

Geçmiş yıllarda veya 2012 yılında başlatılan denetim faaliyetleri sonucunda, 2012 yılında Kurul denetim daireleri tarafından 119 denetim raporu ile 63 uzman yazısı hazırlanmıştır. 2012 denetim faaliyetlerinin en önemli kısmını 66 denetim çalışmasıyla piyasa dolandırıcılığı ve 49 denetim çalışmasıyla kurumsal yatırımcılar oluşturmuştur. Denetim çalışmalarının konularına göre dağılımına ilişkin bilgiler Tablo 5.6.'da özetlenmiştir.

Tablo 5.6. Denetim Çalışmalarının Konularına Göre Dağılımı

	2011				2012			
	Rapor	Müzekkere ve Uzman Yazısı	Toplam	%	Rapor	Müzekkere ve Uzman Yazısı	Toplam	%
Aracı Kurum Denetimi	44	4	48	25,67	11	3	14	7,69
İzinsiz Sermaye Piyasası Faaliyeti	6	5	11	5,88	7	1	8	4,40
Halka Açık Şirket Denetimi	56	5	61	32,62	21	5	26	14,29
Kurul Kaydına Alınmaksızın Halka Arz Denetimi	3	2	5	2,67	0	1	1	0,55
İçerden Öğrenenlerin Ticareti	5	6	11	5,88	5	6	11	6,04
Piyasa Dolandırıcılığı*	24	6	30	16,04	26	40	66	36,26
Kurumsal Yatırımcı	12	3	15	8,02	42	7	49	26,92
Bağlı Kuruluşlar	6	0	6	3,21	7	0	7	3,85
Toplam	156	31	187	100,00	119	63	182	100,00
* Piyasa dolandırıcılığı ya da diğer suçlarda fiilin gerçekleştirildiği dönem ile suç duyurusunun yapıldığı dönem farklı olabilmektedir. Kaynak: SPK								

Kurul denetimleri sonucunda uyarı, idari para cezası, suç duyurusu biçiminde yaptırımlar uygulanabilmektedir. Piyasa dolandırıcılığı incelemeleri sonucunda suç duyurusunun yanı sıra uygulanan yaptırımlardan biri de, suçu tespit edilenlere Kurul Karar Organı kararına istinaden SPK'nın verdiği yetki çerçevesinde borsada işlem yapma yasağı getirilmesi ve ilgili gerçek ve tüzel kişinin sahip olduğu tüm hisse senetlerinin Kurul kaydından çıkarılmasıdır. Borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem yasağı getirilen kişilerin yasakları, işlem yasağı

süresinin dolması halinde Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kaldırılmaktadır.

2012 yılı sonu itibarıyla Kurulumuzca hakkında borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem yasağı getirilen 22 kişi bulunmaktadır.

2012 yılı içinde yapılan Kurul denetim faaliyetleri sonucunda uygulanan yaptırımlara ilişkin bilgiler Tablo 5.7.'de yer almaktadır.

Tablo 5.7. Denetim Sonucunda Uygulanan Yaptırımlar

	2011	2012
Uyarı	181	345
Şahıs	80	176
Aracı Kurum	10	24
Şirket	41	40
Bağımsız Denetim Kuruluşu	14	5
Kurumsal Yatırımcı	26	72
Derecelendirme Kuruluşu	3	1
Değerleme Şirketi	-	16
Diğer	7	11
Suç Duyurusu ve İşlem Yasağı	59	387
Suç Duyurusu	51	28
Suç Duyurusu ve İşlem Yasağının Tekrarlanması	0	0
Suç duyurusu ve İşlem Yasağı Getirilmesi	8	359*
İdari Para Cezası	69	59
Şahıs	28	15
Aracı Kurum	21	8
Şirket	18	29
Bağımsız Denetim Kuruluşu	2	1
Kurumsal Yatırımcı	0	6
Toplam	309	791

* Bir kişiye birden çok eylemi nedeniyle birden fazla suç duyurusu yapılmış ve işlem yasağı getirilmiştir.
Kaynak: SPK

Kurul'un tüm hizmet birimleri tarafından yapılan incelemelerde 345 gerçek ve tüzel kişinin SPK nevi ile ilgili mevzuat hükümlerine uyum konusunda uyarılmasına, 28 gerçek kişi hakkında suç duyurusu yapılmasına, 359 kez gerçek kişiler hakkında suç duyurusu ile birlikte işlem yasağı getirilmesine, ayrıca 59 gerçek ve tüzel kişi

hakkında da idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Kurulun tüm hizmet birimleri tarafından 2012 yılında 59 gerçek ve tüzel kişi hakkında toplam 2.390.071 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır (Tablo 5.8.).

Tablo 5.8. İdari Para Cezası Uygulama Nedenleri ve Tutarları

İLGİLİLER VE CEZA UYGULAMA NEDENİ	2011		2012	
	Sayı	Ceza Tutarı (TL)	Sayı	Ceza Tutarı (TL)
Şahıs	28	2.531.416	15	247.211
Seri: I, No: 40 Payların Kurul Kaydına Alınması ve Satışı Tebliği	1	18.492	-	-
Seri: IV, No:27 sayılı Temettü ve Temettü Avansı Hakkında Tebliğ	5	120.190	-	-
Seri: XI, No: 29 Sermaye Piyasalarında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	13	892.460	-	-
Seri: VIII, No: 54 Özel Durumlar Tebliği	2	699.026	12	194.389
Seri:X, No:22 Bağımsız Denetim Tebliği	-	-	2	34.340
Seri:IV, No:44 Çağrı Yoluyla Ortaklık Paylarının Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	1	18.492
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	7	801.248	-	-
Aracı Kurum/Kurumsal Yatırımcı	21	1.826.622	14	549.354
Seri: V, No: 6 Aracılık Faaliyetinde Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ	2	228.928	3	170.266
Seri: V, No: 46 Aracılık Faaliyetleri Tebliği	2	228.928	-	-
Seri:V, No:51 Aracı Kurumların Türev Araçlar Belge Kayıt Düzeni Tebliği	1	16.800	-	-
Seri: V, No: 60 Portföylerin Performans Sunumuna İlişkin Tebliğ	-	-	1	33.970
Seri: V, No: 65 Açığa Satış Tebliği	13	1.105.868	1	135.926
Seri: V, No: 68 Aracı Kurumlarda İç Denetim Tebliği	1	114.464	1	114.464
Seri: V, No: 125 Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Tebliği	-	-	2	40.778
Seri: I, No: 40 sayılı Payların Kurul Kaydına Alınmasına ve Satışına İlişkin Esaslar Tebliği	1	114.464	-	-
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	1	17.170	1	20.389
Bireysel Emeklilik Sistemi Kanununa aykırılık	-	-	5	33.561
Şirket	18	2.602.056	29	1.576.326
Seri:I, No:40 sayılı Payların Kurul Kaydına Alınmasına ve Satışına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	1	75.000
Seri: IV, No:27 sayılı Temettü ve Temettü Avansı Hakkında Tebliğ	1	15.000	1	34.340
Seri: IV, No:41 sayılı Anonim Ortaklıklara İlişkin Tebliğ	-	-	1	17.170
Seri: IV, No:56 Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ	-	-	1	18.492
Seri: V, No: 34 Sermaye Yeterliliği Tebliği	-	-	1	18.492
Seri: V, No: 59 Portföy Yöneticiliği Tebliği	-	-	1	17.170
Seri: VI No:15 Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	1	18.492
Seri: VI No:30 Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	2	38.881
Seri: VIII, No:39 Özel Durumlar Tebliği	1	71.836	-	-
Seri: VIII, No:54 Özel Durumlar Tebliği	13	2.159.952	7	375.384
Seri: XI No:29 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	2	203.820	9	770.746
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	3	151.448	4	192.159
Bağımsız Denetim Kuruluşu	2	35.662	1	17.170
Seri: X, No: 22 Bağımsız Denetim Tebliği	2	35.662	1	17.170
TOPLAM		6.995.756		2.390.071
Kaynak: SPK				

Kurul uzmanlarınca MASAK adına da denetimler yürütülmektedir. 2012 yılında MASAK adına 12 aracı kurum ve 4 portföy yönetim şirketi nezdinde yükümlülük denetimi yapılmıştır.

5.7. Muhasebe ve Bağımsız Denetim Standartları

5.7.1. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Avrupa Birliği düzenlemelerine uyum çerçevesinde 2008 yılı içerisinde Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” yürürlüğe konulmuştur. Bu Tebliğ ile borsa şirketleri, aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketlerinin 2008 yılının ilk ara döneminden itibaren finansal tablolarını Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları ile tam uyumlu olarak düzenlemeleri zorunlu

tutulmuştur. Böylelikle finansal raporlama açısından uluslararası düzenlemelere tam uyum sağlanmıştır.

Diğer taraftan ülkemiz sermaye piyasasında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla da finansal tablo formatları ve finansal raporlamaya ilişkin bazı hususlara dair açıklamalar ilan edilmiştir.

5.7.2. Bağımsız Denetim Standartları

Uluslararası muhasebe meslek örgütü olan Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu bünyesinde oluşturulan Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (International Auditing and Assurance Standards Board - IAASB), ulusal bağımsız denetim standartlarının uluslararası düzeyde uyumlulaştırılması amacıyla halihazırda 70 ülkede uygulanmakta olan Uluslararası Denetim Standartları'nı (UDS) yayımlamakta olup, Avrupa Komisyonu'nun 2005 yılı itibarıyla AB üyesi ülkelerin ulusal bağımsız denetim standartlarının UDS'ye uyumlu hale getirilmesi yönünde üye ülkeler tarafından

da olumlu olarak karşılanan bir ilke kararı bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Sermaye Piyasası Kurulunca 1987 yılından bu yana sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetlerine ilişkin düzenlemelerin en kapsamlısı olan “Uluslararası Bağımsız Denetim Standartları” ile tam uyumlu Seri:X, No:22 sayılı “Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ” Resmi Gazete'nin 12.06.2006 tarih ve 26196 sayılı Mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5.8. Davalar, Suç Duyuruları ve İdari Tedbirler

2499 sayılı SPKn'nın 49'uncu maddesinde, 47'nci maddede sayılı suçlar nedeniyle kovuşturma yapılması, Kurul tarafından Cumhuriyet Savcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlanmıştır.

Kanuna aykırı fiillerin işlendiğine dair bilgi edinen Cumhuriyet Savcılarının ise Kurulu haberdar ederek durumun incelenmesini isteyebileceği de Kanunun 49'uncu maddesinde düzenlenmiştir.

Kanun koyucu öngördüğü bu kovuşturma sistemiyle, salt 2499 sayılı SPKn'e aykırılığın doğmasını kovuşturma için yeterli görmemiş, bu konuda düzenleme ve denetlemeye yetkili otorite olan SPK'nın başvurusunu kovuşturmaya geçmenin ön koşulu olarak düzenlemiştir.

Kurul, yaptığı inceleme ve denetimler sonucunda ulaştığı tespitleri, olayın bütünlüğü, menfaatler dengesi, Kanunun

geneli ve kamu yararı açısından değerlendirerek, kovuşturmaya geçilmesinde kamu yararı varsa Savcılığa başvuruda bulunmaktadır. Bankacılık Kanununda da yer alan ve teknik yönü ağırlıklı mevzuata özgü bu sistem, bir taraftan kamu yararına yönelik olarak Kurula değerlendirme yetkisini verirken, diğer taraftan da Cumhuriyet Savcılarına, uzmanlarca incelenmiş ve rapora bağlanmış olayların ulaştırılmasını, gereksiz olaylarla yargının meşgul edilmemesini ve böylece yargılama sürecinin hızlı ve etkin yürütülmesini sağlamaktadır. Bu çerçevede, 2499 sayılı SPKn'nın 47'nci maddesinde yazılı suçlarla ilgili kovuşturma yapılabilmesi için mutlaka Kurulun yazılı başvurusu şarttır. Cumhuriyet Savcıları, Kanuna aykırılık oluşturan fiilleri Kurul dışı bir kanalla öğrenmeleri halinde dahi, durumu Kurula intikal ettirerek inceleme istemektedirler.

Mali piyasalarda işlenen suçlarda, genellikle birbiriyle bağlantılı birden fazla suç teşkil eden fiil söz konusu olmaktadır. 2499 sayılı SPKn'nın 47'nci maddesinde sayılan fiillerde kovuşturma, yukarıda açıklandığı gibi yürütülmekte, bu fiillerle birlikte işlenen Türk Ceza Kanununa veya başka kanunlara muhalefet suçları ise tamamen genel hükümlere veya ilgili özel kanun hükümlerine göre kovuşturmaya tabi tutulmaktadır.

Diğer yandan Kurulun idari işlemlerine karşı iptal davaları ve bu işlemler nedeniyle zarara uğranıldığı iddiasıyla tam yargı davaları açılmaktadır. Ayrıca münferiden ve az sayıda olmak üzere adli mahkemelerde Kurul aleyhine tazminat davaları da açılmaktadır. Kurulca yatırımcıların haklarının korunmasını teminen adli mahkemelerde tedbir istemiyle davalar açılmakta ve alınan tedbir kararları uygulanmaktadır.

2499 sayılı SPKn'nın 46'ncı maddesinin (i) bendi uyarınca Kurul, Kanunun 47'nci madde (A) bendi hükmünde sayılan fiillere doğrudan ya da dolaylı olarak iştirak ettikleri Kurulca tespit edilen gerçek veya tüzel kişilerin, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda geçici veya sürekli olarak işlem yapmalarının önlenmesini teminen gerekli tedbirleri almaktadır.

Bunların yanı sıra, piyasalarda güven ve istikrarı daha hızlı sağlamaya yönelik olarak; düzenlemelere, belirlenen standart ve formlara ve Kurulca alınan genel ve özel nitelikteki kararlara aykırı hareket ettiği tespit edilen gerçek ve tüzel kişiler hakkında Kurul tarafından idari para cezası verilmektedir.

5.8.1. Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan Davalar

İdari Davalar

Kurulun çeşitli karar ve idari işlemlerinin yürütülmesinin durdurulması ve/veya iptali ya da bu kararlara ilişkin tazminat (tam yargı) talebi ile açılmış olan davalara ilişkin son 3 yıllık

dönemi kapsayan bilgiler 31.12.2012 tarihi itibarıyla aşağıda tablo halinde verilmiştir:

Tablo 5.9. Kurul İşlemlerine Karşı Açılan İdari Davalar

Yılı	Dava Sayısı	İdari Para Cezası	İşlem Yasağı	İmar Bankası (Tam Yargı)	Diğer	Karara Bağlanan	Yargılaması Devam Eden
2010	80	6	16	3	55	69	11
2011	38	1	0	0	37	17	21
2012	27	0	1	0	26	3	24
TOPLAM	145	7	17	3	118	89	56

Kaynak: SPK

Tablo 5.10. Karara Bağlanan İdari Davalar

Dava Yılı	Karara Bağlanan	Kurul Aleyhine (Kesin)	Kurul Aleyhine (Kesinleşmeyen)	Kurul Lehine (Kesin)	Kurul Lehine (Kesinleşmeyen)	Görevsizlik
2010	69	1	5	12	46	5
2011	17	0	2	4	10	1
2012	3	0	0	0	3	0
TOPLAM	89	1	7	16	59	6

Kaynak: SPK

Hukuk Davaları

Kurulun idari nitelikte olmayan eylem ve işlemleri aleyhine hukuk ve ticaret mahkemelerinde açılmış olan davalara ilişkin

son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler 31.12.2012 tarihi itibarıyla aşağıda tablo halinde verilmiştir:

Tablo 5.11. Kurul Aleyhine Açılan Hukuk Davaları

Yılı	Dava Sayısı	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2010	5	3	2
2011	8	3	5
2012	2	2	0
TOPLAM	15	8	7

Kaynak: SPK

5.8.2. Kurul Tarafından Açılan Davalar**Ceza Davaları/Suç Duyuruları**

Kurulun ilgili birimleri tarafından yapılan inceleme ve denetimler sonucunda, mevzuata aykırı işlem ve eylemleri tespit edilmiş olan kişi ve kuruluşlar hakkında, Kurul Karar Organı kararları uyarınca, 2499 sayılı SPKn'nın 49'uncu ve Türk Ceza Kanununun

279'uncu maddeleri çerçevesinde 2012 yılı içerisinde Cumhuriyet Savcılıklarına yapılan suç duyurusu sayısı 29'dur

Suç duyuruları ve bu suç duyuruları üzerine, ilgililer hakkında açılmış ve Kurulumuzun "müdahil" sıfatıyla katıldığı ceza davalarına ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler 31.12.2012 tarihi itibarıyla aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.12. Kurul Tarafından Yapılan Suç Duyuruları ve Açılan Kamu Davaları

Yıllar	Suç Duyurusu Sayısı	Konularına Göre Dağılımı			Yargılama Aşamasına Göre Dağılımı		
		İçerden Öğrenenlerin Ticareti	Manipülasyon	Diğer	Savcılık İncelemesinde	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2010	69	1	53	15	5	37	27
2011	21	1	11	9	7	12	2
2012	29	1	18	10	9	19	1
TOPLAM	119	3	82	34	21	68	30

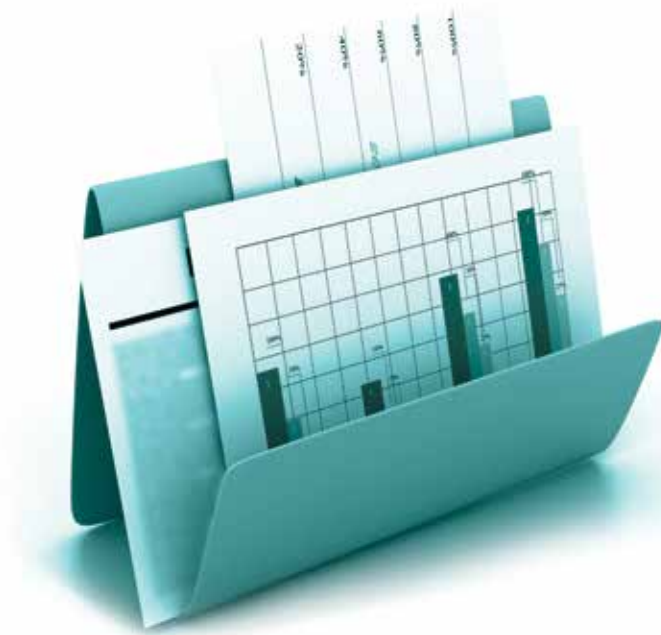
(*) İlk derece mahkemeleri tarafından verilen beraat kararları, Kurulumuzca temyiz edilmiştir.
Kaynak:SPK

Kurulumuzca yapılan suç duyuruları neticesinde açılan kamu davalarından karara bağlanana ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler 31.12.2012 tarihi itibarıyla aşağıda tablo halinde verilmiştir. Ancak verilen kararlar ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar olup kesinleşmemiştir.

Tablo 5.13. Kurulun Başvurusu Üzerine Açılan ve Karara Bağlanan Davalara İlişkin Bilgiler

Suç Duyurusu Yılı	Karara Bağlanan	Mahkumiyet	Ön Ödeme	Takipsizlik	Beraat (*)	Zamanaşımı
2010	27	18	0	3	6	0
2011	2	1	0	0	1	0
2012	1	0	0	1	0	0
TOPLAM	30	19	0	4	7	0

(*) İlk derece mahkemeleri tarafından verilen beraat kararları, Kurulumuzca temyiz edilmiştir.
Kaynak:SPK

Hukuk Davaları

Kurul tarafından, diğer kişi ve kuruluşlar aleyhinde hukuk ve ticaret mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde açılmış olan

alacak, tespit, vb. davalara ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler 31.12.2012 tarihi itibarıyla aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 5.14. Kurul Tarafından Açılan Hukuk Davaları

Yıllar	Dava Sayısı	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2010	4	3	1
2011	8	5	3
2012	2	2	0
TOPLAM	14	10	4

Kaynak: SPK

İflas Davaları

31.12.2012 tarihi itibarıyla, esasen hukuk davası niteliğinde olmakla beraber, takip prosedürü bakımından farklılıklar gösterdiğinden ayrı bir başlık altında izlenmesinde fayda

görülen ve Kurul tarafından şirket ya da aracı kurumların iflası veya şirket ya da aracı kurum yöneticilerinin şahsi iflası talebi ile son 3 yıllık dönemde açılmış olan 4 dava bulunmaktadır.

5.9. Avrupa Birliği (AB) Uyum Çalışmaları

Avrupa Birliği'nin Türkiye ile müzakerelere başlamasının kabul edildiği 3.10.2005 tarihinden sonra gerçekleştirilen ve müzakere süreci öncesi hazırlık niteliği taşıyan tarama toplantıları ile ilgili AB mevzuatı ve Türk mevzuatında yapılması gerekenler konusunda temel çerçeve çizilmiştir. Bu kapsamda, Kurulumuzun mevzuat uyumu konusunda sorumlu olduğu ana konular, Sermayenin Serbest Dolaşımı, Mali Hizmetler, Şirketler Hukuku ve Ekonomik ve Parasal Politika müzakere başlıkları altında yer alan konulardan oluşmaktadır.

Söz konusu konu başlıklarında yer alan hususlarla ilgili çalışmalar 2012 yılında da aktif biçimde sürdürülmüştür. Finansal piyasalarda görülen hızlı değişim ve AB'nin sermaye piyasasına ilişkin düzenlemelerinin de kendi içinde sürekli yenilenmesi, bu gelişmelerin düzenli takibi ve yapılacak işlerin uygun zaman ve yöntemle sonuçlandırılmasını gerekli kılmıştır.

Bu kapsamda, 2002 yılı Mart ayında Kurulumuz bünyesinde AB konusunda faaliyet göstermek ve çalışmaları yürütmek üzere Avrupa Birliği Grubu (AB Grubu) oluşturulmuştur. Görev ve sorumluluk alanı Avrupa Birliği ile ilişkiler olan birimin koordinasyonunda bir taraftan AB Direktifleri ile ülkemiz düzenlemelerinin uyumlaştırılması çalışmaları Kurulumuz bünyesinde devam ederken, diğer taraftan ilgili AB Kurumları ve üye ülkeleri ile işbirliği ve AB fonlarından destek alınması süreci başlatılmış, dolayısıyla AB çalışmaları daha etkin ve koordineli biçimde yürütülmeye başlanmıştır. Aynı zamanda, gerek AB Grubu gerek Kurulun diğer birimlerinde çalışan personelin AB konusunda daha detaylı bilgi sahibi olmasına yönelik eğitim ve toplantılara katılmaları yönünde azami gayret sarf edilmiş, bu çalışmalar da kurumsal kapasitenin güçlendirilmesine önemli katkılar sağlamıştır.

5.9.1. Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon

Sermaye Piyasası Kurulu AB mevzuat uyum çalışmalarını ilgili diğer kurumlarla koordinasyon içinde yürütmektedir. Bu çerçevede Kurulumuzca 2012 yılı içerisinde diğer kurumlarla koordinasyon içinde yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmektedir:

Kurulumuz, Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi'nde alınan karar ile AB müktesebatının analitik incelemesini gerçekleştirmek amacıyla AB ile Türkiye arasında kurulan alt komitelerden "İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi" ve "Ekonomik ve Mali Konular, Sermaye Hareketleri ve İstatistik Alt Komitesi" ne iştirak etmektedir. Genellikle yılda bir kez düzenlenen alt komite toplantılarında AB müktesebatındaki gelişmeler ve müktesebatın uyarlanması ve uygulanması yönünde Türkiye'de sürdürülen çalışmalar değerlendirilmekte, konu ile ilgili sunuşlar yapılmaktadır. 2012 yılında Şubat ayında Ekonomik ve Parasal Konular, Sermaye Hareketleri ve İstatistik Alt Komitesi'ne, Mart ayında ise Tek Pazar-Rekabet Alt Komitesi'ne katılım sağlanarak Kurulumuzla ilgili gelişmeler AB Komisyonu yetkililerine aktarılmıştır. Ayrıca Pozitif Gündem kapsamında oluşturulan Şirketler Hukuku çalışma grubuna katkı sağlanmıştır.

AB Müktesebatının iç hukuka aktarılmasında mevzuat uyum takvimi, sorumlu kuruluşları ve izlenecek usulü belirleyen ulusal taahhüt belgesi niteliğindeki "Ulusal Program" 31.12.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ulusal Program'ın Kurulumuz görev alanına giren "Şirketler Hukuku", "Sermayenin Serbest Dolaşımı" ve "Mali Hizmetler" konularına ilişkin kısımlarının hazırlanması ile ilgili çalışmalara katkı sağlanmış olup mevzuat uyumuna yönelik çalışmalar Ulusal Program'a uygun olarak sürdürülmektedir. Bu çerçevede, 2006-2007 yılları arasında "Sermaye Piyasası Kurulu'na Avrupa Birliği Sermaye Piyasası Standartlarına Uyumda Yardım" isimli Eşleştirme Projesinde hazırlanan taslaklardan da yararlanılarak, yeni Taslak SPKn'nun hazırlanması çalışmaları 2012 yılı içinde sonuçlandırılmış ve ilgili diğer ikincil mevzuat çalışmalarına ise devam edilmiştir.

Mevzuat uyumunda ilgili kurumlar arasında eşgüdümün sağlanmasına yönelik olarak, mevzuat uyumu konusundaki

gelişmelerin Ulusal Program Veri Tabanı kapsamında güncel olarak izlenmesi ve uyum takviminin koordinasyonu amacıyla düzenli katkılar yapılmıştır.

2012 Yılı İlerleme Raporu'nun "Türkiye Katkısının" hazırlanması çalışmalarına katılmış, İlerleme Raporunda Kurulumuz faaliyet alanına giren konular değerlendirilmiş, 2012 yılı Katılım Öncesi Ekonomik Programı'nın Kurulumuz görev alanına giren bölümüne ilişkin katkılarımız ilgili koordinatör kuruma iletilmiştir. Ayrıca, AB müzakere sürecini ve müzakere fasılları çerçevesinde kaydedilen gelişmeleri değerlendirmek amacıyla ilgili kamu kurumlarının katılımı ile düzenlenen İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi'ne katılım sağlanmıştır.

Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yapılan tüm düzenleme çalışmalarında AB düzenlemeleri de dikkate alınmakta ve AB'nin sermaye piyasası mevzuatına yönelik yeni düzenlemeleri de sürekli olarak takip edilmektedir. Bu çerçevede bugüne kadar halka açık anonim ortaklıklar, kurumsal yatırımcılar, aracı kuruluşlar, bireysel yatırımcılar ve borsalar, diğer sermaye piyasası kurumları ve piyasalara yönelik bir dizi düzenleme yapılmıştır. Ayrıca 30 Aralık 2012 tarihinde yürürlüğe giren yeni SPKn hazırlanırken AB düzenlemeleri de dikkate alınmıştır. Kurulumuz faaliyet alanına giren AB mevzuatı, üye ülkelerdeki gelişmeler ve ESMA (European Securities and Markets Authority) çalışmaları düzenli olarak izlenmiştir. Buna ek olarak ESMA'nın Avrupa'da menkul kıymetler ve piyasalara ilişkin düzenlemelerin uygulanması konusundaki belirleyici rolü dikkate alınarak ESMA ile işbirliği çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda, 2012 yılında ESMA ile Kurulumuz tarafından Türk sermaye piyasası mevzuatınca uygulanan hisse senedi izahname rejiminin, Avrupa Birliği mevzuatına eşdeğer sayılabilmesine yönelik bir proje başlatılmıştır. Ayrıca Alternatif Kolektif Yatırım Kuruluşları Direktifi paralelinde AB üyesi ülke otoriteleri ve ESMA ile işbirliği çalışmalarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

5.9.2. AB Fonlarından Yararlanmaya Yönelik Faaliyetler

AB mevzuatına ve uygulamalarına uyum çalışmalarında AB fonlarından ve diğer AB üyesi ülke fonlarından yararlanma amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çerçevede 2006-2007 döneminde Almanya Federal Maliye Bakanlığı ile gerçekleştirilen “Sermaye Piyasası Kuruluna Avrupa Birliği Sermaye Piyasası Standartlarına Uyumda Yardım” isimli Eşleştirme Projesi’nin (Twinning Project) tamamlanmasının ardından AB Katılım Öncesi Mali Yardımlarından yararlanmak üzere hazırlanan “Sermaye Piyasası Kurulu’nun Kapasitesinin Artırılması ” konulu proje önerisi AB Komisyonu tarafından onaylanmıştır. Proje bileşenleri, temel olarak “Muhasebe ve Denetim Alanında Eğitim” ve “Finansal Hizmetler Alanında SPK’nın İdari Kapasitesinin Artırılması”na yönelik faaliyetler içermektedir. Bu kapsamda 2012 yılında AB Komisyonu tarafından talep edilen proje fişi değişikliği ve ilgili ihale dokümanlarının hazırlanması çalışmaları sürdürülmüştür. Proje önerisinde yapılan değişiklikler AB Komisyonu tarafından kabul edilmiş, bu çerçevede konu ile ilgili ihale dokümanları hazırlanarak ilgili kurumlara iletilmiştir. Kurulumuzun bilgi işlem kapasitesinin artırılmasına yönelik olarak hazırlanan ikinci proje önerisi ise halen AB yetkilileri tarafından değerlendirilmektedir.

Projelerin yönetilmesi ile izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin sürdürülmesi amacıyla, koordinasyonu Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından sağlanan çalışmalara da katkıda bulunulmuştur.

Kısa süreli teknik yardımlar kapsamında ise aday ülkelere AB mevzuatına uyum sağlanması ve gerekli idari altyapının kurulması için teknik yardım sağlayan Avrupa Komisyonunun Genişlemeden Sorumlu Genel Müdürlüğü altında faaliyet gösteren Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi (Technical Assistance Information Exchange Office - TAIEX) ve Kurulumuzun işbirliği 2012 yılında da devam etmiştir. İhtiyaç duyulan alanlarda seminer/çalışma toplantısı, çalışma ziyareti ve uzman taleplerinde bulunulması ve kabul edilen taleplerin gerçekleştirilmesi zemininde yürütülen faaliyetler çerçevesinde 2012 yılı Ocak ayında yabancı uzmanların da katılımıyla “Siber Suçlar” konusunda çalıştay düzenlenmiştir.

Ayrıca TAIEX’de teknik yardım alınması amacıyla yeni teknik destek başvurularında bulunulmuş olup TAIEX işbirliği ile düzenlenen toplantılar sonucunda Kurulumuz sorumluluk alanına giren AB mevzuatı ve farklı üye ülke uygulamaları hakkında bilgi edinilmesi imkânı sağlanmaktadır.

5.10. Uluslararası İlişkiler

Küreselleşen dünyada sermayenin giderek hareketlenmesi uluslararası ilişkilerin önemini artırmıştır. Global finans krizi sonrasında, düzenleyici otoriteler arasındaki işbirliklerin önemi daha da artmış olup, uluslararası kuruluşlarca da bu işbirlikleri teşvik edilmekte ve güçlendirilmektedir. Bu çerçevede Kurul’un faaliyetlerinin bir kısmını yurt dışı uygulamalardan ve tecrübelerden yararlanılması ile yabancı düzenleyici otoriteler ile arasındaki iş birliği olanaklarının geliştirilmesi oluşturmaktadır.

Kurulumuzca, ülkelerarası çoklu ve ikili ilişkilere büyük önem verilmektedir. Bu amaçla, Kurul’un üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlar, diğer ülkelerin sermaye piyasası otoriteleri ve Kurul’un faaliyet alanıyla ilgili diğer yabancı kuruluşlar (OECD, Dünya

Ticaret Örgütü, Dünya Bankası, gibi) ile ilişkilerimizi geliştirmek için çalışmalar yapılmakta, üyesi bulunduğumuz Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (International Organization of Securities Commissions, IOSCO) faaliyetlerine aktif katılım sağlanmaktadır.

Günümüzde bilgi ve bilginin transferi sermaye piyasalarının güvenilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. Dünyada yaşanan küreselleşme eğilimine paralel olarak Kurulumuzda, yabancı ülkelerin sermaye piyasası otoriteleri ile işbirliği ve bilgi transferine ilişkin mutabakat (Memorandum of Understanding) tesis etme çalışmaları sürdürülmektedir.

5.10.1. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO)

IOSCO sermaye piyasalarındaki düzenleyici/denetleyici otoritelerin, ilgili alanlarda koordinasyon ve iş birliği sağlamak, sermaye piyasalarının yasal ve kurumsal yapısına ilişkin olarak ortak uluslararası standartlar oluşturmak ve üyeler arasında bilgi alış verişini olanaklı kılmak amacıyla oluşturdukları bir kuruluştur. IOSCO, mali piyasalarla ilgili diğer uluslararası kuruluşlarla da iş birliği halinde faaliyet göstermekte ve alanındaki en etkin uluslararası kuruluş niteliğini taşımaktadır.

Kurulumuz 1988 yılında üyesi olduğu IOSCO'nun faaliyetlerine katılmaktadır. Bu kapsamda Kurulumuz aşağıdaki komite ve çalışma grubu çalışmalarına aktif olarak iştirak ederek IOSCO amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesi yönünde politika oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır.

- Başkanlar Komitesi (Presidents' Committee)
- IOSCO Yönetim Kurulu (IOSCO Board)
- Yönetim Ekibi (Management Team)
- Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (EMC – Emerging Markets Committee)
- Avrupa Bölge Komitesi (ERC- European Regional Committee)
- Politika Oluşturucu Komiteler (Policy Committees)
- Değerlendirme Komitesi / Uygulama Komitesi (Assesment Committee /Implementation Task Force)
- İzleme Grubu (Screening Group)
- Gözetim Grubu (Monitoring Group)

Kurulumuzun 2012 yılı içerisinde IOSCO faaliyetlerine ilişkin olarak yürüttüğü çalışmalar aşağıda özetlenmektedir.

IOSCO Yönetim Kurulu

IOSCO'nun etkinliğinin artırılması ve Komiteler arasında yapılan çalışmalarda çakışmaların ve tekrarların giderilmesi amacıyla Mayıs 2012'de Pekin'de yapılan Yıllık Konferans'ta alınan stratejik yön kararları çerçevesinde, Teknik Komite, Yürütme Komitesi ve Gelişmekte Olan Piyasalar Danışma Kurulu ortadan kalkarak IOSCO Yönetim Kurulu (IOSCO Board) kurulmuştur. IOSCO Yönetim Kurulu, IOSCO'nun en üst düzeyde karar alma ve yürütme organıdır. 2012-2014 yılları arasındaki geçiş dönemi için üye sayısı 32 olarak belirlenmiş olup; 1 Başkan ve 2 Başkan Yardımcısı bulunmaktadır. 2012 yılında söz konusu başkan yardımcılıklarından bir tanesi Kurulumuz tarafından yürütülmüştür. Ayrıca, Yönetim kurulunda görüşülecek konular ve yöntem konusunda belirlemeler yapmak üzere yönetim

kurulu başkan ve yardımcılarını ile IOSCO genel sekreterinden oluşan Yönetim Ekibi (Management Team) çalışmalarına katkı sağlamıştır.

Diğer taraftan Kurulumuz IOSCO Yönetim Kurulu üyeliği çerçevesinde yapılan çalışmalara katılım sağlamış, hazırlanan raporlara görüş iletmış ve onay vermiştir.

Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (EMC)

■ 2012 yılı Mayıs ayında Pekin'de gerçekleştirilen IOSCO Yıllık Konferansı'nda Kurul eski Başkanı A. Vedat AKGİRAY 2 yıllık bir süre için Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi Başkanı ve IOSCO Başkan Yardımcısı olarak seçilmiştir.

■ EMC'nin 2012 yılı toplantısı 19-21 Kasım tarihleri arasında Şili'de gerçekleştirilmiştir. LIBOR skandalı nedeniyle gündemde olan Finansal Benchmark manipülasyonlarına ilişkin olası caydırıcı yaptırımlar tartışılmış; gelişen piyasalara özel riskler, IOSCO Vakfı, IOSCO'nun yeniden yapılanmasına ilişkin üyelik ve oy hakları, çok tarafalı mutabakat (MMoU)'lar, EMC'nin geleceği gibi konular ele alınmış; gelişmekte olan piyasalarda türev ürünlerin gelişimi ve düzenleyici otoritelerin gözetim kapasitelerinin artırılması konularında çalıştaylar gerçekleştirilmiştir. EMC Genel Kurulunda ayrıca, güncel konularla ilgili çeşitli paneller düzenlenmiştir.

■ EMC Başkanlığı sıfatıyla söz konusu Komite çalışmalarının idari boyutuyla da ilgilenilmesinin yanı sıra Kurulumuzca, küçük ve orta ölçekli şirketlerin sermaye piyasaları yoluyla finansmanı konulu çalışma grubu başkanlığı yürütülmüş ve grup üyeleriyle birlikte anket hazırlanarak cevaplar analiz edilmiş, ayrıca EMC yıllık anket çalışması Kurulumuzca yürütülerek elde edilen bulgular EMC toplantısı sırasında üyelerle paylaşılmıştır. Diğer taraftan EMC bünyesinde faaliyet gösteren çalışma gruplarının projelerine aktif olarak katılmış ve düzenledikleri anketler cevaplandırılmıştır.

■ Ayrıca, EMC faaliyetleri ile ilgili olarak IOSCO faaliyet raporunun hazırlanması çalışmalarına katkı sağlanmıştır.

Diğer IOSCO Çalışmaları

Kurul'un 2012 yılında iştirak etmiş olduğu diğer IOSCO çalışma grupları aşağıda yer almaktadır:

■ IOSCO Genel Kurulu niteliğindeki Başkanlar Komitesi IOSCO Yıllık Konferansı sırasında toplanmakta olup, Mayıs ayında Pekin’de gerçekleştirilen toplantıya katılım sağlanmış, IOSCO tüzüklerinde stratejik planla bağlantılı yapılan değişiklikler tartışılıp onaylanmıştır.

■ Halen IOSCO bünyesinde faaliyet göstermekte olan 4 bölgesel Komite’den biri olan Avrupa Bölge Komitesi’nin üyesi olan Kurulumuz söz konusu Komite’nin Mayıs ayında Pekin’de ve Eylül ayında Paris’te yapılan toplantılarına katılım sağlamıştır. Anılan toplantılarda Kurulumuzca yapılan son mevzuat değişiklikleri ve sermaye piyasalarımızdaki gelişmeler hakkında bilgi verilmiş, ayrıca, Finansal Benchmark manipülasyonlarına ilişkin yaptırımlar, IOSCO Vakfı, IOSCO’nun yeniden yapılanmasına ilişkin üyelik ve oy hakları konularıyla Board toplantısı gündeminde yer alan diğer teknik çalışmalar tartışılmıştır.

■ Öte yandan, 2012 Mayıs ayında oluşturulan ve daha önce geliştirmekte olan piyasalar komitesi ile teknik komite altında faaliyet gösteren politika oluşturucu komitelerden muhasebe ve kamuyu aydınlatma, ikincil piyasalar, araçlar, denetim ve işbirliği, kredi derecelendirme kuruluşlarına ilişkin komite çalışmalarına katılım sağlanmış, yılın ikinci yarısından sonra ise bu komitelere ilave olarak kurumsal yatırımcılarla ilgili yatırım yönetimi adlı politika oluşturucu komiteye üye olunarak bu komitenin faaliyetleri de takip edilmiş ve katkıda bulunulmuştur.

■ Menkul Kıymet Düzenlemelerine İlişkin IOSCO İlke ve Amaçlarının uygulanması, değerlendirilmesinden sorumlu Değerlendirme Komitesi (Assesment Committee) çalışmalarına katılım sağlanmış, bu kapsamda sistemik riske ilişkin IOSCO ilkelerinin uygulanmasına ilişkin anket çalışmasında yer alınmış ve ilkelerin gözden geçirilmesi ile ilgili iş akış süreçlerine ilişkin alt çalışma gruplarında görev alınmıştır. Diğer taraftan, bilgi paylaşımı ve işbirliğine yönelik IOSCO Çok Taraflı Mutabakatını imzalamak talebiyle başvuruda bulunan düzenleyici kuruluşların başvurularını inceleyerek görüş oluşturmakla görevli olan IOSCO

Çok Taraflı Mutabakatı ile ilgili İzleme Komitesi’nin (Screening Group) çalışmalarına katılım sağlanmış, henüz tam üye olmayan ülkelerle bu konuda gerekli çalışmaları yürütebilmeleri için çeşitli temaslarda bulunulmuştur.

■ IOSCO çalışmalarıyla bağlantılı olarak Kurulumuz ayrıca IOSCO EMC başkanlığı sıfatıyla IFRS Foundation’ın gözetim ve denetiminden sorumlu Gözetim Komitesi (Monitoring Board) çalışmalarına katkı sağlamış, IOSCO Yönetim Kurulu Başkan yardımcılığı sıfatıyla International Integrated Reporting Council çalışmalarında IOSCO’yu temsilen yer almıştır.

Finansal İstikrar Kurulu’na (FSB) İlişkin Çalışmalar

■ FSB düzenleme, denetim ve diğer finansal sektör politikalarının etkin biçimde uygulanmasının teşvik edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla ulusal otoritelerin ve uluslararası standart belirleyicilerin çalışmalarını uluslararası düzeyde koordine etmek üzere kurulmuştur.

■ FSB’nin görevleri arasında; finansal sistemdeki kırılganlıkları değerlendirmek ve bunlar için gerekli önlemleri belirlemek, finansal istikrar için otoriteler arası koordinasyon ve bilgi değişimini teşvik etmek, piyasa gelişmelerini izlemek ve buna göre tavsiyelerde bulunmak, düzenleme standartlarını karşılayan en iyi uygulamaları izlemek ve tavsiye etmek yer almaktadır.

■ Haziran 2010 ve Mayıs 2012’de gerçekleştirilen Yıllık Konferans’larda IOSCO EMC Başkanı olarak görevlendirilmemiz nedeniyle, Kurulumuz FSB toplantılarına da iştirak etmeye başlamıştır. Bu çerçevede, 2012 yılında yapılan toplantılarda EMC bünyesinde yapılan çalışmalarla ilgili FSB’ye geribildirimde bulunmaktadır. Ayrıca, Kurulumuz IOSCO çalışmaları dışındaki hususlarda TCMB ile koordineli olarak FSB çalışmalarına katkı sağlamaktadır.

5.10.2. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ile İlgili Çalışmalar

OECD Kurumsal Yönetim Komitesi

Kurulumuz, OECD bünyesinde oluşturulan OECD Kurumsal Yönetim Komitesi (OECD Corporate Governance Committee) çalışmalarına aktif katılım sağlamakta olup Ulusal Eşgüdüm Birimi olma görevini sürdürmektedir. Komite, kurumsal yönetim uygulamalarını geliştirme amaçlı çalışmalar yapmaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi'nin 2012 yılı Nisan ve Kasım aylarında Paris'te yapılan toplantısına Kurulumuzca da katılım sağlanmıştır. Ayrıca, Kurulumuz temsilcisi söz konusu Komite'nin çalışmalarında ve iş programının belirlenmesinde stratejik olarak destek vermekte olan OECD Kurumsal Yönetim Komitesi Başkan Yardımcısı seçilmesi nedeniyle, anılan Büro çalışmalarına katılmaktadır.

Diğer yandan, Kurulumuzun kuruluşunun 30. yıldönümü nedeniyle Şubat 2012 tarihinde İstanbul'da OECD ile birlikte "Kurumsal Yönetişim, Değer Artırma ve İnovasyon" başlıklı konferans düzenlenmiştir.

MENA ve Avrasya Bölgelerine yönelik OECD Projeleri

OECD Kurumsal Yönetim Komitesi ile ilişkilerimiz 2012 yılında bölgesel girişimlerle güçlendirilmiştir. Kurulumuz İMKB ile birlikte, OECD'nin koordinasyonunda Ortadoğu - Kuzey Afrika (MENA) ve Avrasya bölgelerinde gerçekleştirilen iki projeye destek vermiştir. Söz konusu projelerde Mısır, Fas, Tunus, Cezayir, Azerbaycan, Kazakistan gibi gelişmekte olan

piyasalarda sermaye piyasalarının ve menkul kıymet borsaları yoluyla kurumsal yönetimin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla, OECD girişimiyle Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da Borsalar ile Kurumsal Yönetimin Geliştirilmesi Görev Gücü" ve "Sermaye Piyasalarının Gelişimi için Kurumsal Yönetim Avrasya Grubu" oluşturulmuştur.

Haziran 2012'de OECD ve Kurulumuz ile İMKB işbirliğinde yürütülen ortak proje kapsamında, Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesi ülkelerinin borsa ve sermaye piyasası otoritelerinin başkanları ve diğer üst düzey yöneticileri ile uluslararası kurum temsilcilerini bir araya getiren geniş katılımlı bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda bölge ülkelerinde yatırımcıların korunması ve kamunun aydınlatılmasında borsaların rolünün artırılması için önceliklerin neler olması gerektiği tartışılmış, ayrıca "Orta Doğu ve Kuzey Afrika Borsalarının Kurumsal Yönetimdeki Rolü" raporu sunulmuştur.

Aralık 2012'de Avrasya Sermaye Piyasalarının Gelişimi için Kurumsal Yönetim Grubu (OECD The Eurasia Group on Corporate Governance for Capital Market Development), Kurulumuz, İMKB ve OECD desteği ile üçüncü toplantısını İstanbul'da gerçekleştirmiştir. Söz konusu toplantıda Grup tarafından belirlenen önceliklerin ve tavsiyelerin yer aldığı ve iki yıl süren ortak projenin ürünü olan raporun nihai hali sunulmuş olup, söz konusu raporda Avrasya sermaye piyasalarının yapısı ve geleceğe ilişkin öngörüler ele alınarak atılması gereken adımlara dikkat çekilmektedir.

5.10.3. ABD Menkul Kıymetler Borsa Komisyonu (SEC) ile İşbirliği

Ülkemiz ve Amerika Birleşik Devletleri arasında Nisan 2009 tarihinde ekonomik ve ticari işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla oluşturulan "Türkiye-ABD Stratejik Ekonomik ve Ticari İşbirliği Çerçevesi"nde Kurulumuz ve ABD finansal piyasaları düzenleyici kuruluşu Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (Securities and Exchange Commission-SEC) arasında "Düzenleyici Diyalog" olarak adlandırılan bir işbirliği mekanizması oluşturulmasına karar verilmiştir. Temmuz 2011'de imzalanan düzenleyici diyalog belgesi her iki ülkenin sermaye piyasalarında, yatırımcının, piyasa

bütünlüğünün korunması, Türkiye ve ABD arasındaki sınır ötesi menkul kıymet faaliyetlerinin artırılması hedeflenmekte ve bu amaçla, "düzenleme", "denetim" ve "eğitim" alanlarında ikili ve gerektiğinde eğitim alanında üçüncü ülkeleri de içerecek bir işbirliğinin yapılmasını öngörmektedir. Bu çerçevede Kurulumuz ev sahipliğinde SEC ile ortak seminerler programının beşincisi olan "Small Business Capital Formation" başlıklı seminer 16-17.10.2012 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

5.10.4. Kurulumuz Personelinin Uluslararası Örgüt ve Yabancı Kuruluşlar Nezdinde Geçici Personel (Secondee) Olarak Görevlendirilmesi

IOSCO'nun Madrid'de bulunan merkezinde gelişmekte olan piyasalar konusunda, OECD'nin Paris'te bulunan merkezinde ise, kurumsal yönetim konusunda geçici personel olarak görev yapmak üzere Kurulumuzdan birer personel görevlendirilmiştir. 2012 yılından itibaren Dünya Bankası ile İslami Finansal Hizmetler Kurulu'nda da Kurulumuzdan

birer uzman secondee olarak görevlendirilmeye başlamıştır.

Diğer taraftan, SEC'nin Washington'da bulunan merkezinde, geçici personel olarak görev yapmak üzere Kurulumuzdan 1 personel Washington'da 1 yıl süre ile görevlendirilmiştir.

5.10.5. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile İlgili Çalışmalar

WTO Mali Hizmetler Komitesi çalışmalarına Kurulumuzca da iştirak edilmekte olup, 2012 yılı içerisinde de bu çalışmalar devam etmiştir.

İlişkin çalışmalara Kurulumuz faaliyet alanı kapsamında katılım sağlanmış, bahse konu ülkeler ile yürütülen görüşmelere Kurulumuzca da katkı sağlanmıştır.

Ayrıca, WTO'nun hizmet müzakereleri kapsamında, Türkiye ile Ukrayna arasında imzalanması planlanan ve Ekonomi Bakanlığı'nın koordinasyonunda yürütülen Serbest Ticaret Anlaşması çalışmaları ile Afganistan'ın WTO'ya katılmasına

Diğer taraftan, Ekonomi Bakanlığı'nın koordinasyonunda yürütülen WTO Ticaret Politikası Gözden Geçirme Mekanizması çalışmalarına Kurulumuz gereken katkıyı sağlamıştır.

5.10.6. İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB) ile İlgili Çalışmalar

Kurulumuz, İslami finansal hizmetler sektörünün sağlamlığını ve istikrarını güçlendirmek üzere kurulmuş olan, bankacılık, sermaye piyasaları ve sigortacılık konusunda uluslararası standartlar ve yönlendirici prensipler belirleyen, araştırmalar yapan, sektörle ilgili konularda koordinasyon görevini yerine getiren, toplantı, seminer ve konferanslar düzenleyen bir kurum olan ve merkezi Kuala Lumpur'da bulunan İslami Finansal

Hizmetler Kurulu'na (IFSB) Ağustos 2010'da yardımcı üye sıfatıyla üye olmuştur.

2010 yılında yardımcı üye sıfatıyla üyelik ilişkimizin başladığı IFSB'nin 2012 yılında gerçekleştirilen pek çok toplantı ve seminerine Kurulumuzca katılımcı ve konuşmacı olarak katkı sağlanmıştır.

5.10.7. İslam Konferansı Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) ile İlgili Çalışmalar

İSEDAK üyelerine yönelik olarak 2011 yılında İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyici Kuruluşlar Forumu kurulmuş, Forumun başkanlığını ve sekretaryasını ise Kurulumuzun üstlenmesine karar verilmiştir. Forum kapsamında, finansal piyasaların altyapısının güçlendirilmesi, finansal eğitim, İslami finans ve üye ülke sermaye piyasaları düzenleyici kuruluşlarının idari kapasitesinin güçlendirilmesi konularında işbirliği yapılmaktadır.

26-27.09.2012 tarihlerinde Kurulumuzun ev sahipliğinde İstanbul'da "İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu" düzenlenmiştir. OECD ve İslam Kalkınma Bankası'nın da katıldığı forumda "Kapasite Geliştirme", "Piyasa Gelişimi", "İslami Finans" ve "Finansal Okuryazarlık" başlıklı görev güçlerine ilişkin ülke sunumları ve görev güçlerinin yapılandırılmaları ile ilgili sermaye piyasaları düzenleyici otoriteleri arasında işbirliği olanakları ele alınmıştır.

5.10.8. Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Uluslararası Forumu (IFIAR) ile İlgili Çalışmalar

Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (International Forum of Independent Audit Regulators - IFIAR), temelde bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarının kalite kontrol gözetimi de dahil olmak üzere küresel düzeyde bağımsız denetimin kalitesinin artırılarak yatırımcının korunması ve kamu yararı sağlanması ortak amacının gerçekleştirilmesi için faaliyet göstermek üzere 2006 yılında kurulmuş, geniş katılımlı ve toplantılarına AB Komisyonu, Dünya Bankası, Basel

Komitesi ve IOSCO'nun da gözlemci olarak katıldığı uluslararası bir organizasyondur.

Kurulumuz, 2009 yılında gelen davet üzerine üyelik başvurusu yapmış ve aynı yıl üyeliğe kabul edilmiş olup, bu kapsamda IFIAR'ın 2012 yılı içinde yapılan toplantıları ve çeşitli çalışmalarına katkı sağlanmıştır.

5.10.9. İkili İlişkiler ve İmzalanan Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU)

Diğer ülkelerdeki sermaye piyasalarında düzenleme ve denetim yetkisine sahip kuruluşlarla iş birliği çerçevesinde MoU imzalanması için başlatılan girişimler 2012 yılında da sürdürülmüştür. Bu kapsamda, 2012 yılı içerisinde Tunus sermaye

piyasası düzenleyici otoritesi ile MoU, Maldivler sermaye piyasası otoritesi ile düzenleyici diyalog belgesi imzalanmıştır. Kurul tarafından şimdiye kadar imzalanan ikili mutabakatlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 5.15. Kurulca İmzalanan İkili Mutabakatlar

Ülke	Kuruluş	Tarih
İngiltere	HM Treasury	Ağustos 1999
	Financial Services Authority	
	London Stock Exchange	
Fransa	Commission des Operations de Bourse (Autorité des Marchés Financières)	Mayıs 2000
Almanya	BAWe (BaFin)	Mayıs 2000
İsveç	Finansinspektionen	Haziran 2001
İtalya	Commissione Nazionale per le Società e la Borsa	Haziran 2001
ABD	Commodity Futures Trading Commission	Haziran 2001
Avustralya	Australian Securities and Investment Commission	Haziran 2001
Yunanistan	Capital Markets Commission	Ekim 2001
Portekiz	Comissão do Mercado de Valores Mobiliários	Ekim 2001
Malta	Malta Stock Exchange	Haziran 2001
	Malta Financial Services Center (Malta Financial Services Authority)	Nisan 2002
Arnavutluk	Albanian Securities Commission	Eylül 2003
Romanya	Romanian National Securities Commission	Ekim 2003
Bulgaristan	Financial Supervision Commission	Aralık 2004
Hırvatistan	Croatian Securities Commission	Nisan 2005
Makedonya	Securities and Exchange Commission	Nisan 2005
Hollanda	Netherlands Authority for Financial Markets	Haziran 2005
Bosna Hersek	Securities Commission of the Federation of Bosnia and Herzegovina Republic of Srpska Securities Commission	Ekim 2005
Dubai Uluslararası Finans Merkezi	Dubai Financial Services Authority	Kasım 2005
Karadağ	Securities Commission of the Republic of Montenegro	Şubat 2006
İsrail	Israel Securities Authority	Şubat 2006
Tayvan	Financial Supervision Commission	Haziran 2006
Çin	China Securities Regulatory Commission	Kasım 2006
Suriye	Syrian Commission on Financial Markets and Securities	Ocak 2008
Rusya	Federal Markets Financial Service of Russia	Ağustos 2009
Malezya	Securities Commission of Malaysia	Nisan 2010
Azerbaycan	State Committee for Securities of the Republic Of Azerbaijan	Temmuz 2010
Birleşik Arap Emirlikleri	Emirates Securities and Commodities Authority	Ekim 2010
Kırgız Cumhuriyeti	State Service for Financial Market Regulation and Supervision under the Government of the Kyrgyz Republic	Şubat 2011
Pakistan	Securities and Exchange Commission of Pakistan	Eylül 2011
Kore	The Financial Services Commission of the Republic of Korea	Kasım 2011
Tunus	Conseil du Marché Financier	Eylül 2012

Kaynak: SPK

5.10.10. Kurulumuzca Düzenlenen Uluslararası Eğitim Programları

Kurulumuzun kuruluşunun 30. yıldönümü nedeniyle 31.01.2012 tarihinde İstanbul'da "Mali Piyasalarda Reform ve Düzenleme" konulu ve 01.02.2012 tarihinde İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) ile birlikte "Kurumsal Yönetişim, Değer Artırma ve İnovasyon" başlıklı konferanslar düzenlenmiştir. Organizasyona Hindistan, Japonya, Tayland, Kore, Brezilya, Hollanda, İtalya, İngiltere, Almanya, Suudi Arabistan, Pakistan, Mısır ve Irak gibi birçok farklı ülkeden sermaye piyasaları düzenleyici ve denetleyici otoriteleri ile finans kurumlarının

temsilcileri ve akademisyenler katılmıştır.

Mart 2012'de, Bilgi Sistemleri Denetim ve Kontrol Derneği (ISACA Information Systems Auditand Control Association) İstanbul Chapter tarafından Bilgi Teknolojileri Yönetişim ve Denetim Konferansı İstanbul'da düzenlenmiştir. Ayrıca Mayıs 2012'de İstanbul'da, Dünya Bankası öncülüğünde Kurulumuz ve Albaraka Grubu tarafından "Kalkınmada Kira Sertifikasının Rolü" konulu uluslararası bir konferans düzenlenmiştir.

5.10.11. Diğer Uluslararası Faaliyetler

Kurulumuzca sermaye piyasalarına yönelik gündemde olan konular ile mevcut piyasa koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesine ilişkin yürütülen çalışmalar kapsamında ihtiyaç duyulan ya da AB mevzuatı uyum çalışmalarına katkı sağlayan alanlarda düzenlenen konferanslara katılım gerçekleştirilmektedir.

Kurulumuz, yabancı sermaye piyasası düzenleyici otoritelerinin organize ettikleri eğitim veya staj programlarına katılımı desteklemektedir. Bu çerçevede, Kurulumuzca meslek personeline eğitim ve staj olanakları sağlamak üzere, gelişmiş piyasaların sermaye piyasası otoriteleri ile işbirliği ve diyalog çalışmaları yürütülmektedir.

2012 yılı Şubat ayında Azerbaycan'dan, Haziran ayında Moğolistan'dan, Temmuz ayında Tanzanya'dan, Kasım ayında Umman'dan gelen heyetlere Kurulumuzca sermaye piyasalarımızı tanıtıcı ya da eğitim amaçlı çeşitli programlar organize edilmiştir.

Diğer yandan 2012 yılı içinde Kırgızistan, Maldivler ve Tunus sermaye piyasası otoritelerine de Kurulumuzca çeşitli ziyaretlerde bulunulmuştur.

2012 yılı içinde ayrıca, IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların periyodik olarak yaptıkları çalışmalara katılım sağlanmıştır.

5.11. Lisanslama Faaliyetleri

Kurulumuzun Seri:VIII, No:34 "Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ"i 11.08.2001 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Lisanslama sistemi ile amaçlanan, sermaye piyasası alanında çalışan ihtisas personeli, yöneticiler, türev araçlar personeli, gayrimenkul değerleme uzmanları, konut değerleme uzmanları, kredi derecelendirme uzmanları, kurumsal yönetim derecelendirme uzmanları ve bağımsız denetçilerin mesleki yeterliliklerinin, bilgi ve tecrübelerinin saptanması ve bu personelin belirli niteliklere ulaşmasının sağlanmasıdır.

Kurulumuzca düzenlenen ilk lisanslama sınavı 2002 yılı Eylül ayında, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey Sınavı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Sınavı, Türev Araçlar Sınavı ve Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı Sınavı ile yapılmaya başlanmıştır. Kredi Derecelendirme Uzmanlığı Sınavı ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Sınavı 2005 yılı Eylül döneminde, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Sınavı 2007 yılı Eylül döneminde, Konut Değerleme Uzmanlığı Sınavı ise 2008 yılı Ocak döneminde başlayarak devam etmiştir.

2012 yılı içinde, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey Sınavı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Sınavı, Türev Araçlar Sınavı, Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı Sınavı, Kredi Derecelendirme Uzmanlığı Sınavı, Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Sınavı, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Sınavı ve Konut Değerleme Uzmanlığı Sınavı olmak üzere 8 sınav yapılmıştır. Takas ve operasyon sorumlularının lisans alabilmeleri için, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey Sınavının sadece “Takas ve Operasyon İşlemleri” başlıklı bölümünden başarılı olmaları, türev araçlar muhasebe ve operasyon sorumlularının lisans alabilmeleri için ise Türev Araçlar Sınavının sadece “Muhasebe, Takas ve Operasyon İşlemleri” başlıklı bölümünden başarılı olmaları gereklidir.

Lisanslama sınavlarında başarılı olanlara katıldıkları sınav türüne göre, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey Lisansı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansı, Türev Araçlar Lisansı, Takas ve Operasyon Sorumlusu Lisansı, Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı Lisansı, Kredi Derecelendirme Uzmanlığı Lisansı, Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Lisansı, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Lisansı, Konut Değerleme Uzmanlığı Lisansı, Temel Düzey Müşteri Temsilciliği Lisansı, Türev Araçlar Müşteri Temsilciliği Lisansı ve Türev Araçlar Muhasebe ve Operasyon Sorumlusu Lisansı verilmektedir. Lisanslama sınavlarında başarılı sayılmak için sınav konularının her birinden 100 üzerinden en az 60 alınması ve alınan notların aritmetik ortalamasının en az 70 olması gerekmektedir.

16.06.2011 tarihinde, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş., İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği ve Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneğinin ortaklığı ile sermaye piyasalarında lisanslama, sicil tutma ve eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. kurulmuştur. Lisanslama sınavlarına yönelik işlemler Kurulumuzun katkıları ile gerçekleştirilmeye devam edilmektedir.

2012 yılında Eylül ve Aralık aylarında olmak üzere 2 kez lisanslama sınavı yapılmıştır. Sınavlar Ankara, Adana, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya ve Samsun illerinde gerçekleştirilmiştir. Her sınav döneminde lisanslama sınavlarına yönelik ayrıntılı bilgileri içeren sınav kılavuzu, sınavların konu ve alt konu başlıkları ile oturum tablosu internet üzerinden adaylara duyurulmaktadır. Sınavlara başvurular ve ilgili diğer işlemler de yine internet üzerinden yapılmaktadır. Sınavların fiilen gerçekleştirilmesinde Millî Eğitim Bakanlığı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü ile işbirliği yapılmaktadır.

2002-2012 yılları arasında gerçekleştirilen lisanslama sınavlarında hak kazanılan lisans sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 5.16. Hak Kazanılan Lisans Sayıları (2002-2012)

Lisans Türleri	Hak Kazanılan Lisans Sayısı	
	2002-2011	2012
Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey	18.292	370
Takas ve Operasyon Sorumlusu	6.733	292
Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey	7.014	542
Türev Araçlar	3.020	358
Türev Araçlar Muhasebe ve Operasyon Sorumlusu	847	124
Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı	2.410	462
Kredi Derecelendirme Uzmanlığı	718	258
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı	868	222
Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim	1.983	2.009
Konut Değerleme Uzmanlığı	174	19
Temel Düzey Müşteri Temsilciliği	2.155	534
Türev Araçlar Müşteri Temsilciliği	1.365	471
Toplam	45.579	5.660

Kaynak: SPK

5.12. Bilgilendirme

Yatırımcı başvurularına ilişkin faaliyetler Kurumsal İletişim Dairesi altında faaliyet gösteren Bilgi Edinme Birimi (BEB) tarafından yerine getirilmektedir.

BEB'e gelen başvurular "şikayet, görüş ve öneriler" ile "bilgi

edinme" olmak üzere iki bölümde ele alınmakta olup, bilgi edinme başvuruları 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde 15 iş günü içinde cevaplanmaktadır. 2010, 2011 ve 2012 yıllarında BEB'e gelen başvurular hakkındaki özet bilgi aşağıda verilmektedir.

Tablo 5.17. BEB'e Gelen Başvurular

Gelen Başvurular	2010	2011	2012
Şikayet, Görüş ve Öneriler	2.238	5.801	5.909
Bilgi Edinme Başvuruları	848	2.025	1.988
Toplam	3.086	7.826	7.897

Kaynak: SPK

Yıllar itibarıyla toplam başvuru sayısı, 2010 yılında 3.086 iken, 2011 yılında 7.826'ya, 2012 yılında ise 7.897'ye ulaşmıştır.

Kurulumuzun bu faaliyetlerinin, yatırımcıya yönelik bir eğitim faaliyeti olarak değerlendirilmesi mümkündür.

5.13. Bilgi Kaynakları

Sermaye piyasalarını ilgilendiren sosyal, ekonomik ve mali konulara ilişkin yerli ve yabancı, basılı ve elektronik yayınları derlemek, takip etmek ve hizmete sunmak amacı ile bir ihtisas kütüphanesi olarak kurulmuş olan Kurulumuz kütüphanesi, Kurul içi ve Kurul dışı uzman ve araştırmacılara aktif olarak hizmet sunmaya devam etmektedir. Kurul dışı araştırmacıları, üniversite öğrenci ve öğretim üyeleri ile ekonomi alanında hizmet veren kamu kurumu çalışanları ve yatırımcılar oluşturmaktadır.

Modern bir bilgi merkezi olması amaçlanan Kurul kütüphanesinde, bilgiye hızlı ve kolay erişim olanakları tanıyan teknolojik gelişmeler ile birlikte kullanıcılara sunulan hizmetler de gelişmiştir. Kütüphane işlevlerinin bilgisayar ortamında

gerçekleştirilmesi ve Kurul içi ağ sistemi ile kullanıcılara, kendi bilgisayarlarından koleksiyonu tarayabilme ve elektronik yayınlara ulaşabilme olanakları sağlanmaktadır.

Kurul kütüphanesinin kurulduğu 1982 yılında 274 olan kitap sayısı, 2012 yılında, 18 adet satın alma, 100 adet bağış yoluyla olmak üzere toplam 10.007 adete ulaşmıştır.

2012 yıl sonu itibarıyla 341 farklı dergi ile 21'i Türkiye'de yayımlanan 63 adet süreli yayına abonelik mevcuttur. Bağış yoluyla da 73 adet süreli yayın Kütüphanemize gelmektedir.

Elektronik kaynak olarak ise, ekonomi alanındaki "EBSCO

Business Source Corporate, ProQuest ABI Complete", "EBSCO EconLit with Full Text", iki kişi erişimli PwC INFORM ve "Lebib Yalkın Mevbank" veri tabanları aboneliği mevcuttur.

2012 yılında toplam 6.137 ödünç verme, 6.231 kitap iade ve 932 uzatma olmak üzere toplam 13.300 kitap ödünç işlemleri gerçekteşmiştir. Ayrıca "EBSCO Business Source" ve "EBSCO EconLit with Full Text" veritabanlarından 18.473, "ProQuest ABI Complete" veritabanından 13.390 olmak üzere toplam 31.863 veritabanı araması yapılmıştır.

Kitap ve basılı/elektronik dergi koleksiyonunun olanaklar ölçüsünde daha da zenginleştirilmesi, kullanıcı hizmetlerinin daha etkin ve çağdaş hale getirilmesi ve tüm koleksiyonun elektronik veri tabanlarıyla desteklenmesi hedeflenmektedir.

Diğer yandan, Kurulumuzun yayın faaliyetleri kapsamında 2012 yıl sonu itibarıyla toplam yayın sayısı 213 olarak gerçekteşmiştir. Kurul yayınları ücretsiz olarak kamu kurumları kütüphaneleri ile devlet ve vakıf üniversiteleri kütüphanelerine gönderilmektedir.

5.14. Eğitim, Tanıtım, Bilgilendirme Faaliyetleri

Kurulumuz tarafından yatırımcıların ve sermaye piyasasıyla ilgili diğer tüm kesimlerin mevzuat ve uygulamalar hakkında bilgi ihtiyaçlarının karşılanması ve bilgi edinmede karşılaştıkları güçlüklerin tespiti ve giderilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede, bireylerle kurumların birikimlerini sermaye piyasalarına daha fazla yönlendirmesi, sermaye piyasasında fon arzının sağlanabilmesi amacıyla toplumda bir sermaye piyasası kültürünün oluşması, sermaye piyasalarında güvenin ve farkındalığın artırılması diğer bir ifade ile "finansal okuryazarlığın artırılması"na yönelik, belirlenmiş farklı hedef kitlelere ihtiyaçları ve donanımları gözeticilerle, uygun iletişim kanalları aracılığıyla bilgilendirme yapılması ve farkındalığı artırıcı tedbirlerin alınması yönünde çalışmalar yapılmaktadır. Söz konusu "Finansal Eğitim" çalışmaları İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Eylem Planı ile koordineli olarak yürütölmektedir. Bu faaliyetlerde, İMKB, VOB, TSPAKB, Takasbank, MKK gibi diğer ilgili kuruluşlarla da işbirliği yapılmaktadır.

Söz konusu çalışmalarının resmi bir çerçevede sürdürölmesi amacıyla SPK, İMKB, TSPAKB, Takasbank, MKK, VOB, İAB, TKYD ve Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu'nun taraf olduğu "Yatırımcı Eğitimi Seferberliği İşbirliği Protokolü" 05.03.2012 tarihinde imzalanmıştır. Bu kapsamda Kurulumuz koordinasyonunda sermaye piyasaları konusunda çeşitli eğitim ve tanıtım faaliyetleri sürdürölmektedir.

Buna ilave olarak Kurulumuz Finansal İstikrar Komitesi tarafından "Finansal Eğitim Ulusal Stratejisi"nin hazırlanması konusunda görevlendirilmiştir. Hazine Müsteşarlığı, Türkiye

Cumhuriyet Merkez Bankası, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun katkılarıyla 2012 yılında tamamlanan taslakla ilgili olarak ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmaktadır.

Finansal Eğitim Ulusal Stratejisi kapsamında, sermaye piyasaları ile ilgili olarak halkın mevcut bilgi düzeyini, yatırım davranışlarını, tasarruf ve bütçe planlama alışkanlıklarını tespit etmek, eğitim ve farkındalık stratejisi oluşturma ve yürütme faaliyetleri için araştırmaya dayalı, bilimsel bir referans noktası oluşturmak amacıyla Kurulumuz, Dünya Bankasının Rusya Trust Fonu ile 12 ölkede uygulamakta olduğu "Finansal Yetkinlik Araştırması"nın Türkiye ayağında, soruların Türkiye'ye uyarlanması, bu uyarlama sürecinde yeni soruların eklenmesi ve araştırma sonucu elde edilen bulguların sermaye piyasası verilerine göre kıyaslanarak doğru yorumlanması şeklinde aktif olarak katkıda bulunmuştur. 21 Nisan - 4 Haziran 2012 tarihleri arasında, TÜİK İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında 12 bölgede 3009 kişi üzerinde uygulanan araştırmanın sonuçları 16.11.2012 tarihinde www.spk.gov.tr adresinden kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Finansal eğitim kapsamında 2012 yılında toplam 20 üniversitede bilgilendirme seminerleri düzenlenmiştir. Bu seminerlerde öğrenciler sermaye piyasaları, kurumları ve faaliyetleri ile sermaye piyasası kurumlarındaki staj ve iş imkânları hakkında bilgilendirilmiştir. SPK, İMKB ve TSPAKB uzmanlarının üniversite öğrencileri ile bir araya geldiği bu tür seminerler sonucunda seçilen bazı öğrencilere ilgili kurumlar nezdinde staj yapma imkanı tanınmıştır.

Kurulumuz tarafından, üniversitelerin iktisadi idari bilimler fakültelerinin çeşitli bölümlerinde okuyan öğrencilerin sermaye piyasaları ile Kurulumuz ve ilgili kuruluşlar hakkında bilinçlendirilmesi amacıyla düzenlediği sertifikalı eğitim seminerleri İMKB, TSPAKB, VOB ve İAB'nin de katılımıyla 7 bölgede seçilen 7 üniversitede gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında ilki gerçekleştirilen ve sermaye piyasaları ile ilgili detaylı ve uygulamalı bilgilerin aktarıldığı "7 Bölge 7 Üniversite Sertifikalı Eğitim Seminerleri" belirlenen üniversitelerde 3 günlük bir program olarak uygulanmış olup, yaklaşık 300 öğrenciye katılım sertifikası verilmiştir. Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesindeki 7 üniversitede gerçekleştirilen eğitim seminerleri, 13-15 Şubat 2012 tarihlerinde Ege Üniversitesi'nde, 15-17 Şubat 2012 tarihlerinde

Dicle Üniversitesi'nde, 22-24 Şubat 2012 tarihlerinde Kırıkkale Üniversitesi'nde, 27-29 Şubat 2012 tarihlerinde Karaelmas ve Uludağ Üniversitelerinde, 7-9 Mart 2012 tarihinde Çukurova Üniversitesi'nde ve 14-16 Nisan 2012 tarihlerinde Atatürk Üniversitesi'nde başarıyla tamamlanmıştır.

6-17 Şubat 2012 ile 11-22 Haziran 2012 tarihleri arasında beşer günlük devreler halinde, Kurulun Ankara Merkez ve İstanbul Temsilciliği'nde düzenlenen, üniversite öğrencilerine yönelik eğitim seminerleri düzenlemiştir. Yurt genelinde seminere 70 farklı üniversiteden katılım olmuş ve 1.152 öğrenciye sertifika verilmiştir. 2009-2012 yılları arasında toplam 2.887 öğrenci SPK Eğitim Seminerinden faydalanmıştır.

Tablo 5.18. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Eğitim Seminerleri

Gelen Başvurular	2009	2010	2011	2012
Başvuru Sayısı	893	1.240	3.889	5.803
Verilen Sertifika Sayısı	129	481	1.125	1.152
Kaynak: SPK				

Sermaye piyasasının güven, açıklık ve kararlılık içinde çalışması ve tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunması görevi çerçevesinde, gelişmekte olan internet kullanımından da faydalanarak, mevcut ve potansiyel tüm yatırımcıların bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla Kurulumuz tarafından 2011 yılında faaliyete geçen internet sitesi www.yatirimyapiyorum.gov.tr'de Ödüllü Web Tabanlı Bilgi Yarışması ve Sanal Portföy Uygulaması 2012 yılında da sürdürülmüştür. Ayrıca Kurulun eğitim-tanıtım faaliyetlerine ilişkin yazılı ve görsel duyuruların 'Yatırım Yapıyorum' isimli Facebook sayfasından yapılmasına devam edilmiştir.

Sermaye piyasalarını tanıtmak ve eğitim çağındaki gençlerden başlayarak, tasarruf ve yatırım bilinci oluşturmak amacı ile Türkiye genelindeki ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik olarak her yıl Milli Eğitim Bakanlığı'nın onayı ile düzenlenen kompozisyon yarışmasının ikincisi düzenlenmiş ve 07.05.2012 tarihinde ödül töreni yapılmıştır. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları

Birliği'nin katkılarıyla gerçekleştirilen yarışmaya 5.000'in üzerinde eser katılmıştır.

Kurulumuz OECD bünyesindeki kurulmuş olan "International Network on Financial Education"a (INFE) ulusal koordinatör sıfatıyla üyedir. Bu oluşum çatısı altında yer alan "Kadınların Güçlendirilmesi" "Finansal Erişim" ve "Ulusal Strateji" alt gruplarına da üye olup söz konusu grupların çalışmalarına aktif olarak katılım sağlanmaktadır.

Hollanda'da yerleşik uluslararası "Child and Youth Finance International" örgütü çocuk ve gençlerin finansal eğitim almaları ve finansal sisteme dâhil olmaları ile ilgili çalışmalar yapmaktadır. Kurulumuzun çalışmalarını tanıtmak ve diğer ülke uygulamaları hakkında bilgi alışverişinde bulunmak üzere söz konusu kuruluşun 3-4 Nisan 2012'de Amsterdam'da düzenlenen zirvesine katılmıştır. Zirve kapsamında düzenlenen yarışmada en iyi ülke uygulamaları kategorisinde Kurulumuzun kompozisyon yarışması projesi ikinciliğe layık görülmüştür.

5.15. Bilgi Sistemleri ve Teknolojik Alt Yapı Çalışmaları

Sermaye Piyasası Kurulu'nun kanunen yükümlü bulunduğu faaliyetleri daha etkin, hızlı, güvenilir ve uluslararası standartlara uygun bir şekilde yapabilmesi amacıyla bilgi sistemlerinin geliştirilmesi, işletilmesi, yönetilmesi ve güncellenmesi Bilgi İşlem, İstatistik ve Enformasyon Dairesi'nin görevleri arasındadır.

Bilgi İşlem, İstatistik ve Enformasyon Dairesi, faaliyetlerini yerine getirirken aşağıda sıralanan amaçları gözetmektedir:

- Kurul çalışanlarının doğru ve güncel bilgiye ulaşmasını sağlayacak bilgi teknolojileri altyapısını kurmak,
- Kurulun bilgi teknolojileri altyapısını devamlı işler ve güncel bir yapıda tutmak,

- Kurulun işleyişi ile ilgili tutarlı bir veritabanı oluşturmak,
- Gözetim ve denetim işlemlerinin daha verimli olabilmesi için gerekli yazılım ve donanımı sağlamak,
- Kamuyu aydınlatma kapsamında doğru ve güncel bilgiyi zamanında sunmak,
- Sermaye piyasalarında güvenli bilgi teknolojileri altyapılarının oluşturulması amacıyla bilgi güvenliğine ilişkin çalışmalarda bulunmak,
- Sermaye piyasası kurumlarında bilgi sistemleri incelemesinde bulunmak.

Bu kapsamda, 2012 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda özetlenmektedir.

5.15.1. Uygulama Geliştirme Çalışmaları

2012 yılı içerisinde, mevcut uygulamaların bakım ve iyileştirme çalışmaları devam etmiş olup, Kurul gereksinimleri doğrultusunda gerekli görülen yeni uygulama yazılımları geliştirilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda detaylandırılmıştır.

Yeni Kurumsal Sistem

2000 yılından beri kullanımda olan Kurumsal Veri Yönetimi Platformu'nu (GözDeSis) yeni teknolojik imkânlar ve değişen talepler çerçevesinde yenilemek amacıyla başlatılan bir projedir. Bu projenin amacı, farklı birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda yeni bir sistem tasarlayarak sistemin teknik altyapısını tamamen yenilemektir. 2012 yılı içerisinde yeni raporlamalar ile portföy yönetim şirketleri için yeni bölümler ekleme çalışmaları yürütülmüştür.

Evrak ve İş Takip Sistemi

Evrak ve İş Takip Sistemi (EİTS), evrak ve iş takip sistemlerini birleştirmek, tamamen bütünleşik bir yapıya kavuşturmak ve Kurulun tüm daire ve birimlerinde yaygınlaştırmak amacıyla geliştirilmiştir. Bu proje ile hem evrak ve işlerini sadece kâğıt ortamında takip eden birimlerin evrak ve iş takipleri elektronik ortama geçirilmiş, hem de tüm Kurul genelinde herhangi bir zamanda, herhangi bir evrağın/işin ne aşamada olduğu ve hangi aşamalardan geçtiği izlenebilir hale gelmiştir. Bu proje ile aynı zamanda birimlerdeki dokümanların ve görevlerin elektronik ortamda aktarımı sağlanmıştır. EİTS, iş sürecinde üretilen dokümanların merkezi olarak saklanabilmesine ve gerektiğinde yetkili kişiler tarafından erişimine imkan tanımaktadır. EİTS Sistemi 2012 yılının ilk aylarında kullanıma açılmıştır.

SPK Gözetim Projesi

SPK Gözetim Projesi'nin amacı, İMKB, VOB, MKK, Takasbank ve diğer ilgili kuruluşlardan alınacak verilerle İMKB Hisse Senedi Piyasası ve VOB Vadeli İşlemler Piyasası'nda gerçekleşen işlemlerin gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda takip edilebilmesi ve incelenebilmesi için gerekli teknik altyapının oluşturulması ve yazılımının gerçekleştirilmesidir. Gözetim sistemi sayesinde, hisse senedi ve türev piyasalarında daha etkin ve hızlı gözetim/denetim yapılması hedeflenmektedir. Bu çerçevede bugüne kadar uygulanmamış uyarı ve analizlerin uygulanma imkânı bulunacak, daha çok bilgiye hızlı erişim, detaylı analizler yapma imkanı, grafik özellikler sayesinde görselliğin artırılması, rapor ve uyarı takibinde etkinlik, uzmanların uyarı ve sinyal tanımlayabilmesi ve gruplayabilmesi, hisse bazında parametre tanımlama ve raporlarda detaylı ve anlaşılır dokümantasyon imkanı sağlanmış olacaktır.

2011 yılında çalışmalarına başlanılan ikinci sürüm, 2012 yılında tamamlanarak kullanıma açılmıştır.

Personel Sınav Başvuru ve Takip Projesi

Personel Sınav Başvuru ve Takip Projesi, Kurul personel alımı sürecinde adayların internet üzerinden başvuru yapmasını sağlayan, sınav başvurularının takibinin yapıldığı ve başvuruların sonuçlandırıldığı elektronik bir sistemdir. Bu kapsamda birçok veri kaynağı (Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi, Kimlik Paylaşımı Sistemi, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi vb.) ile iletişim sağlanarak adaylardan en az belge alınması ve işlemlerin kolaylaştırılması hedeflenmektedir. Proje ile Kurul personeli üzerindeki belge kaynaklı iş yükü de hafifletilmiş olacaktır. 2012 yılında test çalışmaları başlatılan sistemin 2013 yılının ilk yarısında kullanıma açılması planlanmaktadır.

Değerleme Kuruluşları Uzaktan Veri Alım Projesi

Değerleme Kuruluşları Uzaktan Veri Alım Projesi, değerlendirme kuruluşları ile ilgili çalışan, değerlendirme kadro, finansal tablo, esas sözleşme, mesleki sorumluluk sigortası, ortaklık yapısı, değerlendirme sözleşmeleri bilgilerinin değerlendirme kuruluşları

tarafından elektronik ortamda nitelikli elektronik sertifika ile imzalı bir şekilde gönderildiği ve gönderilen bu bilgiler için Kurul uzmanları tarafından gerekli kontrollerin yapıldığı ve görülen eksikliklerin bildirilerek değerlendirme kuruluşları tarafından düzeltildiği elektronik bir sistemdir. 2012 yılında analiz çalışmaları tamamlanan projenin ilk sürüm çalışmaları başlatılarak 2013 yılının ilk aylarında kullanıma açılması planlanmaktadır.

Personel Sistemi Projesi HİTAP Entegre Çalışması

Kurulumuz personel işlemleri için kullanılan sisteme Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından hazırlanan Hizmet Takip Projesi (HİTAP) uygulamasına yüklenilmesi istenilen personel hizmet bilgilerinin otomatik olarak aktarılması için yürütülen çalışmalar 2012 yılında sonuçlandırılarak sistem kullanıma açılmıştır.

SPK E-Bülten ve Başvuru Projesi

SPK E-Bülten ve Başvuru Projesi, SPK bülteninin interaktif olarak elektronik ortamda SPK resmi sitesinde kamuoyu ile paylaşılması, ilgili şirketlerin Kurula yapmış oldukları başvuruların eş zamanlı olarak web üzerinden duyurulması, Kurul kararlarının eş zamanlı olarak web üzerinden duyurulması ve SPK bülteninin elektronik ortamda hazırlanması ile istatistik ve raporlama yapılabilmesini kapsamaktadır. 2012 yılında analiz çalışmaları tamamlanan proje, başvuru bilgilerinin ilgili birimler tarafından kayıt edildiği ve girilen bu bilgiler ile bülten için gerekli diğer bilgilerin girilerek otomatik olarak SPK bülteninin oluşturulduğu iki ana bölüm olarak geliştirilmeye başlanılmıştır. 2013 yılı ilk aylarında başvuru kayıt bölümünün 2013 yılı ilk yarısında da projenin tamamının bitirilmesi planlanmaktadır.

COMCECCMR Portalı

İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) üyeleri arasında bilgi paylaşımını ve etkin iletişim kurabilmelerini sağlamak amacıyla 2012 yılında bir web sitesi hazırlanmaya başlanılmış, web sitesinin bilgi paylaşımı yapılan kısmı aktif olarak 2012 yılında kullanıma açılmıştır.

5.15.2. Kurumsal İnternet Sitesi

Kurulumuz İnternet sitesinde, Kurulumuzun Türk Sermaye Piyasalarına ilişkin yürütmekte olduğu faaliyetler ile kamuyu bilgilendirme amaçlı konular yayımlanmaktadır. Bu sitenin Türkçesine www.spk.gov.tr adresinden, İngilizcesine ise www.cmb.gov.tr adresinden ulaşılabilir. Türkçe site ayrıca sermaye piyasasında faaliyet gösteren kurum veya kuruluşların veri aktarımı amacıyla da kullanılmaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal İnternet sitesi aşağıdaki konuları içermektedir:

- Sermaye Piyasası Mevzuatı,
- Duyurular (SPK bültenleri, lisanslama sınavları, basın duyuruları, tebliğ taslakları, seminer, konferans, çalıştay duyuruları, insan kaynakları duyuruları, eğitim semineri duyuruları, genel duyurular),
- Sermaye Piyasası İlgili Kurum ve Kuruluşları (İMKB, İAB, VOB, Takasbank, MKK, TSPAKB),
- Kurumlar ve Şirketler (halka açık şirketler, aracı kurumlar, bankalar, vadeli işlemler aracılık şirketleri, fonlar, yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, bağımsız denetim kuruluşları, derecelendirme kuruluşları, gayrimenkul değerlendirme

şirketleri),

- İstatistikler (istatistiksel veriler, aylık istatistik bülteni, uluslararası ekonomik ve finansal göstergeler),
- Yasaklılar & Tedbirler (işlem yasaklılar listesi, imza yetkisi kaldırılan kişiler, idari para cezaları, hisse senetlerine getirilen tedbirler),
- Yatırımcılar Köşesi (yatırımcıları bilgilendirme amaçlı konular),
- Bilgi Edinme Başvurusu / Görüş, Öneri ve Şikâyet Bildirimi,
- Yayınlar (sermaye piyasası beklenti anketleri, faaliyet raporları, yeterlik etütleri, araştırma raporları, akademik çalışmalar),
- İlgili diğer sitelerin (yurt içi ve yurt dışı) internet adresleri,
- Yatırım fonlarına ilişkin en geniş ve dinamik bilgiler.

Bunların yanı sıra, Kurumsal İnternet sitesinde yer alan üyelik sistemi vasıtasıyla yeni yayımlanan haftalık bülten, aylık istatistik bülteni, duyurular ve gelişmeler hakkındaki bilgiler üyelere elektronik posta aracılığıyla iletilmektedir.

Kurumsal İnternet sitesi için 2012 yılında içerik güncellemeleri devam etmiştir. Ayrıca içerik yönetim sistemine yeni işlevler kazandırılmıştır.

5.15.3. Sistem ve Ağ Alanındaki Çalışmalar

Kurulumuz gereksinimleri çerçevesinde, mevcut teknik altyapının sürekli işler, güncel, verimli, güvenilir ve güvenli halde tutulması Kurulumuzun operasyonel sürekliliği için bir zorunluluktur. Bu kapsamda düzenli olarak yürütülen çalışmalar ile Kurul teknik altyapısı izlenmekte, gerekli görülen iyileştirmeler gerek donanım gerekse yazılım anlamında gerçekleştirilmekte ve oluşan sorunlara müdahale edilmektedir. Ayrıca yeni oluşan ihtiyaçların karşılanması ve hızla gelişen teknolojinin takibine devam edilmesi amacıyla yeni sistemlerin kurulum ve geliştirme çalışmaları da bu kapsamda önemli yer tutmaktadır.

Ağ Altyapısı Çalışmaları

Kurulumuz Ankara - İstanbul arası ağ trafiğinde kullanılan güvenlik duvarı altyapıları, güncel teknolojilerin gereklilikleri ve performans isterleri doğrultusunda yenilenmiştir. Ayrıca Kurulumuzun kablosuz ağ ile ilgili altyapı çalışmaları tamamlanmış ve işleme hazır hale getirilmiştir.

Güvenli Yazıcı Sistem

Kurulumuz yazıcı sistemi, merkezi olarak yönetimi ve güvenli çıkartılmasını mümkün kılan çok yönlü (faks, tarama, fotokopi, çıktı alma) cihazlar kullanılarak yenilenmiştir.

5.15.4. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

Bilgi İşlem, İstatistik ve Enformasyon Dairesi, bilgi teknolojileri hizmetleri kapsamında ISO/IEC 27001 standardına uygun olarak 2006 yılında Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'ni (BGYS) kurmuş olup, sistem Türk Standartları Enstitüsü tarafından belgelendirmiştir. Ayrıca sistemin işlerliğini sağlamak ve

gözetim ile denetim işlevlerini yürütmek için Bilgi Güvenliği Forumu oluşturulmuştur. Yıl içerisinde sistemin işlerliği ile ilgili olarak yönetim gözden geçirme toplantıları, risk değerlendirme ve analizleri, iç denetimler gibi BGYS süreçleri yerine getirilmiştir.

5.15.5. Bilgi Sistemleri İncelemesi

2012 yılı içerisinde Kurulumuz Bilgi İşlem, İstatistik ve Enformasyon Dairesi tarafından, "Seri:V, No:125 sayılı Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri ve Bu İşlemleri Gerçekleştirebilecek Kurumlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında faaliyet yetki belgesi almak amacıyla Kurulumuza başvuruda bulunan aracı kurumların bilgi sistemlerinin yerinde inceleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri faaliyet yetki belgesi için

başvuruda bulunan aracı kurumların bilgi işlem altyapısı, bilgi sistemleri ve bilgi sistemleri yönetim süreçleri, "Seri:V, No:125 sayılı Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri ve Bu İşlemleri Gerçekleştirebilecek Kurumlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" ve bu tebliğ çerçevesinde 2011/44 sayılı Haftalık Bülten'de yayınlanan "Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin İlkeler"e uygunlukları ve yeterlilikleri açısından incelenmiştir. Bu kapsamda, 2012 yılı içerisinde toplam 26 aracı kurumda yerinde inceleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

2012 YILI FAALİYET RAPORU

Merkez

Eskişehir Yolu 8.Km No:156
06530 ANKARA

T :+90 (312) 292 90 90

F :+90 (312) 292 90 00

İstanbul Temsilciliği

Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad. No:15 Süzer Plaza
34367 Şişli / İSTANBUL

T :+90 (212) 334 55 00

F :+90 (212) 334 56 00

www.spk.gov.tr

www.yatirimyapiyorum.gov.tr